

**TURUN
YLIOPISTO**

Matemaattis-luonnontieteellinen
tiedekunta

Yliopisto-opiskelijoiden kokema turvattomuuden tunne Turun Ylioppilaskyläsäätiön asunnoissa

Jimi Lapila

Maantiede
Pro gradu -tutkielma
Laajuus: 30 op

30.05.2024
Turku

Turun yliopiston laatu järjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin
OriginalityCheck -järjestelmällä

Pro gradu -tutkielma

Pääaine: Maantiede

Tekijä: Jimi Lapila

Otsikko: Yliopisto-opiskelijoiden kokema turvattomuuden tunne Turun Ylioppilaskyläsäätiön asunnoissa

Ohjaajat: Hille Koskela ja Juuso Suomi

Sivumäärä: 81 sivua + liitteet 14 sivua

Päivämäärä: 30.05.2024

Sosiaalinen turvallisuus on ihmiselle tärkein turvallisuuden muoto ja se muodostuu useista eri tekijöistä. Siihen voi vaikuttaa esimerkiksi henkilön omat kokemukset tai hänelle muodostuneet mielikuvat jostain asiasta. Turvattomuuden tunne aiheuttaa suuria ongelmia niin yksilö- kuin yhteiskuntatasolla, joten turvattomuuden tunteen tutkiminen ja sen vähentäminen on tärkeä tavoite. Yliopisto-opiskelijat valikoituvat tämän tutkimuksen kohderyhmäksi, koska he edustavat yhtä yhteiskunnan marginaalisimmista ryhmistä, joilla on rajoitetut mahdollisuudet vaikuttaa esimerkiksi yhteiskunnallisiin asioihin. Opiskelijoiden asumiskokemus on erityinen haavoittuvuustekijä monille opiskelijoille, koska heidän vähävaraisuutensa takia heidän asumisvaihtoehtonsa ovat rajoitetumpia. Lisäksi monelle opiskelijalle opiskelujen alkaminen voi tarkoittaa itsenäisen elämän aloittamista ja ensimmäisen oman asunnon hankkimista. Koska Turun Ylioppilaskyläsäätiö (TYS) vastaa suuresta osasta opiskelijoiden asuttamisesta Turussa, heidän asuntokohteensa valikoituivat tarkastelun kohteeksi. Tämän tutkimuksen yhtenä tavoitteena oli selvittää, mitkä tekijät vaikuttavat yliopisto-opiskelijoiden kokemaan turvattomuuden tunteeseen. Toisena tavoitteena oli selvittää, minkälaista vaihtelua turvattomuuden tunteen kokemisessa esiintyy erilaisissa TYS:n asuntokohteissa. Kolmantena tavoitteena oli selvittää miten yliopisto-opiskelijat itse pyrkisivät vähentämään heidän kokemaansa turvattomuuden tunnetta. Aineistona tässä tutkimuksessa käytettiin itse tuotettua kyselyaineistoa, johon opiskelijat saivat vastata anonyymisti ja sähköisesti Webropolissa. Kyselykysymykset koostuivat monivalintavaihtoehtoista ja avoimista kysymyksistä ja niistä saatuja vastauksia tarkasteltiin numeeristen muuttujien osalta korrelaatiota tarkastelemalla, kategoristen muuttujien osalta ristiintaulukoimalla ja yleisesti visuaalista tulkintaa hyödyntäen. Tuloksissa selvisi, että yliopisto-opiskelijat kokivat eniten turvattomuuden tunnetta öisin ja pimeällä, omasta asunnosta kauemmaksi mentäessä ja siihen vaikutti eniten naapurustossa esiintyvä häiriökäyttäytyminen. Opiskelijoiden sukupuolen ja turvattomuuden tunteen ajallisen kokemisen välillä esiintyi tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta. Koettuun turvattomuuden tunteeseen reagoitiin useimmiten välttelemällä naapurustossa liikkumista iltaisin tai öisin. Opiskelijoiden kokema rikollisuuden pelko oli yleisempää kuin rikoksen uhriksi joutuminen ja opiskelijan sukupuolen ja iän koettiin erityisesti vaikuttavan koettuun pelkoon. Ylioppilaskylä-Idän maineen koettiin olevan muita TYS:n kohteita huonompi, mutta koettu turvallisuuden tunne ei kuitenkaan todellisuudessa vastannut tätä huonoa mainetta. Suuri osa opiskelijoista koki, että heidän omalla toiminnallaan, naapuruston yhteisöllisyyttä lisäämällä ja asuinalueen fyysisistä ympäristöstä kehittämällä voidaan vähentää koettua turvattomuuden tunnetta. Kameravalvonnan ja vartiointin lisäämisen osalta opiskelijoiden mielipiteet olivat jakautuneempia. Opiskelijoiden iän ja suhtautumisen valvonnan tai vartiointin lisäämiseen välillä esiintyi tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta. Yleisesti ottaen yliopisto-opiskelijoiden kokema turvattomuuden tunne on melko vähäistä, eikä suuria vaihteluita koetussa turvattomuuden tunteessa eri TYS:n kohteiden välillä esiintynyt.

Avainsanat: Sosiaalinen turvallisuus, koettu turvattomuuden tunne, yliopisto-opiskelijat

Master's thesis

Subject: Geography

Author: Jimi Lapila

Title: Feeling of unsafety experienced by university students in the apartments of Turku Student Village Foundation

Supervisors: Hille Koskela and Juuso Suomi

Number of pages: 81 pages + attachments 14 pages

Date: 30.05.2024

Social safety is the most important form of safety to humans and it consists of multiple different factors. It can for example be affected by a person's own experiences or mental images that he has formed about some matter. The feeling of unsafety causes multiple problems both at the individual- and at the societal level so researching the feeling of unsafety and reducing it is an important goal. University students were chosen to be the target group of this study because they represent one of the most marginal groups of society and because their options to influence for example societal matters are limited. The residency experience of students is a special source of vulnerability to many students because their low-income level limits their residency options. In addition the beginning of studies can mean the start of independent living and acquiring their first apartment to many students. Because the Turku Student Village Foundation (TYS) is responsible for housing a large number of the students in Turku their residential properties were chosen to be the target area of this study. One objective of this study was to find out what matters affect the feeling of unsafety experienced by the university students. Another objective of this study was to find out what kind of variation exists in the feeling of unsafety in different TYS residential properties. The third objective was to find out how the university students themselves would try to reduce the feeling of unsafety that they might experience. A self-created survey was used as the base researchable material in this study that the students could answer anonymously and electronically on Webropol. The survey questions consisted of multiple-choice- and open form questions and the answers gained by them were analyzed by examining the correlation of numerical variables, by cross-tabulating categorical variables and generally by using visual examination. The results found that the university students experience the feeling of unsafety mostly during the night and dark, when venturing further out from their own apartments and it was mostly affected by disturbing behavior experienced in the neighborhood. There existed a statistically significant correlation between the gender of the students and the time-based feeling of unsafety. The most common reaction to the feeling of unsafety was to avoid movement in the neighborhood during the evening or night. Fear of crime was higher among students than the actual amount of crime that the students experienced and the student's gender and age were especially seen to influence the fear experience. University village East's reputation was seen to be worse than that of other TYS residential properties but the real experienced feeling of unsafety did not match this bad reputation. A large number of students felt that by their own actions, by increasing the sense of community and by improving the physical environment of their neighborhood the experienced feeling of unsafety can be reduced. The student's opinions were more divided about increasing the amount of camera surveillance and guarding. There existed a statistically significant correlation between the age of the students and the attitudes expressed towards increasing the amount of surveillance or guarding. Generally speaking the amount of unsafety experienced by the university students is quite minor and there did not exist any great differences in the feeling of unsafety between the different TYS residential properties.

Key words: Social security, experienced feeling of unsafety, university students

Sisällysluettelo

1 Johdanto	4
2 Turvattomuus yhteiskunnassa ja arjessa	6
2.1 Mitä turvallisuus on?	6
2.1.1 Turvattomuuden monimuotoisuus	6
2.1.2 Turvaparadoksit	10
2.1.3 Turvattomuuden tunteen seuraukset	13
2.1.4 Pois turvattomuuden tunteesta	16
2.2 Turvattomuuden maantiede	21
2.2.1 Spatiaalinen ympäristö	21
2.2.2 Sosiaalinen ympäristö	24
2.3 Opiskelijoiden kokemus turvattomuuden tunne	26
2.3.1 Opiskelijoiden erityiset pelon tunteet	26
2.3.2 Opiskelijoiden tavat vastata pelon tunteisiin	28
3 Aineistot ja menetelmät	29
3.1 Tutkimusalue	29
3.2 Aineistot	32
3.3 Menetelmät	34
4 Tulokset	39
4.1 Korrelaatio	39
4.2 Ristiintaulukointi	40
4.3 Visuaalinen tulkinta	57
5 Keskustelu	66
5.1 Kyselykysymysten avoimet vastaukset	66
5.2 Muut tulokset suhteessa aikaisempaan tietoon	68
6 Johtopäätökset	76
Kiitokset	77
Lähteet	77
Liitteet	81

1 Johdanto

Turvattomuuden tunne on monimutkainen ilmiö, joka ei ole pelkästään laskennallisten riskien analysoimista ja soveltamista käytännön elämässä (Koskela 2009). Käytännössä ihmiset eivät pimeälle kujalle kääntyessään ala pohtia kuinka suuri laskennallinen todennäköisyys heillä on joutua esimerkiksi rikoksen uhriksi ja tietyn prosenttiosuuden perusteella tee päätöstä jatkaa kujalle tai kääntyä pois sieltä. Sen sijaan ihmiset tekevät kyseisen päätöksen sillä perusteella mitä he tuntevat havainnoidessaan pimeää kujaa (Valente ym. 2019). Vastaväitteeksi tähän voisi sanoa, että eivätkö ihmiset vain tee loogisia havaintoja kujasta ja niiden perusteella päättää jatkaa sille ilman että tunteilla on suurta merkitystä asiaan. Kuitenkin kaksi eri ihmistä voi samoista havainnoista päätyä täysin erilaisiin ratkaisuihin sen suhteen jatkavatko he kujalle vai eivät. Tämä perustuu siihen että heillä kehittyi erilaisia tunnereaktioita samoista asioista joita he näkevät (Koskela 2009). Tähän yksilöiden kokemaan turvallisuuden tunteeseen voi esimerkiksi vaikuttaa hänen omat kokemuksensa elämässä, yhteiskunnassa vallitsevat kulttuurit tai alakulttuurit ja median luomat mielikuvat jostain tietyistä alueista (Valente ym. 2019). Turvallisuuden tutkiminen esimerkiksi pelkästään rikostilastoja analysoimalla on siis osittain puutteellista, koska koettu turvallisuuden tunne voi olla täysin erilainen rikollisuuden esiintyvyyteen nähden (Visser ym. 2013).

Turvallisuuden tunne, tai sen puute, on kuitenkin lopulta se asia, joka vaikuttaa ihmisten jokapäiväisiin elämänvalintoihin (Daigle ym. 2022). Esimerkiksi yksi ihminen voi joutua lenkkeillessään pahoinpitelyn kohteeksi, mutta kehittyneen pelokkaan ilmapiirin takia sata muuta ihmistä voi lopettaa lenkkeilyn sillä alueella tai jopa kokonaan. Siinä tilanteessa voidaan todeta että turvattomuuden tunne on turvattomuuden laskennallista riskiä suurempi sosiaalinen ongelma (Koskela 2009). Pahimmassa tapauksessa sillä voi olla lamaannuttava vaikutus ihmisen elämään, jossa ihminen alkaa nähdä kaiken vieraan uhkaavana ja esimerkiksi välinpitämättömyys, ennakkoluuloisuus ja yleinen pessimismi elämää kohtaan lisääntyvät (Allik & Kearns 2017). Yksilön elämänlaatuun vaikuttavien tekijöiden lisäksi myös yhteiskunta voi kärsiä lisääntyneestä turvattomuuden tunteesta sekä suoraan yksilöiden lisääntyneen pahoinvoinnin seurauksena että välillisesti esimerkiksi autoritaarisen hallinnon yleistyessä ja levottomuuksien lisääntyessä (Juska & Woolfson 2012). Asia ei kuitenkaan ole täysin yksiselitteinen, koska on olemassa myös tahoja joiden etujen mukaista ei ole parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta (Koskela 2009). Yksittäisten huomionhakuisten rikollisten lisäksi myös esimerkiksi yksityiset turva-alan yritykset, media tai jopa valtiolliset toimielimet voivat omalla toiminnallaan pahimmassa tapauksessa jopa edistää ihmisten kokemaa turvattomuuden tunnetta tai ainakin olla aktiivisesti puuttumatta sen lisääntymiseen yhteiskunnassa (Altheide 2013). Pelon ja turvallistamisen tuottamiseen liittyy siis vallankäyttöä, joka voi olla esimerkiksi taloudellisten tai poliittisten syiden motivoimaa (Koskela 2009).

Turvattomuuden tunne on johonkin tiettyyn alueeseen tai paikkaan liittyvä ilmiö, mikä tekee siitä maantieteellisen (Daigle ym. 2022). Esimerkiksi tietyt fyysisen ympäristön ominaisuudet, kuten avoimet tai ahtaat paikat voivat lisätä ihmisen kokemaa turvattomuuden tunnetta (Koskela 2009). Turvattomuuden tunnetta voidaan myös tarkastella skaalallisesti ja makrotasolla voidaan esimerkiksi tarkastella jotain tiettyä kaupunginosaa ja mikrotasolla yksittäisiä rakennuksia (Foster ym. 2010). Sillä on myös muita ulottuvuuksia, kuten ajallinen ja sosiaalinen ulottuvuus, joita kaikkia täytyy käsitellä yhtenä kokonaisuutena ilmiön kokonaisvaltaisen ymmärtämisen mahdollistamiseksi (Koskela 2009). Ajallisuus vaikuttaa ilmiöön esimerkiksi siten että suurin osa koetusta turvattomuuden tunteesta liittyy yöaikaan ja erityisesti pimeyteen (Meyer & Denise 2014). Sosiaaliseen ulottuvuuteen puolestaan vaikuttaa esimerkiksi henkilön omat sosiaaliset taidot ja yhteiskunnassa vallitsevat sosiaaliset suuntaukset (Koskela 2009). Lisäksi turvallisuuden kokemiseen liittyy myös esimerkiksi psykologisia ulottuvuuksia ja yksilöiden välistä luonnollista vaihtelua sen suhteen miten rohkeita he esimerkiksi ovat (Meyer & Denise 2014). Koetun turvattomuuden tunteen alueellisen tutkimisen kannalta ei ole kuitenkaan mielekäästä tarkastella kaikkia pieniä eroja eri yksilöissä.

Yliopisto-opiskelijoiden kokemasta turvattomuuden tunteesta on tehty jonkin verran aikaisempaa tutkimusta ja suuri osa siitä keskittyy yliopistolla ja kampusalueella esiintyvään turvattomuuden tunteeseen (Daigle ym. 2022). Esimerkiksi pelkäävätkö opiskelijat seksuaalista häirintää, rasistisia tekoja tai muuta väkivaltaa kampusalueella. Lisäksi on tehty tutkimuksia, joissa opiskelijoiden kokemaa turvattomuuden tunnetta on tutkittu esimerkiksi kaupungin yöelämässä, kuten erilaisissa opiskelijatapahtumissa ja yökerhoissa (Mueller ym. 2021). Opiskelijoiden asumiseen keskittyvä turvattomuuden tunteen tutkiminen on ollut vähäisempää, minkä seurauksena olisi mielenkiintoista selvittää minkälaisia asioita tuloksista nousisi esille. Monelle opiskelijalle opiskelujen aloittaminen voi tarkoittaa esimerkiksi kaupunkiin muuttamista tai ainakin ensimmäisen oman asunnon hankkimista mitkä voivat itsessään olla jännittäviä kokemuksia, joten on tärkeää että opiskelijat kokevat asuessaan olonsa turvalliseksi. Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää esimerkiksi ovatko opiskelijat tyytyväisiä asuinalueensa turvallisuuteen, minkälaisia ongelmia asuinalueella esiintyy ja miten opiskelijat itse kehittäisivät omaa asuinalueensa turvallisemmaksi. Koti on monille ihmisille paikka, jossa saa olla oma itsensä ja jossa voi kokea olevansa turvassa ulkopuolisen maailman stressaavilta asioilta. Esimerkiksi murtovarkaudet, ilkivalta tai kodin ympäristössä tapahtuvat rikokset voivat heikentää tätä koettua turvallisuuden tunnetta, joka voi olla syvästi haavoittavaa sen kokeneelle henkilölle (Allik & Kearns 2017). Tästä syystä on hyödyllistä pyrkiä ymmärtämään turvattomuuden tunnetta aiheuttavia tekijöitä ja pyrkiä kehittämään niihin ratkaisuja, jotka eivät aiheuttaisi pelokkuuden lisääntymistä asuinalueella (Koskela 2009). Lisäksi on myös taloyhtiön ja asuinalueen etu, että alueella olisi hyvä maine, joka houkuttelisi asukkaita alueelle (Foster ym. 2010).

Turun Ylioppilaskyläsäätiö on suurelle osalle Turun alueen opiskelijoista ensisijainen asunnonhakemiskohde esimerkiksi opiskelijoille suhteellisen edullisen vuokrahinnan, asuntojen hyvän sijainnin ja opiskelijoiden muodostamien sisäisten verkostojen takia (TYY 2024). Koska Ylioppilaskyläsäätiö vastaa isosta osuudesta opiskelijoiden asuttamisesta Turussa, sillä on vaikutusvaltaa siihen miten turvallista opiskelija-asumista suuri osa opiskelijoista kokee. Turun Ylioppilaskyläsäätiön asuntojen valitseminen tämän tutkimuksen kohteiksi on siis käytännöllistä ja jopa tärkeää tutkimuksen toteutettavuuden ja siitä saatavien tulosten kannalta. Ylioppilaskyläsäätiöllä on useita eri asuntokohteita eri puolilla Turkuu, joiden keskimääräiset vuokrahinnat vaihtelevat (TYS 2 2024). Tutkimuksen yhtenä osatavoitteena on selvittää minkälaista korrelaatiota asuntokohteiden vuokrahinnan ja opiskelijoiden kokeman turvattomuuden tunteen välillä on ja minkälaista vaihtelua turvattomuuden tunteessa esiintyy eri kohteiden välillä. Tämän tutkiminen on tärkeää, jotta voidaan esimerkiksi selvittää onko opiskelija-asuminen turvallisuuden tunteen osalta segregoiva kokemus opiskelijoille, jossa kalliimmissa kohteissa asuvat opiskelijat kokevat olonsa huomattavasti turvallisemmaksi kuin halvemmissä kohteissa asuvat opiskelijat. Lisäksi tässä tutkimuksessa tarkastellaan myös muiden asioiden, kuten opiskelijoiden iän ja sukupuolen vaikutusta opiskelijoiden mahdollisesti kokemiin eroihin turvattomuuden tunteen esiintyvyydessä.

Tutkimuskysymykset:

1. Mitkä tekijät vaikuttavat yliopisto-opiskelijoiden kokemaan turvallisuuden tunteeseen TYS:n kohteissa?
2. Miten yliopisto-opiskelijoiden kokema turvallisuuden tunne vaihtelee TYS:n eri kohteissa?
3. Miten yliopisto-opiskelijoiden kokemaa turvallisuuden tunnetta voisi parantaa?

2 Turvattomuus yhteiskunnassa ja arjessa

2.1 Mitä turvallisuus on?

2.1.1 Turvattomuuden monimuotoisuus

Sosiaalinen turvallisuus on ihmisen kaltaiselle sosiaaliselle eläimelle tärkein turvallisuuden muoto (Brosschot ym. 2016). Se voidaan teoriassa jakaa objektiiviseen ja subjektiiviseen riskiin, jossa objektiivinen riski kuvaa rikosten tilastoitua esiintyvyyttä ja subjektiivinen riski taas sitä miten henkilö itse kokee turvattomuuden (Ruijsbroek ym. 2015). Ihmisistä puhuttaessa objektiivisella riskillä tarkoitetaan jossain tietyssä ajassa ja paikassa vallitsevia ihmisestä riippumattomia laskennallisia riskisuhteita, että ihmiselle tapahtuu jotain ei-toivottua (Ruijsbroek ym. 2015). Rikosten esiintyvyydestä kerätyn tilastotiedon avulla pystytään esimerkiksi

arvioimaan rikoksen uhriksi joutumisen todennäköisyyttä eri kaupunginosissa. Kerätystä datasta voidaan esimerkiksi tuottaa kartoja, jotka kertovat kuinka paljon rikollisuutta eri alueilla esiintyy. Näin ihmiset saavat esimerkiksi tietää että jossain kaupunginosassa on tapahtunut kymmenen murhaa ja viisisataa ryöstöä ja jossain toisessa kaupunginosassa on tapahtunut vain yksi murha ja sata ryöstöä. Ihmiset pystyvät käyttämään tätä tietoa esimerkiksi pohtiessaan haluavatko he käydä tai asua jossain tietyssä kaupunginosassa. Objektivisia riskejä tarkastelemalla saadaan siis kerättyä yleistettyä riskitietoa, mutta pelkästään sen tarkasteleminen antaa epärealistisen ja hyvin yksinkertaistetun kuvan ihmisten käyttäytymisestä ja rikollisuudesta ilmiönä (Koskela 2009). Jos esimerkiksi naiset alkavat välttää jotain aluetta sen takia että siellä tapahtuu paljon seksuaalista häirintää tai jopa raiskauksia ja siellä liikkuvien naisten määrä vähenee niin alueelle jäljelle jääneillä naisilla voi olla suhteessa jopa suurempi riski joutua rikoksen uhriksi vaikka rikosten absoluuttinen määrä vähenisi tilastoissa. Ihmiset voivat lisäksi myös omalla toiminnallaan vaikuttaa siihen miten todennäköistä on että heille tapahtuu jotain, kuten kiinnittämällä huomiota itseensä ja ympäristöönsä ja uhkaavien tilanteiden muodostumiseen ja niihin reagoimiseen (Koskela 2009). Jos henkilö esimerkiksi menee jääkiekko-ottelun jälkeen nakkikioskille pilkkaamaan hävinnyttä joukkuetta sen kannattajille on hänen todennäköisyytensä joutua pahoinpitelyn uhriksi suurempi kuin sellaisen henkilön, joka kävelee ottelun jälkeen suoraan kotiin. Vaikka molemmat olisivat liikkuneet alueella jossa on sama objektiivinen riski joutua rikoksen uhriksi. Objektiivinen ja subjektiivinen riski ovat siis käytännössä yksi erottamaton kokonaisuus, joka vaikuttaa ihmisen mahdollisuuteen joutua esimerkiksi rikoksen uhriksi (Koskela 2009).

Turvattomuus voi olla myös paljon muutakin kuin pelkkää yhteiskunnan ja yksilön harjoittamaa riskien arviointia joutua rikoksen uhriksi (Koskela 2009). Turvattomuus voi olla myös tunne, joka eroaa laskennallisista riskeistä siinä, että sen ei tarvitse esiintyä samassa skaalatussa suhteessa niiden kanssa, mutta se voi myös esiintyä niin (Panek ym. 2019). Esimerkiksi rikostilastot eivät aina vastaa turvattomuuden tunteen esiintyvyyttä ja rikosmäärät voivat pysyä lähes muuttumattomina samalla kuin turvattomuuden tunne lisääntyy yhteiskunnassa (Valente ym. 2019). Yleensä myös vaarallisempana pidettyjä asioita pelätään enemmän kuin vähemmän vaarallisia asioita, vaikka vähemmän vaarallisen asian tapahtuminen olisikin todennäköisempää (Koskela 2009). Laskennalliset riskit eivät siis ole ainoa asia, joka selittää turvattomuuden tunnetta ja turvattomuuden tunne on osittain erillinen ongelma (Valente ym. 2019). Turvattomuuden tunne voi näkyä yksilön lisäksi myös suuremman mittakaavan ilmapiirin muutoksissa, kuten kaupunkimellakoissa tai erilaisissa mielenosoituksissa (Koskela 2009).

Yksilön näkökulmasta turvattomuuden tunteella voidaan tarkoittaa henkilön kokemaa yksilöllistä ja hetkellistä pelkoreaktiota johonkin tiettyyn välittömänä uhkana koettuun ärsykkeeseen (Pain 2009). Henkilö voi esimerkiksi kävellä pimeää kujaa pitkin kotiin illanvieton jälkeen ja hänen peräänsä lähtee kävelemään toinen henkilö. Jos henkilö

joka lähti kävelemään kotiin kokee hänen perässään kulkevan toisen henkilön pelottavaksi tai uhkaavaksi, hän voi kokea olonsa erittäin pelokkaaksi tilanteessa ja esimerkiksi alkaa kävellä nopeammin, vaikka todellisuudessa hänen perässään kävelevällä henkilöllä ei edes olisi mitään uhkaavia aikeita. Turvattomuuden tunne voi olla myös pitkäaikainen mielentila, jossa esimerkiksi henkilön kokema pelokkuus tai ahdistuneisuus jotain potentiaalista uhkaa kohtaan voi alkaa säädellä hänen käyttäytymistään (Nykänen & Samola 2020). Henkilö voi esimerkiksi alkaa olemaan epäilevämpi vaikka miehiä tai maahanmuuttajia kohtaan hänelle muodostuneiden mielikuvien tai kokemusten johdosta. Näiden kahden erona on se, että ihmisen uhkaavassa tilanteessa kokema pelon tunne ei ole kontrolloitavissa vaan se on reaktio, jonka tehtävänä on varmistaa että aivot kykenevät tekemään päätöksiä stressaavassa tilanteessa (Nykänen & Samola 2020). Pelloissaan oleva ihminen kuitenkin tiedostaa pelkäävänsä. Turvattomuuden tunne mielentilana on taas pidempiaikaista, ja se voi säädellä henkilön käyttäytymistä ilman että hän välttämättä edes tiedostaa asiaa (Nykänen & Samola 2020). Pelkoreaktiot ja esimerkiksi pelkokokemuksen aiheuttama turvattomuuden tunne ja ahdistuneisuus ovat molemmat ihmisaivoille luonnollisia keinoja käsitellä stressaavia kokemuksia, eikä pelkoa tunteena tarvitse erikseen oppia (Blanchard ym. 2008). Ihminen voi kuitenkin oppia mitä asioita hänen kannattaa tai ei kannata pelätä tai hänelle voidaan opettaa niitä (Koskela 2009). Esimerkiksi tilanteessa jossa ihmisen henki on aktiivisesti uhattuna on seurauksiltaan yhtä vakava kaikille ihmisille, voisi kuvitella että ihmisten reaktiot tilanteeseen olisivat enemmän samankaltaisia kuin erilaisia. Kuitenkin esimerkiksi joissain ryhmissä, kuten terroristiorganisaatioissa kuolemanpelko voi olla sen jäsenille vieras tai vähemmän tärkeä asia kuin esimerkiksi uskonnollinen fanaattisuus ja niiden jäsenet ovat jopa valmiita uhraamaan itsensä mieluummin kuin riskeeraamaan esimerkiksi tuonpuoleiseen paratiisiin pääsemisen (CASIS 2019).

Erilaiset rakenteelliset ja kulttuuriset ryhmät voivat kokea turvallisuuden ja turvattomuuden tunteen eri tavalla, mutta myös näissä kategorioissa esiintyy sisäistä vaihtelua (Panek ym. 2019). Esimerkiksi biologiset tekijät vaikuttavat siihen millaisia pelkoja miehillä ja naisilla on ja yleisesti ottaen naiset esimerkiksi pelkäävät miehiä enemmän raiskatuksi tulemista tai muuta seksuaalista häirintää. Yksinkertainen selitys tähän on että eri sukupuolten samoista asioista kokemat seuraukset ja niiden vakavuudet vaihtelevat, joka vaikuttaa siihen minkälaisia tunteita niistä kehittyy (Koskela 2009). Naiset voivat esimerkiksi raiskauksen seurauksena tulla raskaaksi, ja silloin he joutuvat tilanteeseen, jossa he joutuvat valitsemaan joko abortin ja siitä seuraavat mahdolliset fyysiset ja psyykkiset seuraukset tai sitten valita synnyttää ja kasvattaa raiskauksen seurauksena alun saanut lapsi. Ihmiset jotka siis kokevat olevansa fyysisesti haavoittuvammassa asemassa yleensä tuntevat suurempaa turvattomuuden tunnetta (Valente ym. 2019) Lisäksi se miten usein henkilö altistuu riskitilanteille tai miten paljon hän pystyy kontrolloimaan riskitilannetta vaikuttaa siihen miten suuri pelko henkilöllä kehittyy esimerkiksi rikollisuutta kohtaan (Valente ym. 2019). Esimerkiksi henkilön koko vaikuttaa siihen miten hyvin hän pystyy puolustautumaan mahdollisessa fyysisessä

yhteenotossa, joten pienemmän kokoiset ihmiset ovat tältä osalta huonommassa asemassa suuremman kokoiisiin verrattuna. Myös muut tekijät, kuten ikä, etnisyys ja elämäntilanne vaikuttavat siihen miten turvallisuus ja turvattomuuden tunne koetaan (Panek ym. 2019). Esimerkiksi uutisointi lapsia kaappaavasta rikollisjengistä voi lisätä turvattomuuden tunnetta perheissä, mutta sillä ei välttämättä ole juurikaan vaikutusta perheettömien ihmisten mielentilaan. Fyysisen haavoittuvuuden lisäksi myös sosiaalinen haavoittuvuus vaikuttaa koettuun turvattomuuden tunteeseen (Valente ym. 2019). Esimerkiksi henkilön kokema syrjintä hänen sukupuolensa tai uskontonsa takia voi vaikuttaa siihen miten paljon henkilö kokee turvattomuuden tunnetta tai ahdistuneisuutta. Puutteet ihmisen sosiaalisen verkoston laadussa tai ihmisen kokema yksinäisyys ovatkin yksi keskeinen tekijä, joka voi lisätä henkilön kokemaa turvattomuuden tunnetta (Brosschot ym. 2016). Fyysinen ja sosiaalinen haavoittuvuus eivät ole toistensa kanssa kilpailevia tekijöitä vaan päinvastoin niillä voi olla kumuloiva vaikutus (Valente ym. 2019). Esimerkiksi pienikokoinen musliminainen muuten kristinuskoon kuuluvassa yhteiskunnassa, joka joutuu käymään kävellen yöttöissä, kokee todennäköisesti paljon turvattomuuden tunnetta tai rikollisuuden pelkoa (Johansson & Haandrikman 2023).

Laskennallisten riskien, kulttuuristen ja rakenteellisten erojen ja yksilön omien kokemusten ja vuorovaikutustaitojen lisäksi turvattomuuden tunteeseen vaikuttavat kuvitellut asiat (Koskela 2009). Näiden kuvitelmien muodostumiseen voivat vaikuttaa niin toiset yksityishenkilöt, yritykset, kuin valtiotason toimijat (Minton 2018). Esimerkiksi ihmisen omassa lähipiirissä tapahtuneesta rikoksesta keskustelu tai kaveripiirissä liikkuvat mielipiteet voivat vaikuttaa siihen minkälaisia mielikuvia henkilölle kehittyy jostain alueesta. Vastaavasti esimerkiksi turva-alan yritykset tai mediaorganisaatiot pystyvät muokkaamaan vallitsevaa ilmapiiriä mainosten ja uutisoinnin avulla. Yritysten tavoitteena voi olla yksinkertaisesti saada ihmiset käyttämään niiden palveluita tai ostamaan niiden tuotteita, mutta siitä voi samalla seurata lisääntyneitä turvattomuuden tunnetta (Koskela 2009). Valtiotasolla tapahtuva tiedon manipulointi ja esimerkiksi potentiaalisten uhkakuvien luominen on yksi parhaista esimerkeistä miten laajoja asioita näiden mielikuvien luominen voi olla (Minton 2018). Esimerkiksi terrori-iskuja voidaan käyttää oikeutuksena kontrollin lisäämiseksi yhteiskunnassa tai jopa sodan aloittamiselle. Usein vaikka ongelma olisikin ollut vain yksittäinen tapahtuma tai se olisi poistunut, niin kontrollin ja valvonnan keinot saattavat kuitenkin jäädä pysyväksi osaksi yhteiskuntaa ja muuttua lopulta arkisiksi käytännöiksi joita ihmiset eivät edes huomaa enää kyseenalaistaa (Minton 2018). Pelko ja turvattomuuden tunne voivat siis vaikuttaa pelkästään laskennallisilta riskeiltä tai evoluution seurauksena kehittyneeltä tunnereaktiolta erilaisiin ärsykkeisiin. Ne ovat kuitenkin paljon muutakin ja yhteiskunnallisena ilmiönä niihin liittyy voimasuhteita ja vallankäyttöä (Koskela 2009). Erilaisten mielikuvien luominen on esimerkki joko tahallisesta tai tahattomasta ihmisten toisiin ihmisiin kohdistamasta vaikuttamisesta, pahimmassa tapauksessa manipulaatiosta (CASIS 2019).

2.1.2 Turvaparadoksit

Turvallisuuteen pyrkiminen voi olla hyvä asia, niin kauan kuin se ei lisää turvattomuuden tunnetta tai huononna ihmisten elämänlaatua tai nautintoa (Minton 2019). Jos turvallisuuden lisäämiseen pyrkivät toimet huonontavat näitä asioita, niin silloin luodaan turvaparadokseja ja turvallisuuteen pyrkimisestä voi tulla haitallista (Minton 2019). Nämä muutokset eivät kuitenkaan välttämättä ole tahallisia tai välittömiä asioita, jotka seuraavat turvallisuuden lisäämiseen pyrkivistä toimista, eikä niiden ilmaantuminen ole myöskään varmaa (Koskela 2009). Lisäksi turvaparadokseja täytyy tarkastella tapauskohtaisesti, kun pohditaan missä kohtaa riskien minimoimiseen pyrkivät teot muuttuvat haitallisemmiksi kuin tekojen vaikutukset koettuun turvallisuuden tunteeseen tai elämänlaatuun. Näiden paradoksien muodostumisen välttämiseksi on tärkeää selvittää miten turvallisuuden lisäämiseen suunnatut toimet vaikuttavat ihmisten koettuun turvattomuuden tunteeseen ja ottaa huomioon myös mahdolliset muut vaikutukset ihmisten elämiseen (Koskela 2009).

Henkilölle saattaa esimerkiksi kehittyä negatiivisia mielikuvia esimerkiksi maahanmuuttajista tai opiskelijoista hänen itse kokemiensa tapahtumien perusteella tai sen perusteella minkälaisia uutisia hän lukee (Koskela 2009). Mediatyhtiöiden pitäisi periaatteessa pyrkiä mahdollisimman objektiiviseen ja totuudenmukaiseen uutisointiin, mutta niissä joudutaan silti tekemään päätöksiä esimerkiksi sen suhteen mitkä asiat ylittävät uutiskynnyksen ja miten niistä uutisoidaan (Koskela 2009). Lisäksi kuluttajan täytyy olla erityisen tarkkana ja ottaa huomioon esimerkiksi minkälaisia motiiveja kyseisen uutisoinnin takana saattaa olla (Altheide 2013). Esimerkiksi autoritäärisissä maissa media palvelee usein valtaapitävän tahon etuja, mutta myös demokraattisissa maissa eri medioiden objektiivisuuden tasossa esiintyy paljon vaihtelua. Pelkoa ja viholliskuvia pystytään tuottamaan tai niitä pystytään vähentämään riippuen näistä motiiveista (Altheide 2013). Esimerkiksi Yhdysvalloissa terrorismin pelko ja sen vastaiset toimet ovat valtion ja sitä kautta myös valtion asukkaiden prioriteettilistalla terveydenhuollon tai luonnonsuojelun kehittämistä tärkeämpiä asioita (Altheide 2013). Ilmiönä terrorismin vaikutus Yhdysvalloissa on melko rajattu, mutta turvattomuuden tunteena siitä on kehittynyt laaja kansallinen pelko (Koskela 2009). Ihmisten ajattelu on muuttunut yhteenkuuluvuutta korostavasta erilaisuutta korostavaksi. (Visser ym. 2013) Esimerkiksi monet Lähi-Idästä Yhdysvaltoihin muuttaneet ihmiset ovat joutuneet kokemaan huonompaa kohtelua terroristeista muodostuneiden mielikuvien seurauksena (Hsu ym. 2020). He saattavat esimerkiksi ulkoisesti muistuttaa jotain tunnettuja terroristeja tai heidän äidinkieltensä saattaa herättää pelon tunteita ihmisissä. Ihmisten kokema huono kohtelu saattaa puolestaan vaikuttaa siihen, että sen seurauksena yhteiskunnan segregoituminen lisääntyy ja nämä henkilöt eivät esimerkiksi integroidu osaksi yhteiskuntaa (Hsu ym. 2020). Turvattomuuden tunteesta tulee eräänlainen kierre,

jossa pelko ihmisten radikalisoitumista kohtaan saattaa välillisesti aiheuttaa sen että kyseiset ihmiset radikalisoituvat (Koskela 2009).

Yksi tapa yrittää poistaa turvattomuutta on esimerkiksi lisäämällä kameravalvontaa tai alueen vartiointia, usein yksityisten turva-alan yritysten palveluja käyttämällä (Koskela 2009). Kuitenkin lisääntyneeseen vartiointiin, valvontaan ja säätelyyn liittyy myös ongelmia, jotka saattavat vaikuttaa siihen, että turvattomuuden tunne ei vähene niiden seurauksena (Tanner-Smith ym. 2018). Lisääntynyt valvonta ja kontrolli muokkaavat ihmisten käyttäytymistä mutta myös mielipiteitä valvovaa tahoa kohtaan (Löfstrand ym. 2016). Valvonta saattaa esimerkiksi muokata sosiaalisista tilanteista kireämpiä, jolloin tilaisuuden luontevuus kärsii. Esimerkiksi turvahenkilön läsnäolo koulussa valvomassa turvallisen tilan periaatteiden noudattamista saattaa lisätä laskennallista turvallisuutta, mutta vähentää koettua turvallisuuden tunnetta (Tanner-Smith 2018). Opiskelijat saattavat esimerkiksi kokea, että voivatko he olla rennosti tai ilmaista itseään tai riskeerata että he saattaisivat saada esimerkiksi huomautuksen jonkin turvallisuusnormina pidetyn asian rikkomisesta. Valvonnan ja kontrollin tarve on epäsuora osoitus luottamuksen puutteesta valvottuja kohtaan, mistä seuraa vuorovaikutuksen kuihtumista ja yleisen epäluottamuksen ilmapiirin lisääntymistä (Tanner-Smith 2018). Ne ovat myös osoitus tietynlaisesta välinpitämättömyydestä, jossa vastuu ihmisten välisen vuorovaikutuksen sujuvuudesta ulkoistetaan jollekin muulle taholle, kuin niille jotka osallistuvat kyseiseen interaktioon (Koskela 2009). Tämänkaltaisella lisääntyneellä turvallisuuteen pyrkimisellä saattaakin olla päinvastainen vaikutus ja se saattaa esimerkiksi lisätä opiskelijoiden kurittomuutta ja häiriökäyttäytymistä eräänlaisena mielenosoituksena kiristyneitä turvatoimia kohtaan (Tanner-Smith 2018).

Yksityisten turvapalveluiden käyttöön liittyy myös muita ongelmia. Yksityisten turvapalveluiden yleistyminen ihmisten elämän turvallisuuden tunteen takaajana aiheuttaa sen että yhä suuremmalta osalta ihmisten kokema turvallisuuden tunne on sidottu siihen kuinka paljon ihmiset ovat valmiita tai kykeneviä käyttämään rahaa niihin (Koskela 2009). Tämänkaltaisen kehityssuunta lisää eriarvoistumista yhteiskunnassa ja esimerkiksi sosiaalinen marginalisoituminen ja tilallinen polarisaatio yleistyvät (Van Lidth de Jeude ym. 2016). Esimerkiksi uuden, kalliin ja turvallisen asuinalueen rakentaminen ei yksinään ratkaise kaupungissa asumiseen liittyvää turvattomuuden tunnetta. Se saattaa johtaa esimerkiksi siihen, että uudelle asuinalueelle muuttavat henkilöt, joilla on varaa maksaa alueen vuokrahintoja (Van Lidth de Jeude ym. 2016). Henkilöt joilla ei ole varaa maksaa jäävät asumaan muille vähemmän turvallisille asuinalueille (Kortas ym. 2022). Lisäksi jos uudella alueella esimerkiksi valvonta on tiukempaa ja rikosten toteuttaminen on hankalampaa, niin rikolliset eivät toimi niin aktiivisesti siellä vaan he toimivat muilla alueilla, joilla rikoksia on helpompi toteuttaa (Koskela 2009). Uuden ja turvallisen alueen rakennuttaminen ei siis välttämättä ratkaise kaupungissa asumiseen liittyviä turvattomuuden tunnetta aiheuttavia ongelmia vaan se voi esimerkiksi eristää niiden

seuraukset pois joltain tietyltä alueelta ja henkilöiltä, joilla on oikeus käyttää kyseistä aluetta.

Pahimmillaan turvallisuutta maksimoiva arkkitehtuuri voi olla rajaavaa ja vieraannuttavaa (Koskela 2009). Esimerkiksi aidatut ja vartioidut asuinalueet ilmentävät suurten sosiaalisten hierarkioiden olemassaoloa yhteiskunnassa ja ne voivat aiheuttaa epäluottamusta toista osapuolta kohtaan aidan molemmilla puolilla (Van Lidth de Jeude ym. 2016). Ne eivät myöskään tarjoa kestäviä ratkaisuja turvattomuuden tunteen vähentämiseen, vaan ne tarjoavat eräänlaista pakenemista yhteiskunnan laajemmista ongelmista ja niiden avulla pois rajatuista henkilöistä (Van Lidth de Jeude ym. 2016). Yhteisöllisyyden tunne kärsii eristäytymisen seurauksena, samoin kuin ihmisten välinen vuorovaikutus ja tietoisuus toisten ihmisten elämäntilanteista (Koskela 2009). Näiden asioiden seurauksena ennakkoluulot ja välinpitämättömyys toisia kohtaan kasvavat. Nämä asiat saattavat näkyä esimerkiksi kaupunkisuunnittelussa ja erilaiset ihmiset ja ihmisryhmät saattavat aktiivisesti vastustaa kaikkea pelottavana tai vieraana pidettyä heidän asuinalueensa läheisyydessä (Foster & Warren 2022). Yhteiskunnan muuttuminen yksilökeskeisemmäksi näkyy enemmän yksilöllisyyttä ja pirstaloitunutta kaupunkikuvaa heijastavana rakentamisena, jossa turvallisuuteen pyritään muiden asioiden kustannuksella ja solidaarisuuden kulttuuri häviää (Van Lidth de Jeude ym. 2016).

Turvallisuuteen pyrkiminen muiden asioiden kustannuksella voi vaikuttaa negatiivisesti yhteiskunnan suvaitsevaisuuteen uusia tai vieraita konsepteja kohtaan (Foster & Warren 2022). Jos jostain turvallisuuteen liittyvästä asiasta, kuten turvahenkilöiden läsnäolosta tai lisääntyneistä säännöistä ja kielloista tulee itsestäänselviä, niin näiden toimien kyseenalaistaminen tai laiminlyöminen nähdään sosiaalisesti tuomittavana asiana turvallisuuteen pakonomaisesti pyrkivässä ilmapiirissä (Koskela 2009). Mitä enemmän erilaisia sääntöjä ihmiset joutuvat noudattamaan niin sitä turvallisempaa heidän elämänsä saattaa olla, mutta samalla ihmiset voivat menettää jotain muuta. Jos riskien minimoimisen seurauksena on elämän tylsistyminen tai vapauksien rajoittaminen niin monet ihmiset valitsevat mieluummin jännittävän elämän kuin tylsän elämän (Ausmees ym. 2022). Ei ole sattumaa miksi esimerkiksi merirosvoista, villin lännen lainsuojattomista tai muista yhteiskunnan vallitsevaa järjestystä vastaan kapinoivista henkilöistä luodaan romantisoitua ja ihanteellista kuvaa esimerkiksi kirjallisuudessa tai elokuvissa. Monet ihmiset haluavat jännitystä elämäänsä ja sääntöjen rikkomisen nähdään seksikkäänä ja jännittävänä (Ausmees ym. 2022). Tästä syystä riskinottoa kieltävän yhteiskunnan luominen on paradoksaalista, koska jossain kohtaa se saa ihmiset vastustamaan kiristyneitä toimia ja vain kapinoimaan voimakkaammin (Koskela 2009).

2.1.3 Turvattomuuden tunteen seuraukset

Rikollisuudesta aiheutuu monenlaisia suoria haittoja niin yksilölle kuin koko asuinalueelle (Pope 2008). Rikoksen uhriksi joutuminen voi olla yksilölle erittäin haavoittava kokemus, joka saattaa vaikuttaa hänen koko loppuelämäänsä (Koskela 2009). Hän saattaa esimerkiksi menettää omaisuuttaan tai terveytensä ryöstön seurauksena. Väkivaltaisen rikoksen uhriksi joutuminen tai sellaisen todistaminen voi esimerkiksi lisätä henkilön todennäköisyyttä joutua rikoksen uhriksi tai tekijäksi tulevaisuudessa (Scorgie ym. 2017). Lisäksi henkilö voi stressaavassa tilanteessa kärsiä joko lyhyitä tai pitkäaikaisia terveysseurauksia ja esimerkiksi sairastua masennukseen tai traumaperäiseen stressihäiriöön (Scorgie ym. 2017). Asuinalueella esimerkiksi julkisten tilojen vandalisointi, kuten lasitetun bussipysäkin hajottaminen, saattaa väliaikaisesti vaikuttaa bussipysäkin käyttöön ja sen korjaaminen aiheuttaa myös kuluja. Koko yhteiskunnan tasolla esimerkiksi terrori-isku saattaa aiheuttaa laajamittaista tuhoa (Minton 2018). Kuitenkin rikosten suorat vaikutukset voivat olla rajatumpia kuin rikoksen pelon tai yleisen turvattomuuden tunteen aiheuttamat vaikutukset (Brosschot ym. 2016). Esimerkiksi useampiin fysiologisiin stressivastineisiin vaikuttaa yleinen turvattomuuden tunne paljon enemmän kuin stressiä suoraan aiheuttavat tekijät (Brosschot ym. 2016) Niiden merkittävyyttä ei tule kuitenkaan vähätellä, vaikka ilmiönä laskennallinen rikollisuus saattaakin olla pienempi ongelma kuin koettuna tunteena.

Ihminen voi esimerkiksi rikoksen pelon tai yleisen turvattomuuden tunteen seurauksena alkaa käyttämään yksityisiä turvapalveluita tai asentaa kotiinsa erilaisia turvalaitteita, kuten hälyttimiä, lukkoja ja kameroita (George ym. 2021). Henkilö voi myös hankkia esimerkiksi vartiokoiran tai jonkin itsepuolustusvälineen vähentääkseen kokemaansa turvattomuuden tunnetta. Pahimmassa tapauksessa turvattomuuden tunne saa henkilön myymään kotinsa ja muuttamaan jollekin hänen mielestään turvallisemmalle asuinalueella. Koetulla turvattomuuden tunteella on siis suuria taloudellisia vaikutuksia henkilön elämään (Buonanno ym. 2013). Maailmanlaajuisesti turva-alan bisneksessä liikkuu rahaa miljardien dollarien arvosta (George ym. 2021). Yksinkertaistettuna kysynnän- ja tarjonnan laki säätelee sitä kuinka paljon rahaa henkilö käyttää esimerkiksi turvallisuutta lisääviin tuotteisiin. Mitä enemmän henkilö kokee olonsa turvattomaksi sitä enemmän hän on todennäköisesti valmis käyttämään rahaa olonsa parantamiseksi (Buonanno ym. 2013). Näin ajateltuna jos yhteiskunnassa vallitsevasta turvattomuuden tunteesta päästäisiin eroon, niin myös tarve erilaisille turvapalveluille ja -tuotteille häviäisi (Nalla ym. 2017). Turva-alan yritysten kasvaminen yhteiskunnassa ei ole siis osoitus siitä, että yhteiskunnassa koettu turvattomuuden tunne olisi vähenemässä vaan päinvastoin (Koskela 2009). Turva-alan yritykset eivät sinänsä tee mitään väärää, koska ne vain toimittavat ihmisille palveluita joille on tarvetta (Koskela 2009). Mutta pitää kuitenkin huomioida että yleisesti ottaen yritysten tavoitteena on saada tuotteitaan ja palveluitaan myydyiksi, joka tapahtuu esimerkiksi mainonnan ja tuotekehityksen

avulla (Koskela 2009). Mitä onnistuneempia esimerkiksi mainokset ovat sitä enemmän ihmiset ovat valmiita ostamaan yrityksen tuotteita.

Turvattomuuden tunteen ja erilaisten asioiden taloudellisen arvon välinen suhde toimii niin, että mitä turvallisemmaksi jokin asia, kuten esimerkiksi asuinalue, mielletään ja koetaan niin sitä arvokkaampana se myös nähdään (Brands ym. 2015). Monelle yritykselle asiakkaiden turvallisuuden takaaminen on keskeinen osa yrityksen oman taloudellisen kannattavuuden turvaamista ja esimerkiksi yökerhojen tai asunnon tarjoajien etujen mukaista on yrittää ylläpitää tai parantaa turvallisuuden tunnetta (Brands ym. 2015). Rikollisuudesta aiheutuvat suorat kustannukset esimerkiksi omaisuusvahinkoina eivät siis kata rikollisuuden kokonaisuudessaan aiheuttamia kustannuksia, esimerkiksi pelon seurauksena ostettujen turvavälineiden tai alentuneiden asuinrakennusten hintojen osalta (Koskela 2009). Esimerkiksi murhaajan tai jostain muusta vakavasta rikoksesta joskus tuomitun henkilön muuttaminen asuinalueelle voi alentaa rakennusten arvoa, koska kyseinen henkilö nähdään mahdollisena riskinä ja pelon lähteenä (Pope 2008). Nämä pelot esimerkiksi jotain tiettyä henkilöä tai ihmisryhmää kohtaan saattavat materialisoitua näitä henkilöitä kohtaan osoitettuna epäluulona ja mahdollisella sosiaalisella eristämisenä, joilla on puolestaan vaikutuksia pelättyjen henkilöiden elämiseen (England & Simon 2010). Turvattomuuden tunteen ja pelon vaikutukset eivät ulotu siis pelkästään pelkääviin henkilöihin ja yhteiskunnassa ilmenevään pelkoon vaan myös pelon lähteenä oleviin asioihin ja ihmisiin (England & Simon 2010). Ihmisten kokemukset siitä mitkä asiat mielletään vaarallisiksi ja miten niihin reagoidaan vaihtelevat myös alueellisesti. Esimerkiksi Brasilian Sao Paulossa poliisia voidaan pelätä yhtä paljon kuin rikollisuutta ja asukkaiden on jouduttava tekemään valintoja missä tilanteissa heidän on järkevämpää tehdä yhteistyötä rikollisten kuin poliisin kanssa (Jackson ym. 2022). Jos ihmiset eivät näe jotain legitiimiä instituutiota, kuten poliisia, luottamuksen arvoisena, niin se voi vaikuttaa siihen miten paljon ihmiset ovat valmiita tekemään yhteistyötä kyseisen tahon kanssa (Jackson ym. 2022).

Rikollisuudesta ja turvattomuuden tunteesta aiheutuvilla erilaisilla terveydellisillä seurauksilla on myös yksilön ja yhteiskunnan talouden kannalta merkittäviä seurauksia (Scorgie ym. 2017). Rikollisuus voi suoraan työllistää esimerkiksi sairaaloita, mutta myös turvattomuuden tunteen epäsuorat vaikutukset voivat vaikuttaa henkilön fyysiseen, psyykkiseen, sosiaaliseen ja henkiseen terveyteen (Ruijsbroek ym. 2015). Henkilö voi reagoida useilla eri tavoilla hänen kokemaansa turvattomuuden tunteeseen. Henkilön käytös voi muuttua vältteleväksi, jossa hän pyrkii esimerkiksi välttämään sosiaalisia tilanteita ja omasta asunnostaan poistumista, mikä saattaa vaikuttaa siihen että hän alkaa kokemaan olonsa yksinäiseksi ja ulkopuoliseksi (Broll 2014). Henkilön sosiaaliset taidot saattavat myös huonontua ja hän voi alkaa nähdä ulkopuolisen maailman entistä pelottavampana paikkana sen seurauksena että hän osallistuu vähemmän siinä toimimiseen (Koskela 2009). Nämä asiat saattavat vaikuttaa henkilön kokemaan elämänlaatuun ja lopulta johtaa esimerkiksi kroonisen ahdistuneisuuden tai stressin kehittymiseen (Ruijsbroek

ym. 2015). Turvattomuuden tunne uhkaavan ärsykkeen seurauksena koettuna pelkoreaktiona eroaa seurauksiltaan pitkäaikaisen mielentilana koetun turvattomuuden tunteen seurauksista (Brosschot ym. 2016). Esimerkiksi kroonisen stressin ja ahdistuksen kehittymiseen ei tarvita uhkan läsnäoloa vaan siihen riittää nimenomaan pelko siitä että uhka voi olla läsnä (Brosschot ym. 2016). Tämä näkyy hyvin tutkimustuloksissa joissa on havaittu, että muutos rikollisuuden määrässä alueella ei ole vaikuttanut asukkaiden terveyteen, jos asukkaiden kokemana turvattomuuden tunne ei ole muuttunut (Ruijsbroek ym. 2015). Yksilön näkökulmasta ahdistuneisuus tai stressi voi johtaa esimerkiksi sosiaalisten suhteiden, kuten ystävyys- tai työpaikan menetykseen. Lisääntynyt stressi voi vaikuttaa myös muiden sairauksien, kuten sydän- ja verisuonitautien, saamisen riskiin (Brosschot ym. 2016). Yhteiskunnan tasolla lisääntyneellä ahdistuneisuudella ja stressillä on negatiivisia vaikutuksia ja ne lisäävät suoraan tai epäsuoraan tarvetta esimerkiksi erilaisille terapiamuodoille ja sairaalahoidolle ja lisäksi niihin sairastuneet ihmiset eivät ole yhtä produktiivisia kuin ihmiset jotka eivät kärsi turvattomuuden tunteen aiheuttamista kroonisista vaikutuksista (Scorgie ym. 2017).

Rikollisuus ja turvattomuuden tunne työllistävät myös esimerkiksi oikeuslaitosta. Rikollisuudesta seuraa suoraan lisääntynyttä työtä esimerkiksi hätäkeskuksille, poliisille, tuomioistuimille ja lopulta jopa vankilajärjestelmälle (Koskela 2009). Turvattomuuden tunne vaikuttaa myös oikeuslaitosten toimintaan ja esimerkiksi tilanne, jossa rikollisuus tai turvattomuuden tunne yhteiskunnassa on lisääntynyt, voi johtaa uusien lakien ja asetusten säätämiseen (Koskela 2009). Esimerkiksi Suomessa viranomaisten tietoon tulleiden seksuaalirikosten määrä vuodessa on kasvanut vuoden 1999 tietoon tulleesta 1062 seksuaalirikostapauksesta vuonna 2018 tietoon tulleeseen 3779 seksuaalirikostapaukseen (Tilastokeskus 2024). Nousua on tapahtunut keskimäärin 143 tapausta vuodessa ja tapausten määrä on lisääntynyt noin 255% vuoden 1999 tasosta (Tilastokeskus 2024). Seksuaalirikoslain valmistelu alkoi vuoden 2019 alussa ja rikoslain seksuaalirikossäännökset uudistuivat vuoden 2023 alussa (Eduskunta 2022). Lain seurauksena seksuaalirikoksen määritelmä kasvoi kattamaan myös esimerkiksi fyysisen kosketuksen ulkopuolisen seksuaalisen ahdistelun, kun teko on tarpeeksi vakava (Valtioneuvosto 2022). Lisäksi seksuaalirikosten rangaistukset kovenivat lain seurauksena (Valtioneuvosto 2022). Perusteluna lain muuttamiseen käytettiin vanhan sääntelyn ja sen perustelujen vanhenemista, jotka ovat olleet voimassa vuoden 1999 kokonaisuudistuksesta asti, mutta myös asennemuutoksia seksuaaliseen itsemääräämisoikeuteen suhtautumisessa (Eduskunta 2022). Esimerkiksi yhteiskunnallinen keskustelu ja erilaiset tapahtumat, kuten vuoden 2015 pakolaiskriisi tai Me too- liike, ovat vaikuttaneet ihmisten asennemuutoksiin ja seksuaaliseen turvattomuuden tunteeseen (Venäläinen ym. 2023). On ehdottomasti hyvä asia, että seksuaalirikoksiin ja seksuaaliseen turvattomuuden tunteeseen kiinnitetään huomiota, mutta sellaiset kohdat lakitekstissä, jotka liittyvät turvattomuuden tunteen kokemiseen, ovat niiden subjektiivisuuden kannalta ongelmallisia (Koskela 2009). Esimerkiksi missä menee sanallisen seksuaalisen

ahdistelun ja hyväksyttävän flirttailun raja on määritelty melko epäsuoraan ja sen tulkitseminen vaatii tilannekohtaista arviointia (Oikeusministeriö 2023). Yleistettynä turvattomuuden tunne näkyy siis yhteiskunnan tasolla usein lisääntyneenä sääntelynä tai ohjeistuksena, kun taas yksilön näkökulmasta se voi näkyä elämiseen, liikkumiseen tai käyttäytymiseen liittyvinä rajoituksina (Minton 2018).

Resilienssi käsitteenä tarkoittaa esimerkiksi esineen tai asian palautumiskykyä tarkasteltavassa tilanteessa tapahtuneesta muutoksesta. Ihmisillä resilienssi tarkoittaa esimerkiksi psykologista selviytymis- ja palautumiskykyä pelon tai stressin alaisuudessa elämisestä, joka käytännössä voi tarkoittaa ihmisen kykyä löytää positiivisia asioita elämässään vaikeissa elämäntilanteissa (Scorgie ym. 2017). Resilienssi on yksi keskeinen ihmisen vastine, joka on seurausta koetusta turvattomuuden tunteesta. Se mahdollistaa että ihmisten on mahdollista elää ympäristöissä, jossa esimerkiksi kuolema ja väkivaltaiset rikokset ovat normaali osa ihmisten arkielämää (Valente & Crescenzi-Lanna 2022). Resilienssi on sidoksissa yksittäisiin ihmisiin ja siihen kontekstiin, jossa se esiintyy ja toiset ihmiset voivat selviytyä toisia paremmin pelon kanssa elämisestä (Valente & Crescenzi-Lanna 2022). Lisäksi myös koetun pelon määrä ja luonne vaikuttaa siihen minkälaisia resilienssivastineita erilaiset ihmiset kehittävät (Scorgie ym. 2017). Ihmiset voivat vaikeissa tilanteissa hakea esimerkiksi turvaa erilaisista turvallisista paikoista, joihin he voivat mennä rentoutumaan. Se ei välttämättä ole henkilön oma koti, koska koti voi olla myös turvattomuuden paikka, vaan esimerkiksi jokin luontokohde johon liittyy mahdollisesti tunnesiteitä (Scorgie ym. 2017). Lisäksi myös muiden ihmisten tarjoama tuki, kuten vastaavanlaisen kokemuksen läpikäyneen henkilön kanssa keskusteleminen tai ajanviettäminen, voi auttaa henkilöitä selviämään paremmin stressaavassa arjessa (Scorgie ym. 2017). Resilienssin kehittäminen esimerkiksi turvallisia paikkoja, henkilöitä tai aktiviteetteja lisäämällä yksilön elämässä on yksi tapa yrittää vähentää turvattomuuden tunteesta aiheutuneita ongelmia (Scorgie ym. 2017). Esimerkiksi yhteenkuuluvuuden tunteen ja sosiaalisen yhteisöllisyyden parantaminen voivat auttaa henkilöitä selviytymään yhteisössä, jossa on muuten turvatonta (Scorgie ym. 2017). Resilienssin kehittäminen ei kuitenkaan pelkästään riitä, koska se keskittyy vain koetun turvattomuuden tunteen aiheuttamien seurausten minimoimiseen eikä turvattomuuden tunteen taustalla olevien tekijöiden poistamiseen (Crescenzi-Lanna 2022). Jos esimerkiksi maahanmuuttajat kokevat että he eivät tunne oloaan kotoisaksi tai hyväksytyiksi yhteiskunnassa, niin he voivat perustaa erilaisia järjestöjä, joissa he voivat tukea toisiaan. Tämä ei kuitenkaan poista sitä ongelmaa, että he eivät koe oloaan kotoisaksi tai hyväksytyiksi, vaan siihen täytyy yrittää löytää ratkaisuja muilla tavoilla, jos turvattomuuden tunteesta halutaan oikeasti päästä eroon yhteiskunnassa.

2.1.4 Pois turvattomuuden tunteesta

Jos resilienssi ei itsessään tarjoa kaikenkattavaa ratkaisua turvattomuuden tunteen poistamiseksi niin miten ihmisten kokemaa turvattomuuden tunnetta voi sitten vähentää tai poistaa? Ehkä yksinkertaisin tapa estää ihmisten kokeman turvattomuuden tunteen lisääntymistä on vähentää väkinäistä turvallisuuteen pyrkimistä (Koskela 2009). Sellaisenaan tämä väite voi kuulostaa paradoksaaliselta, miten muka turvattomuuden tunteen lisääntymistä voi vähentää tekemällä ei mitään? Välillä tämä voi kuitenkin olla paras ratkaisu (Minton 2018). Esimerkiksi tilanteessa, jossa yhteiskunnassa on sattunut jokin suurta medianäkyvyyttä ja yleistä huomiota saanut rikos, voisi olla parempi pelonlietsonnan, rajoitusten ja yleisen hysterian sijaan antaa mahdollisimman vähän huomiota tapahtumalle ja jatkaa arkista elämää mahdollisimman normaalisti (Mueller ym. 2021). Esimerkiksi terrorismin tavoitteena on käsitteen nimen mukaisesti aiheuttaa pelkoa siitä, että lisää hirmutekoja voi olla luvassa ja näin ollen pitää yhteiskuntaa jatkuvassa ahdistuksessa (Mueller ym. 2021). Jos yhteiskunta reagoi terroritekoon voimakkaasti niin että se uhriutuu ja ottaa käyttöön esimerkiksi ihmisten elämää rajoittavia lakeja ja sääntöjä, niin terrorismi on saavuttanut juuri sen mitä se halusikin saavuttaa vaikka uusia terrori-iskuja ei edes tapahtuisi enää (Mueller ym. 2021). Yleisesti ottaen jos yhteiskunta ja ihmiset puolestaan hyväksyvät riskien ottamisen normaalina osana ihmisten elämää, lopputuloksena saattaa olla yhteiskunta, jossa esiintyy paljon vähemmän turvattomuuden tunnetta (Minton 2018). Historiallisesti esimerkiksi länsimainen yhteiskunta on ollut enemmän tämänkaltainen riskiyhteiskunta, mutta siitä on ajan kuluessa kehittynyt riskien eliminoimiseen pyrkivä turvayhteiskunta, jossa turvallisuuteen pyrkiminen nähdään tärkeämpänä asiana ja riskien ottaminen nähdään jopa paheksuttavana asiana (Koskela 2009). Turvallisuutta ei kuitenkaan tarvitse ajatella muista elämän osa-alueista eksklusiivisena asiana vaan esimerkiksi turvallisuuden ja hauskanpidon voi yhdistää (Hu ym. 2020). Esimerkiksi laskuvarjohyppäämisestä ei tarvitse tehdä laitonta, mutta se ei tarkoita etteikö siitä voi tehdä turvallisempaa esimerkiksi parantamalla laskuvarjon vikaturvallisuutta. Vikaturvallisuuden parantaminen ei vähennä aktiviteetin hauskuutta, mutta se ei myöskään poista kaikkia siihen liittyviä riskejä. Se antaa kuitenkin ihmiselle valinnan osallistua tai jättää osallistumatta kyseiseen aktiviteettiin, siinä missä sen kieltäminen ei anna. Jos turvallisuus nähdään joko tai- tilanteena, jossa joudutaan valitsemaan esimerkiksi turvallisuuden tai hauskanpidon välillä niin tämänkaltainen tilanne voi helposti johtaa siihen että rajallisia resursseja käytetään näistä kahdesta tärkeämpänä nähtyyn asiaan toisen kustannuksella (Hu ym. 2020).

Yleinen turvattomuuden tunne vaikuttaa ihmisten luontaisten stressiresponssien esiintymiseen (Brosschot ym. 2016). Nämä stressiresponssit ovat evoluution seurauksena kehittyneitä vastineita, jossa yksilöt jotka ovat turvallisuuden tunteen puuttuessa reagoineet varovaisuudella ovat paremmin varmistaneet omien geeniensä siirtymisen seuraaville sukupolville (Brosschot ym. 2016). Esimerkiksi tilanteessa jossa nykyihmisen esi-isät ovat joutuneet valitsemaan joko etenemisen sellaisessa maastossa joka voi mahdollisesti sisältää vaaroja tai sitten kiertää alue ja edetä turvallisiksi todetussa ympäristössä kunnes uuden ympäristön turvallisuus on

määritelty, on heidän selviytymisensä kannalta ollut järkevämpää valita jälkimmäinen vaihtoehto (Brosschot ym. 2016). Evoluution seurauksena stressiresponseista on kehittynyt oletusreaktio tilanteisiin, jossa yksilö joko kokee turvattomuuden tunnetta tai hän ei pysty määrittelemään turvallisuuden tasoa (Russell & Lightman 2019). Evolutiivisessa mielessä tämä on ollut ihmisen selviytymisen kannalta hyödyllinen adaptaatio, mutta esimerkiksi sosiaalisen median kehittyminen ja ihmisten välisessä kanssakäymisessä tapahtuneet muutokset yhteiskunnan kehittymisen seurauksena vaikuttavat siihen että historiallisesti hyödyllisestä adaptaatiosta on tulossa ihmisen terveyden kannalta haitallinen (Russell & Lightman 2019). Jos halutaan että oletus stressiresponssit eivät ilmaannu, on siis välttämätöntä että henkilö kokee olevansa turvassa. Näin ollen yhteiskunnassa vaarasignaalien tunnistamista tärkeämpää on lisätä turvallisuuden tunnetta lisääviä signaaleja ja niiden tunnistamista, mikä ei kuitenkaan tarkoita sitä että turvasignaalit olisivat aina vaarasignaalien vastakohtia (Brosschot ym. 2016). Esimerkiksi suuri osa ihmisistä pitää pimeyttä yhtenä keskeisenä turvattomuuden tunnetta aiheuttavana ympäristötekijänä (Koskela 2009). Tähän on monia evolutiivisia syitä, kuten ihmislajille ominainen päiväaktiivisuus ja suhteellisen huono pimeänäkö. Kuitenkin alueilla, joilla kohdataan paljon pimeyttä esimerkiksi vuodenaikojen vaihtelun seurauksena tai alueilla joilla ihmiset joutuvat liikkumaan pimeään aikaan, kuten nuoriso yökerhoissa, on tärkeää yrittää lisätä ihmisten kokemaan turvallisuuden tunnetta lisäämällä ympäristön turvasignaaleita (Brands ym. 2015). Esimerkiksi valaistuksen lisääminen tietyissä paikoissa voi auttaa henkilöä kehittämään alueesta turvallisemman mielikuvan (Brands ym. 2015). Sen lisäksi että valaistus auttaa ihmisiä näkemään ympäristöä paremmin, niin valaistuksen lisääminen voi myös luoda ihmisille mielikuvan tilasta jota myös muut henkilöt voisivat käyttää luoden siitä tutun oloisen (Koskela 2009). Kuitenkin pelkkä tavoite valoisuuden lisäämisestä voi olla osittain puutteellinen, ja turvallisuuden tunteen lisäämiseen tähtäävissä toimissa tulisi ottaa enemmän huomioon sitä minkälainen vaikutus valoisuuden lisäämisellä on tietyssä paikassa, jota käyttävät juuri tietynlaiset henkilöt (Brands ym. 2015). Väärällä tavalla toteutettuna valaistus voi esimerkiksi tehdä kävelijästä helpommin tunnistettavan kohteen tai tuoda esiin pelottavia paikkoja, jotka aikaisemmin olivat piilossa (Brands ym. 2015). Turvasignaalien lisäksi toinen tärkeä turvallisuuden tunteen edellytys on varmuus, joten epävarmuustekijöiden poistaminen on myös keskeistä turvattomuuden tunnetta vähennettäessä (Brosschot ym. 2016). Esimerkiksi valaistuksen lisäämisen yhteydessä täytyy varmistaa että kyseiset valot myös toimivat ja että ne toimivat säännöllisesti. Muuten voidaan pahimmillaan joutua tilanteeseen, jossa ihmisten kokema turvallisuuden tunne paranee valaistuksen ansiosta, mutta valojen pettämisen seurauksena myös luottamus niiden tarjoamaan turvallisuuden tunteeseen heikkenee (Brands ym. 2015).

Yleistä sosiaalisen turvattomuuden tunnetta voidaan myös yrittää vähentää fyysisen ympäristön muokkaamisen lisäksi vaikuttamalla niihin tekijöihin, jotka lisäävät henkilön kokemaa fyysistä, henkistä tai sosiaalista haavoittuvuuden tunnetta (Brosschot ym. 2016). Kolme keskeistä elämän osa-aluetta voidaan nostaa esille,

jotka vaikuttavat sekä suoraan että epäsuoraan yleisen turvattomuuden tunteen kehittymiseen, joista ensimmäinen on kontekstiin sidottu pelon sosiaalinen tuottaminen (Brosschot ym. 2016). Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että henkilö kokee turvattomuuden tunnetta jossain neutraalissa tai turvallisessa tilanteessa tai ympäristössä, jotka henkilö kuitenkin määrittelee vaaralliseksi jonkin aitoon uhkatekijään sidotun kontekstin avulla (Lonsdorf ym. 2017). Tämä ilmiö voi esiintyä koko yhteiskunnan laajuisena, jossa esimerkiksi jatkuva uutisointi jonkin tietyn asuinalueen rikollisuudesta tai turvattomuudesta vaikuttaa siihen, että uutisoinnin vastaanottama henkilö alkaa nähdä kyseisen alueen turvattomana ehdollistamisen seurauksena, vaikka hän ei olisi itse koskaan kokenutkaan siellä mitään uhkaavaa (Altheide 2013). Vastaavasti henkilön omakohtaisten kokemusten seurauksena hän saattaa alkaa yhdistää vaaratekijöitä esimerkiksi joihinkin tiettyihin neutraaleihin esineisiin tai asioihin, kuten autoihin tai metsään (Lonsdorf ym. 2017). Yksilön osalta tähän voi olla hankala löytää muita ratkaisuja kuin yrittää rajoittaa omaa altistumista pelon sosiaalista tuottamista lisääville elementeille (Brosschot ym. 2016). Esimerkiksi henkilön joka pelkää rikoksen uhriksi joutumista kannattaa pohtia haluaako hän katsoa rikollisuuteen liittyvää viihdettä, lukea uutisia rikoksen uhriksi joutumisesta tai vaihtoehtoisesti hän voi osallistua esimerkiksi boikotointitapahtumiin tai mielenosoituksiin. Hankalaa tästä tekee se, että yksilö ei välttämättä edes tiedosta, että jokin tietty ärsyke laukaisee stressireaktion (Brosschot ym. 2016). Yhteiskunnan osalta tähän voisi olla kehitettävissä toimivampia ratkaisuja, mutta niiden käytännöllinen toteutettavuus on puolestaan kyseenalaisempaa. Niin kauan kuin esimerkiksi vakuutusyhtiöt tai turva-alan yritykset saavat mainostaa vapaasti on niiden etujen mukaista edistää myyntejä lisäämällä pelon sosiaalista tuottamista pelon mielikuvien avulla (Koskela 2009).

Toinen osa-alue on henkilön sosiaalisen verkoston määrällinen tai laadullinen puutteellisuus (Brosschot ym. 2016). Ihminen on sosiaalinen eläin, jonka hyvinvoinnin lähtökohtana on kuulua yhtenäiseen ja kannustavaan sosiaaliseen verkostoon (Murray ym. 2023). Jos kattavan sosiaalisen verkoston luominen ja ylläpitäminen tuntuu haastavalta niin ihmisen tulisi vähintään osallistua ystävällisten ihmisten kanssa toimimiseen ja vuorovaikuttamiseen (Brosschot ym. 2016). Yksilöllisyyden korostuminen yhteisöllisyyden kustannuksella modernissa länsimaisessa yhteiskunnassa on yksi suurimmista haasteista, joka vaikuttaa sekä sosiaalisen hermostuneisuuden että yksinäisyyden lisääntymiseen (Heu ym. 2019). Nämä asiat puolestaan vaikuttavat siihen että ihmiset eivät ole tyytyväisiä omaan elämäänsä, jos he eivät esimerkiksi saa tarpeeksi tukea muilta ihmisiltä (Murray ym. 2023).. Tämä osa-alue on siis päinvastainen verrattuna pelon sosiaaliseen tuottamiseen, jossa ongelmana oli tavallisten asioiden vaaralliseksi tuottaminen (Brosschot ym. 2016). Sosiaalisen verkon puutteellisuudessa kyse ei ole vaarallisuuden läsnäolosta vaan turvallisuuden puutteesta (Pan ym. 2020). Yksilön osalta tähän on vaikea löytää muita ratkaisuja kuin kannustaa yksilöä olemaan avoimempi ja tutustumaan rohkeasti uusiin ihmisiin ja mahdollisesti myös huonosta verkostosta pois lähteminen jos henkilöä ei arvosteta siinä (Murray ym. 2023).

Verkostojen luotettavuus ja varmuus on fyysisen ympäristön tavoin yksi keskeinen asia, joka vaikuttaa siihen mikä niiden turvallisuuden tunnetta lisäävä hyöty on (Koskela 2009). Yhteiskunnan tasolla ratkaisut eivät ole myöskään yksinkertaisia, koska esimerkiksi teknologian mahdollistama etäelämä vähentää ihmisten luonnollista fyysistä vuorovaikuttamista (Morahan-Martin & Schumacher 2003). Esimerkiksi opiskelijoiden tapauksessa yksi ratkaisu yksinäisyydelle voisi olla erilaisten hengailutilojen lisääminen, joissa ihmiset voisivat vuorovaikuttaa keskenään kasvatusten.

Kolmas osa-alue joka vaikuttaa oleellisesti turvattomuuden tunteen kehittymiseen on henkilön huono fyysinen tai henkinen hyvinvointi (Brosschot ym. 2016). Esimerkiksi ylipainoisuus, heikkous tai erilaiset sairaudet vaikuttavat henkilön kykyyn vastata stressaaviin tai uhkaaviin tilanteisiin (De Donder ym. 2005). Jos henkilön kyky vastata näihin uhkaaviin tilanteisiin on huono tai se heikkenee niin henkilö voi kokea erilaiset ympäristöt ja tilanteet paljon uhkaavampina kuin henkilö joka kokee voivansa hyvin (Brosschot ym. 2016). Esimerkiksi jos henkilö joka ei harrasta liikuntaa tai ylläpidä lihasten voimaa joutuu valitsemaan lähtekö hän kävellen yökerholle, jossa hänen kaverinsa ovat vai jääkö hän kotiin, hänen mututuntumansa voi saada hänet päättämään kotiinjäämisen puolesta. Tämä perustuu siihen että mahdollisessa taistele- tai pakene-tilanteessa henkilö ei kykenisi tekemään kumpaakaan, joten hänen elimistönsä reagoi tähän epävarmuuden ja pelon kautta (Brosschot ym. 2016). Tämä osa-alue on näistä kolmesta se johon yksilö voi eniten vaikuttaa itse. Esimerkiksi vaikka yhteiskunnassa onkin tarjolla suuri määrä epäterveellisiä ravintovaihtoehtoja, kuten karkkeja tai pikaruokaa, niin henkilö itse lopulta tekee päätöksen mitä hän syö tai harrastaako hän liikuntaa (Cleobury & Tapper 2014). Ihmisen evoluutiohistoria selittää sitä miksi nykyihmiselle haitallinen elämäntyyli tuntuu niin houkuttelevalta, koska historiallisesti esimerkiksi sokeri ja rasva ovat olleet hyviä ravinnonlähteitä ihmiselle (Mehat & Corpe 2018). Mielenkiintoinen sivuilmiö esimerkiksi ihmisten eliniän pidentymisestä on se että nyky-yhteiskunnassa, jossa ihmiset elävät pidempään myös turvattomuuden tunne on lisääntynyt. Eliniän pitenemisestä huolimatta keho alkaa rappeutua vanhenemisen yhteydessä, joka puolestaan näkyy lisääntyneenä turvattomuuden tunteena (De Donder ym. 2005). Lisäksi esimerkiksi erilaisissa mielenterveysongelmissa tai sairauksissa keho ei välttämättä kykene käsittelemään tietoa ympäristön turvallisuudesta niin hyvin kuin terveellä ihmisellä, joten myös tämä lisää turvattomuuden tunnetta (Koskela 2009). Kuitenkin myös yhteiskunta pystyy tekemään jotain ja esimerkiksi ihmisten liikkumisen helpottaminen tai siihen houkutteleminen asuinalueilla voi auttaa ihmisten terveyteen suoraan ja epäsuoraan myös turvattomuuden tunteeseen (Koskela 2009).

Turvattomuuden tunne ja turvaparadoksit ovat ilmaantuvuudeltaan mielenkiintoisia, koska usein niihin vaikuttavat sellaiset asiat, jotka eivät suoraan liity turvattomuuteen, kuten esimerkiksi yhteiskunnan sosiaaliset ongelmat (Koskela 2009). Näin ollen myös ratkaisut turvattomuuden tunteen lisääntymiseen eivät

välttämättä ole suoraan asioiden turvallistamiseen liittyviä (Minton 2018). Lisäksi turvattomuuden tunteeseen ratkaisuja haettaessa on syytä muistaa että esimerkiksi turvallisuutta lisäävä aluesuunnittelu, lisääntyvä säännöstely tai oman yleiskunnon ylläpito auttavat yksittäisinä osa-alueina vain jonkin verran turvattomuuden tunteen vähentämiseen (Koskela 2009). Esimerkiksi jos jossain valtiossa on suuria eroja kansalaisten taloudellisessa hyvinvoinnissa, niin sen seurauksena niissä esiintyy paljon kerjäläisyyttä ja roskisten tonkimista (Scorgie ym. 2017). Asuinalueiden roskiksia tonkivat ihmiset voivat puolestaan aiheuttaa lisääntyntä turvattomuuden tunnetta alueiden asukkaissa (Van Lidth de Jeude ym. 2016). Tämän seurauksena roskikset esimerkiksi aidataan tai lukitaan, jotta muilla kuin asukkailla ei olisi niihin pääsyä (Van Lidth de Jeude ym. 2016). Tämä on esimerkki turvallisuuteen pyrkivästä aluesuunnittelusta, mutta se ei kuitenkaan tarjoa ratkaisua siihen asiaan, joka alun perin aiheutti koko ongelman, eli suuriin tuloeroihin (Van Lidth de Jeude ym. 2016). Esimerkiksi Berliiniin muuri on hyvä esimerkki siitä miten puute valtion kyvyssä joko tajuta tai hyväksyä tarve kehittyä yhteiskunnaksi, jossa ihmiset haluavat vapaaehtoisesti elää, johti siihen että turvallisuutta lähdettiin hakemaan aidan eikä kehityksen avulla. Turvallisuus nostetaan usein omaksi erilliseksi asiakseen, kun siihen pyritään hakemaan ratkaisuja (Koskela 2009). Näin toimittaessa kuitenkin helposti sokaistutaan sille, että turvallisuuden summa on suurempi kuin ne yksittäiset osa-alueet, kuten biologia, matematiikka, maantiede, historia tai yhteiskuntatiede, joista se muodostuu (Minton 2018). Jos turvallisuudesta halutaan saada kattava ja realistinen kuva, on koko kokonaisuus otettava huomioon (Koskela 2009).

2.2 Turvattomuuden maantiede

2.2.1 Spatiaalinen ympäristö

Turvattomuutta käsittelevässä maantieteessä tila voidaan teoriassa jakaa spatiaaliseen ja sosiaaliseen ympäristöön (Johansson & Haandrikman 2023). Spatiaalisella ympäristöllä tarkoitetaan tilan fyysisiä ominaisuuksia ja sosiaalisella ympäristöllä esimerkiksi ketä liikkuu tilassa (Koskela 2009). Lisäksi turvattomuuden tunteesta voidaan erotella myös erilaisia ajallisia ulottuvuuksia, kuten historian vaikutusta turvallisuuden muutokseen tai päivärytmin vaihtelun aiheuttamia muutoksia turvattomuuden tunteessa (Kortas ym. 2022). Kuitenkin käytännössä turvattomuuden tunne on ilmiö, joka on sidoksissa sekä mikro- että makrotason ympäristön aikatilallisiin sosiaalsiin ja fyysisiin ulottuvuuksiin (Koskela 2009). Mikrotasolla tarkoitetaan pienen kokoluokan asioita ja makrotasolla suuren kokoluokan asioita. Nämä käsitteet ovat myös sidoksissa tarkasteltavien asioiden väliseen suhteeseen ja esimerkiksi yksittäinen rakennus voi edustaa joko mikro- tai makroluokkaa riippuen siitä mihin sitä verrataan. Kuitenkin universaalisesti ajateltuna rakennukset ovat suurempia kuin yksittäiset osat joista ne muodostuvat ja pienempiä kuin ne kokonaisuudet joissa ne sijaitsevat. Lisäksi täytyy ottaa huomioon konteksti,

jossa tarkasteltava asia ilmenee. Biologiset ja yhteiskunnalliset tekijät vaikuttavat siihen, että miehet ja naiset voivat esimerkiksi kokea saman fyysisen tilan eri tavalla (Johansson & Haandrikman 2023). Tämä monimuotoisuus täytyy ottaa huomioon myös esimerkiksi kaupunkisuunnittelussa, koska tilan kokemisessa ilmenevät eroavaisuudet esimerkiksi iän tai sukupuolen vaikutuksesta vaikuttavat siihen minkälaisia seurauksia erilaisilla kehittämiskäytöksillä on erilaisille ihmisille (De Donder ym. 2005).

Jos kaupunkitila on esimerkiksi perinteisesti ollut enemmän miesten liikkumiselle ja tarpeille suunniteltua, niin onko ratkaisu tähän yksinkertaisesti kehittää sitä enemmän naisten tarpeille sopivammaksi? Koska naiset pelkäävät yleensä miehiä enemmän, niin voisi olla järkevä ratkaisu keskittyä erityisesti naisten kokemuksiin pelon tuntemuksiin ympäristössä (Koskela 2009). Entä jos tähän otetaan huomioon muiden erilaisten ikä- tai kulttuuriryhmien halut ja tarpeet?. Onko kaikkia tyydyttävä kompromissiratkaisu olemassa ja pitäisikö kaupungin esimerkiksi antaa jakautua fragmentoituneisiin alueisiin, joissa tietynlaisia asioita haluavat ihmiset saisivat olla heille mieluisilla alueilla (Van Lidth De Jeude ym. 2016)? Vai onko esimerkiksi julkinen tila vastaus tähän, jossa kukaan ei niin sanotusti saa kaikkea, mutta joka voi toimia neutraalina tilana, jossa mahdollisimman moni voisi edes oleskella (Van Lidth De Jeude ym. 2016)? Julkisen tilan ylläpidon tärkeydestä voidaan ainakin sanoa se, että ilman sitä ihmisten mahdollisuus toimia kaupunkitilassa olisivat paljon rajoitetumpaa esimerkiksi henkilön varallisuuden tai ulkoisen olemuksen perusteella (Minton 2018). Lisäksi funktionaalisesti erilaisten rakennusten rakentaminen yhdelle alueelle on havaittu lisäävän liikkumista ja vähentävän turvattomuuden tunnetta alueella (Johansson & Haandrikman 2023). Kuitenkin joillain homogeenisillä alueilla, joilla liikkuminen on rajoitettua on havaittu olevan vähemmän rikollisuutta (Foster ym. 2010). Toisaalta taas funktionaalisesti monokulttuuristen alueiden kehittyminen on johtanut alueiden yksinkertaistuneeseen käyttöön, segregoitumiseen ja turvattomuuden tunteen lisääntymiseen (Van Lidth De Jeude ym. 2016).

Valoisuuden lisäksi myös monet muut fyysiset ominaisuudet vaikuttavat siihen miten turvallisiksi ihmiset kokevat olonsa jollain tietyllä alueella (Foster ym. 2010). Esimerkiksi avoimet tilat ja niiden vastakohta eli suljetut tai ahtaat tilat ovat yksi keskeinen turvattomuuden tunteeseen vaikuttava tekijä (Karimi & Emami (2022). Avoimissa tiloissa, kuten aukioilla, työmailla tai puistoissa turvattomuuden tunnetta voi aiheuttaa esimerkiksi henkilön kokemus kaukaa nähdyksi tulemisesta (Koskela 2009). Kun muuten avoimeen tilaan lisätään vielä jokin mahdollinen piilopaikka, kuten pensas, roskis tai mainostaulu jonka suojasta avoimessa tilassa liikkuvaa henkilöä voidaan potentiaalisesti tarkkailla ja väijyä, niin turvattomuuden tunnetta lisäävä vaikutus kumuloituu (Koskela 2009). Suljetuissa tai ahtaissa tiloissa turvattomuuden tunnetta lisää puolestaan se, että vaarallisessa tilanteessa niistä pakeneminen on vaikeampaa (Mushtaha ym. 2022). Esimerkiksi pimeä alikulkutunneli voi olla pelottava paikka, koska niissä ihmisten liikkumismahdollisuudet ovat rajoitetumpia (Koskela 2009) Henkilö voidaan

esimerkiksi helposti saartaa niiden sisään tukkimalla tunnelin molemmat sisäänkäynnit. Lisäksi myös esimerkiksi sokkeloinen aluesuunnittelu voi lisätä turvattomuuden tunnetta, ei siksi että henkilö ei vaaratilanteessa pääsisi pakenemaan, vaan sen takia että hän ei ole varma mihin suuntaan hänen pitäisi mennä päästäkseen turvaan (So-Hyun ym. 2013).

Tila voi olla myös luotaantyöntävää tai puoleensavetävää ja esimerkiksi alueen roskaisuus tai rakennusten kunto voi vaikuttaa siihen minkälaisia mielikuvia alueen turvallisuudesta henkilöillä kehittyä (Karimi & Emami 2022). Huonokuntoiset ja epäsiistit alueet voivat antaa henkilölle turvattoman tuntuksen mielikuvan alueesta, koska epäjärjestys ja rappio kertovat siitä että kaikki asiat eivät ole hyvin kyseisellä alueella ja siellä saattaa olla esimerkiksi sosiaalisen koheesion puutetta tai rikollisuutta (Valente ym. 2019). Erityisesti alueella tapahtunut muutos huonompaan suuntaan siisteyden tasossa vaikuttaa asukkaiden lisääntyneeseen turvattomuuden tunteeseen, kun taas muutos parempaan suuntaan ei juurikaan vaikuta (Ruijsbroek ym. 2016). Myös tähän spatiaaliseen osa-alueeseen vaikuttaa konteksti ja esimerkiksi ränsistynyt rakennus varakkaalla asuinalueella voi lisätä sen aiheuttamaa koettua turvattomuuden tunnetta paljon, kun taas keskiluokkaisella asuinalueella sillä ei ole niin suurta vaikutusta (Valente & Crescenzi-Lanna 2019). Yleisesti ottaen mitä köyhempi asuinalue on ja mitä huonommat olosuhteet siellä vallitsevat niin sitä suuremmaksi ongelmaksi ihmiset kokevat alueen siisteyden (Valente & Crescenzi-Lanna 2019). Lisäksi täytyy muistaa että myös turvallisuuden lisäämiseen pyrkivä aluesuunnittelu voi pahimmillaan lisätä alueen luotaantyöntävyyttä ja myös turvattomuuden tunnetta (Minton 2018). Esimerkiksi piikkilanka-aidat, kalterilliset ikkunat tai näkyvän kameravalvonnan läsnäolo alueella voivat lisätä turvattomuuden tunnetta yhtä paljon kuin alueen roskaisuus tai rakennusten rappiollisuus, koska ne voivat viestiä ihmiselle siitä että alueella on niin vaarallista, että siellä elämiseen vaaditaan niin suuria turvatoimia (Minton 2018). Fyysistä ympäristöä kehittämällä voidaan kyllä tietyissä tilanteissa vähentää turvattomuuden tunnetta, mutta turvallistamalla kaikki fyysisen ympäristön ominaisuudet ja keskittymällä pelkästään ympäristön kehittämiseen sokaistutaan ongelman lähteelle (Koskela 2009). Turvallistamisella tarkoitetaan esimerkiksi sellaisten asioiden assosioimista ihmisten turvallisuuteen liittyviksi, joilla ei alun perin ole mitään turvallisuuteen liittyvää merkitystä (Schuilenburg ym. 2015). Esimerkiksi roskisten aitaaminen tai lukitseminen voidaan nostaa turvallisuus kysymykseksi yhteiskunnallisessa keskustelussa mutta se ei poista sitä ongelmaa, että yhteiskunnassa on niin huono-osaisia ihmisiä, että heidän täytyy turvautua jätteiden kaivamiseen pölyäkseen hengissä.

Samalla tavalla kuin spatiaalista ja sosiaalista ympäristöä ei käytännössä kannata erottaa toisistaan niin myöskään aikatilassa ilmeneviä mikro- ja makrotason osa-alueita ei käytännössä voida erottaa toisistaan (Koskela 2009). Esimerkiksi tutkimuksessa voidaan keskittyä jonkin tietyn naapuruston turvattomuuden tunteeseen, mutta tuloksia tarkastellessa pitää muistaa, että kyseinen naapurusto ei

sijaitse tyhjiössä vaan osana jotain suurempaa kokonaisuutta, kuten kaupunkia tai valtiota (Valente & Lanna 2019). Asuinalueella koettuun turvallisuuden tunteeseen voi vaikuttaa tarkastellun aluetason lisäksi esimerkiksi vähentävästi jokin mikrotason asia, kuten jokin yksittäinen rakennus tai tila, tai vastaavasti lisäävästi jokin makrotason asia, kuten poliittinen päätöksenteko (Visser ym. 2013). Esimerkiksi Suomi on verrattain turvallinen ja turvalliseksi koettu maa verrattuna esimerkiksi Brasiliaan, mutta tämä ei tarkoita sitä että Suomessa ei olisi alueita, joilla esiintyy turvattomuuden tunnetta tai sitä että Brasiliassa ei puolestaan olisi turvalliseksi miellettyjä alueita (Koskela 2009; Jackson ym. 2022.) Myös perinteisesti samaan kategoriaan laitetuissa valtioissa, kuten länsimaiksi kutsutuissa Yhdysvalloissa, Iossa-Britanniassa tai Suomessa turvallisuuden näkeminen ilmiönä ja siihen vastaaminen vaihtelee suuresti (Koskela 2009; Minton 2018). Tähän vaihteluun vaikuttaa moni asia, kuten valtion maantiede, historia ja jopa sattuma (Fierke & Mackay 2023). Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että turvattomuuden tunne ei saisi samanlaisia ilmenemismuotoja eri puolilla maailmaa (Valente & Lanna 2019). Edes valtionrajojen ei tarvitse muuttua ja myös valtion sisällä voidaan löytää suuria eroja. Esimerkiksi maaseudun ja kaupungin välillä kaupunkilaiset kokevat usein olonsa maaseudulla eläviä turvattommaksi (Visser ym. 2013). Kun ihmiset määrittelevät turvallisuuden tunnetta mikrotasolla niin esimerkiksi suuria uutisjuttuja, jonkin alueen turvallisuuden tasosta, tärkeämmäksi nousee ihmisten omat kokemukset ja muilta ihmisiltä saadut kertomukset (England & Simon 2010). Turvattomuuden tunne on siis yhtä monipuolinen kuin ne ihmiset, jotka kokevat sitä (England & Simon 2010). Näitä mikrotason asioita on yleensä vaikea havaita tai sisällyttää tutkimuksiin, ellei tutkija jo tiedä niistä ja voiko tutkija edes tietää kaikista asioista, koska turvattomuuden tunne on niin subjektiivinen kokemus (Fierke & Mackay 2023). Vastaavasti makrotasolla taas voidaan helposti syyllistyä siihen, että tutkimuksessa tehdään liikaa yleistyksiä tai siitä jää pois jotain keskeisiä asioita. Tästä syystä turvattomuuden tunteen tutkimisesta saadut tulokset ovat näkyvämpiä naapuruston tasolla tarkasteltuna (Ruijsbroek ym. 2016). Maantieteen osalta esimerkiksi yksilöidyn paikkatiedon (GIS) käytön lisääminen tutkimuksissa auttaa lisäämään tietoa sekä mikro- että makrotason turvattomuuden tunteesta, jotta aiheesta saadaan kattavampi kuva tulevaisuudessa (Curtis 2012).

2.2.2 Sosiaalinen ympäristö

Spatiaalisen ympäristön lisäksi voidaan puhua myös sosiaalisesta ympäristöstä ja esimerkiksi puisto voi olla spatiaalinen ympäristö, mutta siellä liikkuvat ihmiset antavat tilalle sen sosiaalisen ulottuvuuden (Koskela 2009). Ilman tätä sosiaalista ulottuvuutta tila olisi vain tyhjiössä sijaitseva ihmisen näkökulmasta merkityksetön paikka (Johansson & Haandrikman 2023). Esimerkiksi yöllinen kaupunki voi olla spatiaalinen ympäristö, mutta riippuen esimerkiksi siitä kuinka paljon tai ketä kyseisessä tilassa liikkuu tai mitä tilassa tehdään vaikuttaa siihen minkäläisiä tunteita kyseinen tila siellä liikkuvissa tai jollain muulla tavalla sen kanssa vuorovaikuttavissa

ihmisissä herättää (De Donder ym. 2005; England & Simon 2010). Esimerkiksi yleisesti ottaen naiset pelkäävät enemmän paikoissa joissa on vähän ihmisiä, koska tämän kaltaisessa tilassa naisen on vaikea saada apua uhkaavassa tilanteessa (Koskela 2009). Vastaavasti miehet taas pelkäävät enemmän paikoissa, joissa on paljon vieraita ihmisiä, erityisesti toisia miehiä. Tämän kaltaisissa paikoissa konfrontaation riski toisten miesten kanssa kasvaa eikä ole varmuutta siitä, että mies saisi apua siitä huolimatta, että tilassa on myös muita ihmisiä (Koskela 2009). Myös sosiaalisen ympäristön ymmärtämisessä on siis keskeistä ymmärtää miten erilaiset ihmiset kokevat kyseisen ympäristön (De Donder ym. 2005). Esimerkiksi graffiteja täynnä olevassa naapurustossa liikkuva alueen ulkopuolinen ihminen voi kokea olonsa turvattomaksi, koska graffitit voivat viestiä epäsiisteydestä eikä hän välttämättä ymmärrä niille annettuja merkityksiä (Koskela 2009). Vastaavasti alueella asuva nuorisoyoukko voi puolestaan kokea olonsa kotoisammaksi alueella graffitien olemassaolon seurauksena (Koskela 2009). Sosiaalinen ympäristö kytkeytyy siis spatiaaliseen ympäristöön ja esimerkiksi mitä luotaantyöntävämpi jokin alue ihmisten mielestä on, niin sitä vähemmän ihmiset liikkuvat siellä, mikä puolestaan vähentää epävirallista sosiaalista kontrollia ja lisää turvattomuuden tunnetta (Karimi & Emami 2022). Kuitenkin kaupunkisuunnittelua toteutettaessa täytyy ottaa huomioon miten esimerkiksi erilaiset henkilöt kokevat tietyn tilan. Suunnittelua koskevien valintojen tekeminen edellyttää aina vallankäyttöä sen suhteen kenen tilassa halutaan liikkuvan tai kenen ehdoilla tilaa kehitetään (England & Simon 2010).

Kotoisuuden tunne ja paikkaan kehittynyt tunneside on yksi tärkeä osa-alue, joka määrittelee sitä miten hyvin ihmiset viihtyvät jollain asuinalueella ja miten turvallisiksi he kokevat olonsa siellä (Johansson & Haandrikman 2023). Tästä syystä esimerkiksi oma asunto mielletään usein turvallisimpien paikkojen joukkoon henkilön elämässä (Koskela 2009). Näin on siitä huolimatta, että kodeissa tapahtuu esimerkiksi suhteellisesti verrattuna paljon parisuhdeväkivaltaa ja esimerkiksi naisilla koti voi olla vaarallisempi paikka kuin katu, vaikka kodissa usein pelätään vähemmän kuin kadulla (Koskela 2009; Broll 2014). Lisäksi myös alueen yhteisöllisyyden tunne ja asuinalueen integraation taso voi vaikuttaa siihen miten kaksi fyysisiltä ominaisuuksiltaan samankaltaista ympäristöä voi edustaa kahta erilaista kokemusta turvattomuuden tunteen osalta (Srivarathan ym. 2022). Jos ihmiset eivät koe kuuluvansa joukkoon tai koe jotain aluetta kodikkaaksi tai tärkeäksi, niin silloin heillä on vähemmän intressejä osallistua kyseisen alueen koetun hyvinvoinnin ja turvallisuuden tunteen ylläpitämiseen (Srivarathan ym. 2022). Tutkimustulokset ovat kuitenkin osoittaneet jonkin verran vaihtelevaa näyttöä miten suurta osaa kotoisuuden tunne ja alueen integraation taso selittävät alueella koetusta turvallisuuden tunteesta (Valente ym. 2019). Esimerkiksi miehillä kotoisuuden tunteella on suurempi merkitys turvallisuuden tunteen ylläpidon kannalta (Johansson & Haandrikman 2023). Lisäksi samoin kuin alueen epäsiisteyden osalta niin myös kotoisuuden tunteen tai integraation osalta tärkeämpää ei välttämättä ole niiden lisääntyminen (Srivarathan ym. 2022). Tärkeämpää voi olla niiden äkillisen huononemisen estäminen ja sen seurauksena kehittyneiden muiden ilmiöiden kuten,

ihmisten sosiaalisen eristämisen tai alueen rappioitumisen vähentäminen (Valente 2019; Srivarathan ym. 2022).

Spatiaalisen ympäristön tavoin myös sosiaalisesta ympäristöstä voidaan havaita ajallinen ja tilallinen skaala (Koskela 2009). Esimerkiksi monissa Euroopan maissa kolonialismin aikakaudella pystytettyjä patsaita tai silloin nimettyjä katuja on nykyään poistettu tai vaihdettu kaupunkimaisemasta (Stemplowska 2021). Patsaat tai kadut itsessään eivät ole muuttuneet, mutta niille annetut merkitykset ovat (Stemplowska 2021). Samanlaisia asioita voidaan havaita myös arkisemmista asioista, kuten erilaisista tavoista lähestyä asuinrakennusten turvallisuussuunnittelua. Keskiajalla suurta osaa kaupungeista ympäröi paksu muuri, jonka tehtävänä oli suojella kaupungin sisäpuolella olevia asukkaita, mutta nykyään tarpeet ja näkemykset ovat muuttuneet ja kaupunkia ympäröivien muurien läsnäolo nähtäisiin tarpeettomana ja jopa turvattomuuden tunnetta lisäävänä asiana (Koskela 2009). Lisäksi esimerkiksi asuinalueen sosiaalinen koostumus voi muuttua esimerkiksi maahanmuuton tai väestön vanhenemisen seurauksena. Tästä voi seurata että joskus hyvänä näyttäytynyt aluesuunnittelu onkin muuttunut vähemmän sopivaksi alueen muuttuneen sosiaalisen komposition seurauksena (De Donder ym. 2005). Sosiaalisen ympäristön skaalanvaihtelut tarkoittavat vain muutosta tarkastellun kokonaisuuden koossa eikä niinkään sen koostumuksessa (Koskela 2009). Todellisuudessa esimerkiksi makrotason tarkastelussa myös mikrotason ominaisuudet vaikuttavat kohteen eri osissa, vaikka ne eivät kaikki suoraan näkyisikään pelkkää kokonaisuutta tarkasteltaessa (Visser ym. 2013). Esimerkiksi taloudellisen kriisin ja muutoksen takia autioituneessa kaupungin liikekeskustassa on pienemmissä osissa tarkasteltuna havaittavissa samoja asioita kuin jos keskitytään erilliseen pienempään kohteeseen, kuten yhteen asuinrakennukseen (Koskela 2009). Esimerkiksi voidaan puhua kaupunkikokonaisuuden fragmentoitumisesta, jossa kaupunki ei muodosta monipuolista toiminnallista aluetta vaan siellä on alueita, joilla käydään esimerkiksi vain töissä (Van Lidth De Jeude ym. 2016). Tämä tilan yksipuolistuminen voi johtaa sen käytön yksipuolistumiseen ja turvallisuuden tunteen huononemiseen, jos alueella ei esimerkiksi ole lenkkeilijöitä tai yöelämässä liikkuvia ihmisiä (Van Lidth De Jeude ym. 2016). Muutokset yhteiskunnan sosiaalisessa ulottuvuudessa voivat siis aiheuttaa muutoksia fyysisessä ympäristössä eikä ilmiön tarvitse aina esiintyä toisinpäin (Koskela 2009).

2.3 Opiskelijoiden kokema turvattomuuden tunne

2.3.1 Opiskelijoiden erityiset pelon tunteet

Yliopisto-opiskelijat ovat sisäisesti melko heterogeeninen ryhmä ja opiskelijoita voi olla esimerkiksi iältään, sukupuoleltaan tai kansalaisuudeltaan useita erilaisia samalla kampusalueella (Marlies ym. 2022). Kuitenkin yliopisto-opiskelijoista voidaan tehdä myös joitakin yleistyksiä. Esimerkiksi suuri osa suomalaisista

korkeakouluopiskelijoista on melko vähävaraisia nuoria (YLE 2018). Lisäksi monilla opiskeluelämään liittyy paljon uusien asioiden kokeilua, kuten oman itsenäisen elämän aloittamista ja niin sanottuun opiskelijakulttuuriin osallistumista. Nämä opiskelijoille uniikit piirteet ja niiden mukanaan tuomat heikkoudet ja vahvuudet vaikuttavat siihen, millaisena kaupunkimaisema näyttäytyy opiskelijoille ja miten he liikkuvat ja vaikuttavat siellä (Garcia-Carpintero ym. 2022). Esimerkiksi monien opiskelijoiden vähävaraisuus voi rajoittaa sitä minkälaisia asumisvaihtoehtoja heillä on ja oman itsenäisen elämän aloittaminen voi tuntua jännittävältä ja jopa pelottavalta asialta (YLE 2018). Toisaalta taas tiiviiseen opiskelijayhteisöön kuulumisen voi tarjota vertaistukea ja helpottaa monen opiskelijan kokemia pelon ja stressin tunteita (Vaterlaus 2022). Tämän yhteisön ja sen tarjoaman tuen ja turvan ulkopuolelle jääminen puolestaan voi voimistaa opiskelijoiden kokemia stressiä ja ahdistuneisuutta ja niiden kautta myös turvattomuuden tunnetta (Brosschot ym. 2016; Vaterlaus 2022). Turvattomuuden tunne voi passivoida opiskelijoita, niin vapaa-ajalla kuin opiskeluissakin (Shi 2021). Opiskelijan näkökulmasta turvattomuuden tunteen aiheuttama kierre voi näkyä esimerkiksi yhteisistä tapahtumista poisjättäytymisenä (Shi 2021). Jos suuri osa opiskelijoista jää pois opiskelijatapahtumista, niin silloin myös näiden tapahtumien järjestäminen voi vähentyä, samoin kuin yhteisöllisyyden tunne ja sen tarjoama tuki (Vaterlaus 2022). Tämän kierteen seurauksena esimerkiksi opiskelijoiden koettu elämänlaatu voi huonontua ja opintojen eteneminen voi hidastua tai jopa pysähtyä (Shi 2021).

Naiset kokevat miehiä enemmän sosiaalisen turvattomuuden tunnetta. Tämä pätee myös opiskelijoihin, mutta monet opiskelijaidenteettiin ja -elämään liittyvät ominaisuudet tuovat uusia ulottuvuuksia näille peloille (Garcia-Carpintero ym. 2022). Rikoksiin kohdistuvista peloista opiskelijanaiset ja erityisesti nuoret opiskelijanaiset pelkäävät eniten seksuaalista ahdistelua ja muita seksuaalirikoksia (Venäläinen ym. 2023). Tähän vaikuttaa esimerkiksi se, että opiskelijanaiset viettävät paljon aikaa yökerhoissa ja muissa opiskelijatapahtumissa, joissa kulutetaan paljon päihdyttäviä aineita (Garcia-Carpintero ym. 2022). Suuressa nuorisoporukassa tapahtuva runsas päihteidenkäyttö voi lisätä todennäköisyyttä joutua tilanteisiin, joissa esiintyy seksuaalisesti ahdistavia kokemuksia (Garcia-Carpintero ym. 2022). Lisäksi useisiin yökerhoihin tai tapahtumiin mennään myöhään illalla ja niistä poistutaan usein vasta aamuyöllä. Kodin ja illanviettopaikkojen väliset matkat toteutetaan usein varojen puutteen takia kävellen tai polkupyörällä, mikä altistaa opiskelijoita yölliselle kaupunkimaisemalle ja siinä esiintyville pelon paikoille ja tapahtumille. Opiskelijoille tyypilliset elämämpiirteet siis altistavat heitä erilaisille vaaratilanteille ja tekijöille (Lee & Hilinski-Rosick 2012). Nuoret opiskelijamiehet puolestaan pelkäävät näissä tapahtumissa ja niiden jälkeen esimerkiksi pahoinpitelyitä tai ryöstön uhriksi joutumista, mutta nämä pelot ovat yleensä naisten kokemia pelkoja pienempiä (Marlies ym. 2022). Lisäksi esimerkiksi opiskelijoiden ikä tai opiskeluvuosien määrä voi vaikuttaa koettuun turvallisuuden tunteeseen ja mitä enemmän kokemusta opiskelijoilla on esimerkiksi kampusalueella liikkumisesta niin sitä turvallisemmaksi he kokevat olonsa siellä (Marlies ym. 2022) Vaihto-opiskelijat ovat myös yksi ryhmä

opiskelijoiden sisällä, jotka ovat korostetun haavoittuvassa asemassa (Shi 2021). Vaihto-opiskelu tarkoittaa yleensä vieraassa ympäristössä ja kulttuurissa oleskelua ja jo olemassa olevien tukiverkkojen jäämistä kotimaahan. Nämä asiat voivat lisätä vaihto-opiskelijoiden kokemaa pelon tunnetta (Shi 2021). Tiivistetysti sanottuna opiskelijoiden kokema turvattomuuden tunne sijoittuu siis osittain erilaiseen spatiaaliseen ja sosiaaliseen ympäristöön kuin esimerkiksi keski-ikäisten työssäkäyvien ihmisten kokema turvattomuuden tunne ja siinä esiintyy myös sisäisiä sukupuolittuneita, ikäluokittaisia ja kulttuurillisia vaihteluita (Garcia-Carpintero ym. 2022; Marlies ym. 2022).

2.3.2 Opiskelijoiden tavat vastata pelon tunteisiin

Korkeakouluopiskelijoihin vaikuttavat erityiset piirteet, kuten opiskelijoiden melko nuori keskimääräinen ikä, sukupuoli ja opiskelijoiden vähävaraisuus vaikuttavat esimerkiksi siihen minkälaisia pelkokokemuksia opiskelijat kokevat ja minkälaisissa tilanteissa niitä koetaan (Garcia-Carpintero ym. 2022). Nämä samat tekijät vaikuttavat siihen minkälaisia reaktioita opiskelijoilla kehittyi koetun turvattomuuden tunteen seurauksena. Esimerkiksi opiskelijoiden taloudellinen vähävaraisuus tarkoittaa sitä, että opiskelijoilla on vähemmän rahaa käytettäväksi esimerkiksi kalliisiin hälytysjärjestelmiin tai turvapalveluihin (YLE 2018). Sen sijaan opiskelijat suosivat vähemmän kalliita tapoja yrittää vähentää turvattomuuden tunnetta esimerkiksi välttelemällä pelottavina pidettyjä paikkoja tai pimeällä liikkumista (Marlies ym. 2022). Toinen opiskelijoiden yleisesti käyttämä tapa käsitellä turvattomuuden tunnetta on kohdata se (Garcia-Carpintero ym. 2022). Tämä tarkoittaa käytännössä esimerkiksi opiskelijaporukoissa liikkumista, jolloin ryhmän tarjoama turva vähentää pelottavien ympäristöjen vaikutusta. Se voi myös tarkoittaa esimerkiksi kännykän mukanaan kantamista, jolloin voi tarvittaessa soittaa apua tai nauhoittaa pelottavan tilanteen (Garcia-Carpintero ym. 2022). Kaikkein kärjistetyin muoto tästä on kantaa mukanaan esimerkiksi pippurisumutetta tai jotain muuta turvavälinettä (Marlies ym. 2022). Miesopiskelijoiden keskuudessa on yleisempää reagoida varautumalla uhkaaviin tilanteisiin, kun taas naisopiskelijat reagoivat useammin välttelemällä pelottavia ympäristöjä (Marlies ym. 2022). Kolmas tapa liittyä toiseen ja se sisältää turvattomuuden tunteeseen liittyvän voimaantumisen, jossa opiskelija ottaa esimerkiksi sellaisen asenteen että hän ei pelkää (Garcia-Carpintero ym. 2022). Käyttämällä ja liikkumalla kaupunkitilassa henkilön sosiaaliset taidot kehittyvät siellä ja hän osaa esimerkiksi paremmin reagoida erilaisiin tilanteisiin, joita kaupunkiympäristössä voi esiintyä (Koskela 2009). Samalla henkilön itseluottamus ja liikkumisen varmuus paranevat positiivisten kokemusten seurauksena (Koskela 2009).

Sosiaalinen media on nuorilla opiskelijoilla tärkeä lähde niin turvattomuuden tunnetta levittävänä kanavana kuin myös turvallisuuden tunnetta lisäävänä tekijänä (Shi 2021). Erilaiset pelkoa lisäävät kertomukset leviävät nopeasti opiskelijoiden

käyttämässä keskustelupalveluissa mutta niin leviävät myös esimerkiksi avuntarjoukset hätätilanteissa. Asuinalueen asukkaiden käyttämät kommunikaatiokanavat voivat siis luoda yhteisöllisyyden tunnetta ja tarjota vertaistukea vaikeissa tilanteissa (Shi 2021). Rikoksen uhriksi joutuminen voi vaikuttaa opiskelijan elämään samalla tavalla kuin se vaikuttaisi kenen tahansa muunkin ihmisen elämään (Valente & Lanna 2022). Sellaiset henkilöt, jotka ovat joutuneet rikoksen uhriksi joko suoraan tai lähipiirissä tapahtuneen rikoksen kautta voivat kokea esimerkiksi lisääntyntä ahdistuneisuuden tunnetta ja tarvetta olla varovaisempi (Valente & Lanna 2022). Opiskelijoita tarkasteltaessa täytyy myös muistaa se, että he eivät ole ainoat, jotka käyttävät yöllistä kaupunkitilaa. Opiskelijoiden käyttämä tapa vastata turvattomuuden tunteeseen liikkumalla isoissa ryhmissä voi olla näiden ryhmien ulkopuoliselle henkilölle pelottava tai häiritsevää kokemus. Opiskelijoiden vähävaraisuus ja vaikutusvaltaisuuden puute yhteiskunnassa tarkoittaa että esimerkiksi pultsareiden tavoin opiskelijat kuuluvat yhteiskunnan marginaalisiin ryhmiin. Marginaalisena pidettyjen ryhmien turvallisuuden tunteen edistäminen ei ole yhteiskunnassa useinkaan prioriteettilistan kärjessä (Koskela 2009). Päinvastoin nämä ryhmät voivat olla ulossulkemisen ja eristämisen kohde, koska heistä ei ole esimerkiksi suurta taloudellista hyötyä tai jos heidän läsnäolonsa johtaa erilaisiin selkkauksiin (Koskela 2009). Opiskelijoiden alhainen yhteiskunnallinen status puolestaan tarkoittaa, että heitä on helpompi sivuuttaa, jos jotain epämiellyttävää tapahtuu (Garcia-Carpintero ym. 2022). Esimerkiksi jotkin yökerhot voivat olla melko välinpitämättömiä nuorten opiskelijanaisten kokemia seksuaalisesti ahdistavia kokemuksia kohtaan (Garcia-Carpintero ym. 2022). Näistä syistä opiskelijoiden kokeman turvattomuuden tunteen tutkiminen on tärkeää, samoin kuin opiskelijoiden erityispiirteiden tunnistaminen.

3 Aineistot ja menetelmät

3.1 Tutkimusalue

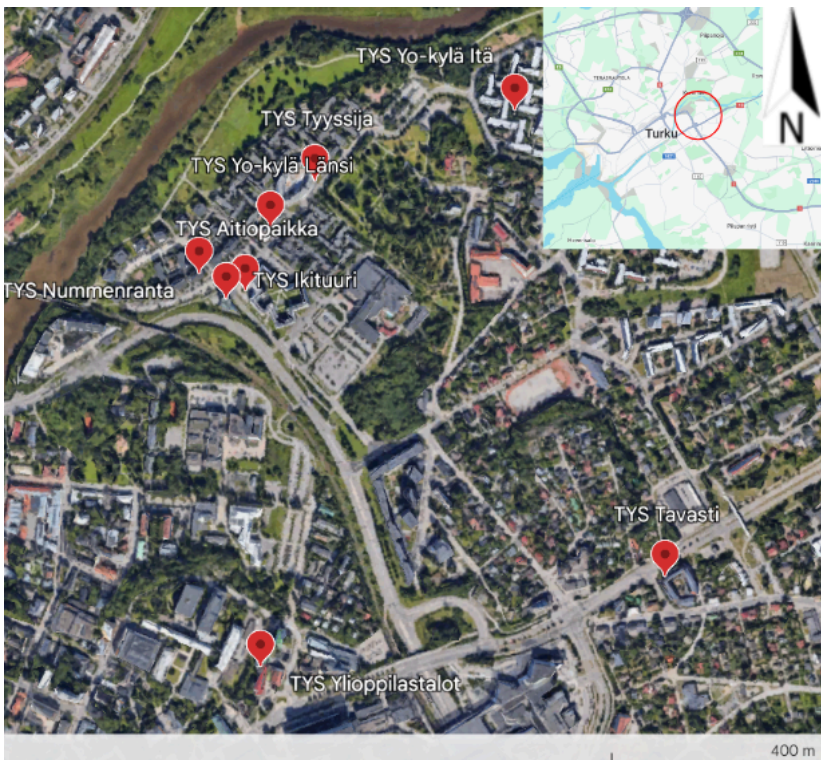
Turun Ylioppilaskyläsäätiöllä on Turussa 18 eri asuinkohdetta, joiden välillä esiintyy vaihtelua esimerkiksi rakennusten rakennusvuosissa, etäisyydessä yliopistoon, asuntotyypeissä ja kohteen keskimääräisessä vuokratasossa (TYS 1 2024). Esimerkiksi Yo-talot sijaitsevat aivan Turun yliopiston vieressä ja ne valmistuivat 1950-luvulla, kun taas Tyyssija sijaitsee Ylioppilaskylässä ja se valmistui vuonna 2022 (TYS 1 2024). Rakennuksissa esiintyy suuria ulkoisia ja sisäisiä eroja ja niistä on havaittavissa erilaisille aikakausille tyypillisiä ominaisuuksia (Wikipedia 2024). Esimerkiksi Yo-kylä Itä ja -Länsi ja Ylioppilastalot edustavat Toisen maailmansodan jälkeistä kaupungistumis- ja kasvukautta Suomessa, jolloin oli suuri tarve kehittää nopeasti melko edullisia majoitusratkaisuja kasvavalle opiskelijajoukolla (Wikipedia 2024). Yo-kylä Idän ja -Lännen pienkerrostalot on rakennettu melko tiiviisti ja pienillä

korttelipihoilla, kun esimerkiksi modernimpi Tyyssija muistuttaa ulkoisesti stadionia, isolla yhteisellä sisäpihalla. Ylioppilaskyläsäätiön asuntokohteiden määrää on lisätty jatkuvasti rakennuttamalla uusia kohteita vastaamaan lisääntyneeseen kysyntään (Wikipedia 2024). Suurin osa TYS:n tarjoamista asunnoista sijaitsee kuitenkin edelleen kahdessa asuntomäärältään suurimmassa kohteessa Yo-kylä Idässä ja -Lännessä, joissa asuu yhteensä noin 3000 opiskelijaa (TYS 1 2024). Näissä vanhoissa kohteissa on tehty peruskorjauksia ja erilaisia parannuksia vuosien aikana, jotta ne paremmin vastaisivat modernien opiskelijoiden tarpeita (Wikipedia 2024). Suuri osa kaikista kohteista on yksiöitä, mutta joukossa on myös jonkin verran esimerkiksi kaksioita ja soluasuntoja (TYS 1 2024). Kohteiden joukossa on kerrostaloja, pienkerrostaloja, luhtikäytävätaloja, rivitaloja sekä yksi omakotitalo (TYS 1 2024). Kohteet on tarkoitettu ensisijaisesti Turussa opiskeleville peruskoulun jälkeisissä oppilaitoksissa opiskeleville henkilöille (TYS 2 2024).

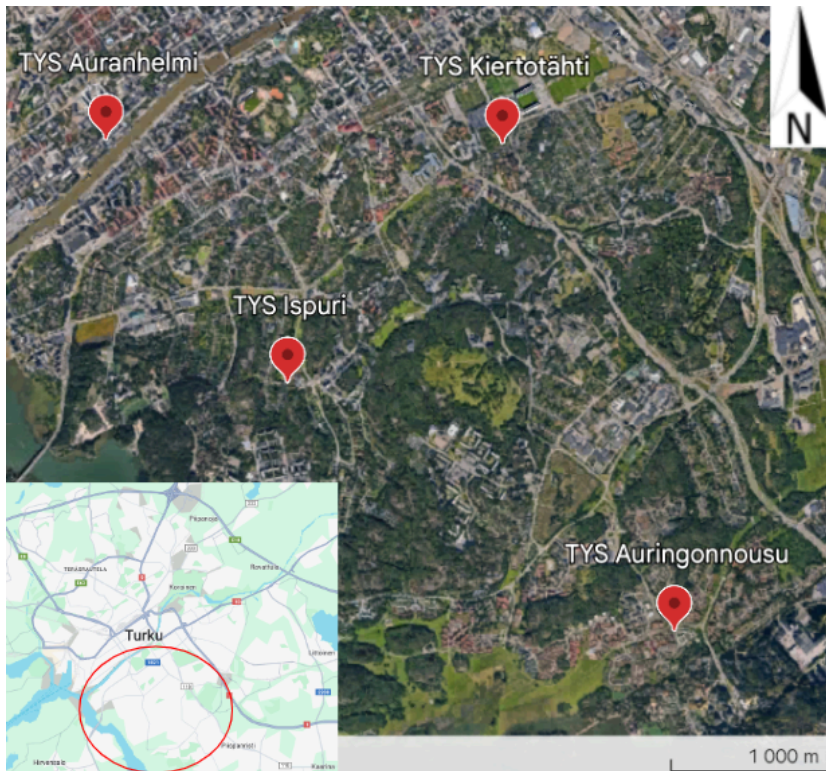
Tämän tutkimuksen alkuperäisenä tavoitteena oli tutkia kaikkien TYS:n kohteissa asuvien opiskelijoiden kokemaa turvattomuuden tunnetta, mutta tutkimuksen aikana ilmenneet logistiset rajoitteet pakottivat rajaamaan sen koskemaan vain TYS:n kohteissa asuvia Turun yliopistoon kuuluvia opiskelijoita. Tämä ei kuitenkaan vaikuta siihen, mitkä kohteet tulevat tarkasteluun mukaan. Se vain tarkoittaa sitä, että kaikki kohteessa asuvat henkilöt, jotka eivät opiskele Turun yliopistossa, eivät osallistu tähän tutkimukseen. Lisäksi kohteita Iltakajo ja Kuikkalankadun omakotitaloa ei tarkastella. Kuikkalankadun sisällyttäminen ei sovi tutkimuksen anonyymiyteen perustuvaan aineiston keräämiseen. Iltakajo olisi puolestaan muuten sopinut tutkimukseen, mutta kohteesta ei tullut yhtään havaintoa. Jäljelle jääneet 16 kohdetta sijaitsevat maantieteellisesti eri puolilla Turkuja. Pilvilinna, Kuunsilta, Kotivalo ja Haliskylä sijaitsevat yliopistosta pohjoiseen Aurajoen pohjois- ja länsipuolella, mikä rajaa ne Halistenkosken siltojen muodostaman pullonkaulan kautta erilleen Turun keskusta-alueesta (Kuva 1). Yo-kylä Itä, Yo-kylä Länsi, Yo-talot, Tyyssija, Aitiopaikka, Nummenranta, Ikituuri ja Tavasti muodostavat opiskelijoiden suurimman keskittymän Turussa ja ne sijaitsevat Yo-taloja ja Tavastia lukuun ottamatta Ylioppilaskylässä (Kuva 2). Yo-talot sijaitsevat aivan yliopiston vieressä ja Tavasti noin kilometrin yliopistosta itään päin Nummessa (Kuva 2). Jäljellä olevat neljä kohdetta Auranhelmi, Kiertotähti, Ispuri ja Auringonnousu sijaitsevat yliopiston etelä- ja lounaispuolella (Kuva 3). Auranhelmi sijaitsee melko lähellä Turun keskustaa Aurajoen läheisyydessä ja muut kolme sijaitsevat jonkin verran Turun ydinalueiden etelä- ja kaakkoispuolella (Kuva 3).

Kuva 1. Turun Ylioppilaskyläsäätiön kohteet Pilvilinna, Kuunsilta, Kotivalo ja Haliskylä Turussa. Pohjakartta: Google Earth

Kuva 2. Turun Ylioppilaskyläsäätiön kohteet Yo-kylä Itä, Yo-kylä Länsi, Ylioppilastalot, Tyyssija, Aitiopaikka, Nummenranta, Ikituuri ja Tavasti Turussa. Pohjakartta: Google Earth

Kuva 3. Turun Ylioppilaskyläsäätiön kohteet Auranhelmi, Kiertotähti, Ispuri ja Auringonnousu Turussa. Pohjakartta: Google Earth

3.2 Aineistot

Turvattomuuden tunnetta koskeviin tutkimuskysymyksiin haetaan vastauksia Turun yliopiston opiskelijoille lähettävän kyselytutkimuksen muodossa (Liite 1). Tutkimuksen alkuperäisenä tavoitteena oli tutkia kaikkien Turun Ylioppilaskyläsäätiön (TYS) kohteissa asuvien opiskelijoiden kokemaa turvattomuuden tunnetta. Koska kyselyn levittäminen ei ollut mahdollista suoraan TYS:n sisäisten viestintäkanavien kautta, niin kysely rajattiin koskemaan Turun yliopistossa opiskelevia opiskelijoita. Ilman TYS:n apua kyselyn levittäminen kaikille TYS:n kohteissa asuville opiskelijoille olisi ollut liian epäkäytännöllistä ja työlästä yhdelle henkilölle. Tämä rajaus on valitettavaa, koska se vaikuttaa merkittävästi siihen kuinka paljon aineistoa kyselyn avulla pystytään keräämään ja millaisia päätelmiä pystytään tekemään esimerkiksi turvattomuuden tunteen alueellisista eroista. Kyselytutkimus on toteutettu sekä suomeksi että englanniksi kahtena erillisenä sisällöltään samana kyselynä. Sen levittäminen on tapahtunut avoimena linkkinä Turun yliopiston tiedekuntien sähköpostilistojen ja tiedekuntien ainejärjestöjen kautta. Kyselytutkimusta on levitetty myös luonnontieteilijöiden Telegram-ryhmässä. Kyselytutkimuksen avoin linkki aktivoitui 14.2.2024 ja se sulkeutui 29.2.2024. Tämä antoi vastaajille noin kaksi viikkoa aikaa vastata kyselyyn, mutta kaikki vastaajat eivät saaneet sitä samaan aikaan kyselyn levittämistavasta johtuen. Kyselystä ei myöskään lähetetty jälkikäteen muistutusviestiä, johtuen kyselyn levittämisen moduulimaisuudesta. Esimerkiksi oikeustieteelliseltä tiedekunnalta ei tullut missään kohti vahvistusta siitä onko kyselyä

lähetetty eteenpäin opiskelijoille tai tullaanko sitä lähettämään eteenpäin, joten muistutusviestin lähettäminen ei olisi ollut mielekästä. Ei ole tarkkaa tietoa kuinka monelle kyselytutkimus on lopulta mennyt mutta 264 henkilöä on avannut kyselyn nettilinkin. Näistä yhteensä 101 henkilöä on vastannut kyselyyn ja palauttanut sen ja muut eivät ole joko vastanneet siihen tai ovat jättäneet sen kesken. Englanninkieliseen kyselyyn vastasi 6 henkilöä ja suomenkieliseen 95 henkilöä. Vain täysin valmiita vastauksia käytetään tulosten tarkastelussa, mikä antaa kyselyn vastausprosentiksi noin 38. Hylättyjä vastauksia ei ollut yhtään mutta jotkut vastauksista liittyivät vain etäisesti aiheeseen tai ne oli lajiteltu väärään vastauskategoriaan. Näistä vastauksista ja mitä niille on tehty kerrotaan lisää tulosten tarkastelussa.

Kyselytutkimus on 50:stä kysymyksestä koostuva anonyymi kysely, joka sisältää sekä pakollisia kysymyksiä että myös muutamia valinnaisia vaihtoehtoja (Liite 1). Kyseessä on pääasiassa kvantitatiivinen tutkimus ja kysely koostuu suurimmaksi osaksi Likertin asteikollisista monivalintakysymyksistä ja kuvailevista monivalintakysymyksistä. Kysely sisältää kuitenkin myös kvalitatiivisia osia muutaman avoimen vastausvaihtoehdon ja kysymyksen osalta. Kyselyn kysymykset 1-6 ovat yleisiä taustakysymyksiä, jotka koskevat esimerkiksi vastaajan ikää ja sukupuolta (Liite 1). Kyselyn kysymykset 7-12 ovat asumiseen keskittyneitä taustakysymyksiä, jotka koskevat esimerkiksi vastaajan nykyistä asuinkohdetta ja ketä kaikkia kohteessa asuu (Liite 1). Näiden kahdentoista kysymyksen tarkoituksena on toimia selittävinä tekijöinä kun myöhemmin tuloksissa tarkastellaan esimerkiksi turvattomuuden tunteessa koettuja eroja. Näiden kysymysten avulla on tarkoitus selvittää minkäläisiä eroja esimerkiksi turvattomuuden tunteen kokemiseen mahdollisesti liittyy vastaajan iän, sukupuolen tai asuinkohteen perusteella. Kyselyn kysymykset 13-49 ovat kyselyn keskeiset kysymykset, joiden avulla tutkitaan tarkemmin turvattomuuden tunnetta ilmiönä ja se sisältää kysymyksiä jotka liittyvät esimerkiksi missä, milloin, miksi ja miten paljon turvattomuuden tunnetta koetaan (Liite 1). Kysymykset 27-32 ovat erityisiä ja ne näkyvät vain sellaisille henkilöille, jotka ovat joutuneet rikoksen uhriksi naapurustossaan (Liite 1). Samoin kysymykset 34-39 näkyvät vain sellaisille henkilöille, jotka pelkäävät joutuvansa rikoksen uhriksi tulevaisuudessa (Liite 1). Tämä erottelu on tehty useasta eri syystä. Ensinnäkin tutkimuksessa on haluttu erotella yleinen turvattomuuden tunne ja spesifisti rikoksen uhriksi joutumiseen liittyvä turvattomuuden tunne toisistaan ja selvittää minkälaisia eroja niissä mahdollisesti esiintyy. Toiseksi sekä rikoksen uhriksi joutumisen että sen pelkäämisen oletettiin olevan harvinaisempia vastaajien keskuudessa, joten kaikkia vastaajia ei haluttu kuormittaa näillä osioilla, mikä olisi voinut vaikuttaa negatiivisesti vastausmääriin. Kolmanneksi sekä rikoksen uhriksi joutuminen että pelko sen uhriksi joutumisesta ovat intiimejä ja mahdollisesti myös traumaattisia kokemuksia, joten eettisistä syistä vastaajille annettiin molempien osioiden alussa vaihtoehto vastata, että ei halua puhua aiheesta. Kysymykset 40-42 liittyvät vastaajien kokemuksiin kotinaapuruston maineesta ja kysymykset 43-48 liittyvät siihen mitä vastaajien mielestä tulisi tehdä naapuruston turvallisuuden tunteen lisäämiseksi (Liite 1).

Kysymys 49 on vapaa sana aiheesta, jossa vastaajat voivat kertoa esimerkiksi asioista joita kyselyssä ei otettu huomioon (Liite 1).

3.3 Menetelmät

Kahden numeerisen muuttujan välistä riippuvuutta voidaan tutkia esimerkiksi korrelaatiokertoimen avulla. Korrelaatiokertoimen arvot voivat olla 1:n ja -1:n välillä ja mitä kauempana arvo on nolasta niin sitä voimakkaampaa korrelaatio on. Vastaavasti mitä lähempänä arvo on nolaa niin sitä heikompaa korrelaatio on. Negatiiviset arvot kertovat negatiivisesta riippuvuussuhteesta ja positiiviset arvot positiivisesta riippuvuussuhteesta. Korrelaatiota tarkastellessa täytyy kuitenkin muistaa, että korrelaation esiintyminen ei tarkoita, että muuttujien välillä olisi syy-seuraussuhteita (Heikkilä 2014). Korrelaatio saattaa johtua esimerkiksi sattumasta tai jostain muusta tekijästä, joka vaikuttaa molempiin tarkasteltaviin muuttujiin. Lisäksi esimerkiksi pieni otoskoko voi vääristää tarkasteltavien muuttujien välistä riippuvuutta (Heikkilä 2014). Ennen tarkastelua muodostetaan tutkimushypoteesit H_0 ja H_1 eli nollahypoteesi ja vaihtoehoton hypoteesi.

Tässä tutkimuksessa käytettävät hypoteesit ovat:

H_0 = Asunnon vuokrahinnan ja naapuruston numeerisesti arvioidun turvallisuuden tason välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_1 = Asunnon vuokrahinnan ja naapuruston numeerisesti arvioidun turvallisuuden tason välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_0 = Opiskelijan iän ja naapuruston numeerisesti arvioidun turvallisuuden tason välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_1 = Opiskelijan iän ja naapuruston numeerisesti arvioidun turvallisuuden tason välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

Vain toinen tutkimushypoteeseista voi olla voimassa ja se kumpi näistä hypoteeseista toteutuu määräytyy testausvaiheessa saadun tilastollista merkitsevyyttä kuvaavan p-arvon perusteella (Heikkilä 2014). P-arvo kuvaa saadun tuloksen todennäköisyyttä johtua sattumasta. Jos saatu arvo on suurempi kuin 0,05 niin tulos ei ole tilastollisesti merkitsevää ja jos se on korkeintaan 0,05, niin tulos on tilastollisesti merkitsevää eli riittävän hyvä korrelaation tarkastelua varten. Jos saatu p-arvo on korkeintaan 0,05 ja korrelaatiokertoimen arvo ei ole nolla, niin tulos on tilastollisesti merkitsevää ja silloin toteutuu tutkimushypoteesi H_1 (Heikkilä 2014). Jos saatu p-arvo on suurempi kuin 0,05, niin tulos ei ole tilastollisesti merkitsevää ja silloin toteutuu tutkimushypoteesi H_0 (Heikkilä 2014). Tutkimushypoteesi H_0 toteutuu myös sellaisessa tilanteessa, jossa korrelaatiokertoimen arvo kertoo voimakkaasta riippuvuudesta, mutta testin p-arvo on suurempi kuin 0,05. Käytännössä SPSS-ohjelmistossa voidaan tarkastella kahta eri korrelaatiokerrointa: Pearsonin ja

Spearmanin korrelaatiokerrointa (Heikkilä 2014). Pearsonin korrelaatiokertoimen avulla tarkastellaan muuttujia, joiden välillä on suoraviivainen yhteys ja Spearmanin korrelaatiokertoimen avulla muuttujia, joiden välillä ei ole suoraviivaista yhteyttä. Se kumpaa arvoa käytetään tarkastelussa määräytyy korrelaatiokertoimen saaman itseisarvon perusteella ja suurempi arvo valitaan tarkasteluun (Heikkilä 2014).

Kahden kategorisen muuttujan välistä riippuvuutta voidaan tutkia ristiintaulukoinnin avulla (KvantiMOTV 2004). Tarkasteltavilla muuttujilla täytyy olla vähintään kaksi alaluokkaa, jotta tarkastelu on mahdollista (Suomi 2024). Käytännössä tämä tapahtuu taulukon pystysarakkeiden ja vaakarivien solujen arvojen eli frekvenssien jakaumia tarkastelemalla (KvantiMOTV 2004). Jos muuttujien väliset jakaumat ovat erilaiset niiden välillä on riippuvuutta ja jos niiden jakaumat ovat samanlaiset niiden välillä ei ole riippuvuutta (KvantiMOTV 2004). Riippuvuutta voidaan tutkia esimerkiksi visuaalisesti prosenttijakaumia tai standardisoituja jäännöksiä tarkastelemalla tai tilastollisilla testeillä (Suomi 2024). Muuttujat ovat tilastollisesti toisistaan riippuvaisia, jos niiden rivi- tai sarakeprosenttijakaumat eivät ole identtisiä ja vastaavasti toisistaan riippumattomia, jos ne ovat (KvantiMOTV 2004). Odotetuilla solufrekvensseillä tarkoitetaan frekvenssien jakautumista sellaisessa teoreettisessa tilanteessa, mikä olisi havaittu jos muuttujat olisivat täydellisesti toisistaan riippumattomia (KvantiMOTV 2004). Jäännösarvo saadaan laskemalla havaittujen ja odotettujen solufrekvenssien välinen erotus, mistä saadut negatiiviset arvot kuvaavat oletettua pienempää frekvenssiä ja positiiviset arvot oletettua suurempaa frekvenssiä (KvantiMOTV 2004). Jäännöksistä voidaan tehdä standardisoituja jäännöksiä, joissa jäännösten jakauma on muokattu standardoidun normaalijakauman mukaiseksi (KvantiMOTV 2004). Riippuvuuden tarkastelussa käytetään yleensä standardoituja jäännöksiä, jonka raja-arvoina toimivat +2 ja -2 (Suomi 2024). Jos kaikki jäännökset sijoittuvat tälle välille niin riippumattomuudesta ei esiinny huomattavaa poikkeavuutta (Suomi 2024). Muuttujien tilastollista riippuvuutta voidaan tutkia myös Khiin-neliö-testin avulla (KvantiMOTV 2004). Sitä voidaan käyttää, jos odotettujen solufrekvenssien arvoista enintään 20% on pienempiä kuin 5 (Suomi 2024). Jos tämä ehto ei toteudu niin silloin voidaan käyttää Fisherin tarkkaa testiä (Suomi 2024). Jos Khiin-neliö-testissä ilmenee tilastollista riippuvuutta, niin silloin voidaan käyttää gammakerrointa, joka toimii korrelaatiokertoimen tavoin, arvioimaan tilastollisen riippuvuuden voimakkuutta (Suomi 2024). Molempien muuttujien täytyy kuitenkin olla järjestysasteikollisia (Suomi 2024). Samoin kuin korrelaation tilastollisen merkitsevyyden tulkinnassa, jos saatu p-arvo on korkeintaan 0,05, tulos on tilastollisesti merkitsevä ja silloin toteutuu tutkimushypoteesi H_1 (KvantiMOTV 2004). Jos saatu p-arvo on suurempi kuin 0,05, tulos ei ole tilastollisesti merkitsevä ja silloin toteutuu tutkimushypoteesi H_0 (KvantiMOTV 2004).

Tässä tutkimuksessa käytettävät hypoteesit ovat:

H_0 = Sukupuolen ja naapurustossa koetun turvallisuuden tunteen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_1 = Sukupuolen ja naapurustossa koetun turvallisuuden tunteen välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_0 = Siviilisäädyn ja naapurustossa koetun turvallisuuden tunteen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_1 = Siviilisäädyn ja naapurustossa koetun turvallisuuden tunteen välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_0 = Asuntoonmuuttopaikan ja naapurustossa koetun turvallisuuden tunteen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_1 = Asuntoonmuuttopaikan ja naapurustossa koetun turvallisuuden tunteen välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_0 = Asunnon sijainnin ja naapurustossa koetun turvallisuuden tunteen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_1 = Asunnon sijainnin ja naapurustossa koetun turvallisuuden tunteen välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_0 = Asunnon sijainnin ja naapuruston koetun maineen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_1 = Asunnon sijainnin ja naapuruston koetun maineen välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_0 = Asunnon sijainnin ja naapuruston koetun maineen vaikutuksen alueelle muuttamiseen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_1 = Asunnon sijainnin ja naapuruston koetun maineen vaikutuksen alueelle muuttamiseen välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_0 = Sukupuolen ja turvattomuuden tunteen ajallisen toistuvuuden välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_1 = Sukupuolen ja turvattomuuden tunteen ajallisen toistuvuuden välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_0 = Iän ja turvattomuuden tunteen ajallisen toistuvuuden välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_1 = Iän ja turvattomuuden tunteen ajallisen toistuvuuden välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_0 = Sukupuolen ja käsityksen valvonnan tai vartioinnin lisäämisen vaikutuksesta naapurustossa koettuun turvallisuuden tunteeseen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_1 = Sukupuolen ja käsityksen valvonnan tai vartioinnin lisäämisen vaikutuksesta naapurustossa koettuun turvallisuuden tunteeseen välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_0 = Iän ja käsityksen valvonnan tai vartioinnin lisäämisen vaikutuksesta naapurustossa koettuun turvallisuuden tunteeseen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

H_1 = Iän ja käsityksen valvonnan tai vartioinnin lisäämisen vaikutuksesta naapurustossa koettuun turvallisuuden tunteeseen välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta

Kuvailevaa tilastollista tulkintaa on hyödynnetty kyselyn kysymysten 14, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 33, 36, 41, 44, 45 ja 48 vastausten tulkinnassa (Liite 1). Englanninkielisen ja suomenkielisen kyselyn vastaukset on laskettu yhteen ja kuvailu tapahtuu näiden yhteenlaskettujen arvojen pohjalta. Kysymysten 26, 33, 44 ja 45 vastauksista on tuotettu suoraan pylväsdiagrammit, jotka kuvaavat niihin kertyneiden vastausten jakautumista. Kysymysten 14, 19, 20, 21, 22, 25, 36, 41 ja 48 vastauksista on tuotettu ympyrä/ donitsi- diagrammeja, jotka kuvaavat vastausten prosentuaalista jakautumista. Alkuperäisistä vastauksista on otettu erikseen kategoria, jossa vastaajat ovat voineet valita vain yhden vaihtoehdon. Tämä on kaikissa näissä kysymyksissä negatiivinen vastaus, kuten "En koe oloani turvattomaksi". Muiden vaihtoehtojen osalta vastaajat ovat voineet valita useita vaihtoehtoja, joten esimerkiksi kysymyksessä 14 vastauksia on yhteensä kertynyt yhteensä 134, vaikka vastaajia on ollut vain 101 (Liite 2). Kysymyksen 21 vastauksissa näin ei ole, vaan siinä jokainen vastaaja on voinut valita vain yhden vaihtoehdon (Liite 6). Käytännössä niistä vastauksista, joista on voinut valita useita vaihtoehtoja on laskettu prosenttiosuus, joka kuvaa sitä kuinka suuren osan kukin vastausvaihtoehto on saanut näistä vastauksista. Tämän prosenttiosuuden avulla on laskettu kuinka suurta osaa nämä vastaukset edustaisivat teoreettisessa tilanteessa, jossa jokainen vastaaja olisi saanut valita vain yhden vaihtoehdon (Liitteet 2-5 ja 7-9). Esimerkiksi kysymyksen 14 vastauksissa 43 henkilöä valitsi vaihtoehdon, jonka voi pelkästään valita (Liite 2). Jäljelle jääneet 58 henkilöä valitsivat yhteensä 91 vastausvaihtoehtoa niistä kohdista, joissa sai valita useampia vastauksia (Liite 2). Jos näitä vastausmääriä tulkittaisiin niin, että esimerkiksi 43 henkilöä ei kokenut turvattomuuden tunnetta ja 91 koki, todellinen tulos vääristyisi. Todellisuudessa vain 58 henkilöä koki turvattomuuden tunnetta, mutta vain valitsi useita asioita miten he sitä kokevat. Vastaajien valitsemien 91 vaihtoehdon välinen suhde on siis tiivistetty 58 henkilön kokoiseksi, niin että positiivisten monivalintavaihtoehtojen tai negatiivisesti ja positiivisesti vastanneiden henkilöiden välinen suhde ei muutu (Liite 2). Saadut luvut on laskettu seuraavalla kaavalla:

Vastausvaihtoehdon teoreettinen määrä (X) on = Vastausvaihtoehdon alkuperäinen määrä (A) / (Kaikkien vastausten määrä (B) - Negatiivisten vastausten määrä (C))* (Kaikkien vastaajien määrä (D) - Negatiivisesti vastanneiden määrä (E))

Esimerkiksi kysymyksessä 16:

$$X = A/(B - C)*(D-E)$$

$$16 = 24/(144-15)*(101-15)$$

Näin saatu tulos ei siis kuvaa vastausvaihtoehtojen todellista määrää vaan sitä miten vaihtoehdot olisivat jakautuneet, jos jokainen vastaaja olisi saanut valita vain yhden vaihtoehdon. Kyselyn olisi voinut toteuttaa myös esimerkiksi niin, että vastaajaa olisi voinut pyytää valitsemaan hänelle tärkeimmän vaihtoehdon, jolloin vastauksia olisi tullut sama määrä kuin vaihtoehtoja oli. Näin toimittaessa vastaaja olisi kuitenkin joutunut valitsemaan vain tärkeimmän asian ja sellaisista kohteista jotka ovat esimerkiksi toissijaisia tärkeydeltään olisi voinut jäädä tietoa saamatta. Kuusi henkilöä olisi voinut esimerkiksi tämän kaltaisessa tilanteessa valita vaihtoehdon A eikä vaihtoehtoa B, jolloin tulos olisi ollut 6-0. Tässä tutkimuksessa käytetyn menetelmän avulla henkilöt saattoivat valita useampia vaihtoehtoja ja tulos olisi saattanut olla erinäköinen kuten 6-6, josta on kaavan avulla saatu 3-3. Diagrammeja tarkasteltaessa täytyy kuitenkin huomioida, että yksittäisen positiivisen monivalintavaihtoehdon ja negatiivisen vaihtoehdon välinen suhde muuttuu tämän menetelmän seurauksena, joten siitä ei voida tehdä tulkintoja. Tarkastelu keskittyy siis vain negatiivisten ja positiivisten vastausten väliseen suhteeseen ja positiivisten monivalintojen sisäiseen suhteeseen. Kysymyksen 36 vastauksissa tätä kaavaa ei ole tarvinnut käyttää, koska siinä ei tullut yhtään negatiivista vastausta (Liite 10). Näin ollen vastausvaihtoehtojen välinen prosentuaalinen suhde ei vääristy kuvallisessa tarkastelussa.

Lisäksi tuloksissa on siirretty muutamia vastauksia eri kategorioihin, jos ne sopivat paremmin niihin ja kategorioita on myös voitu yhdistää esimerkiksi pienen vastausmäärän takia. Kysymyksessä 14 on siirretty kahdeksan vastausta kategoriasta "naapurustossa on jotain muuta rauhattomuutta aiheuttavaa" kategoriaan "naapurustossa on meluisaa". Kysymyksessä 19 on siirretty kolme vastausta kategoriasta "jossain muualla" muihin kategorioihin. Kaksi vastausta on siirretty kategoriaan "lähinaapurustossa" ja yksi kategoriaan "asuinrakennuksen pysäköintialueella". Kysymyksessä 20 on yhdistetty kategoriat "päivällä", "aamulla" ja "valoisalla" kategoriaan "jolloin muulloin". Kysymyksessä 21 on yhdistetty kategoriat "päivittäin" ja "kerran tai pari kertaa viikossa" ja kategoriat "joiakin kertoja vuodessa" ja "harvemmin". Kysymyksessä 22 on siirretty 11 vastausta kategoriasta "jokin muu asia" muihin kategorioihin. Kuusi vastausta on siirretty kategoriaan "naapurustossa esiintyy epäasiallista käyttäytymistä", kaksi vastausta kategoriaan "naapurustosta liikkuu negatiivisia uutisia/ mielipiteitä", kaksi vastausta kategoriaan "naapurustossa on pelottava ympäristö" ja yksi vastaus kategoriaan "naapurustossa esiintyy rikollisuutta". Kysymyksessä 25 on yhdistetty kategoriat "käytän turvalaitteita, kuten hälyttimiä tai kameroita" ja "minulla on vahtikoira tai jokin vastaava lemmikki" ja kategoria "käytän yksityisiä turvapalveluita" on poistettu. Kysymyksessä 36 on yhdistetty kategoriat "jokin muu asia" ja "siviilisäätyni", "etnisyyteni" ja "äidinkieleni". Kysymyksessä 41 on siirretty kuusi vastausta kategoriasta "joidenkin muiden ihmisten mielipiteet" kategoriaan "median uutisointi".

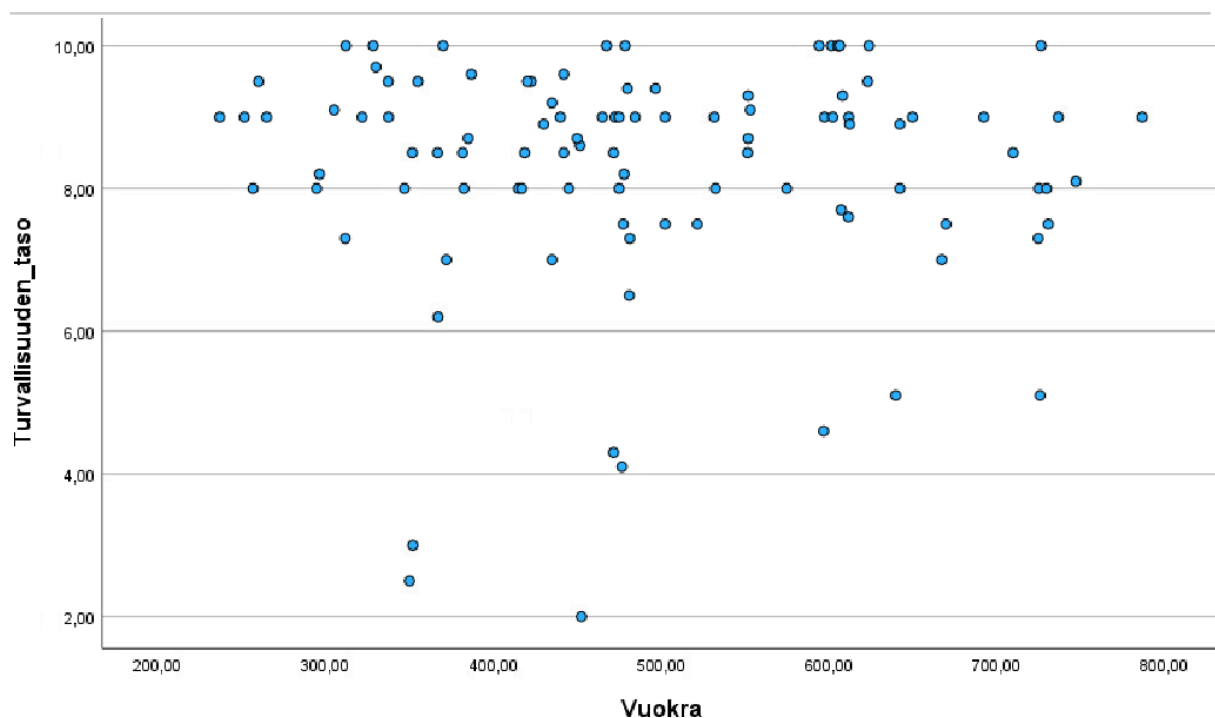
4 Tulokset

4.1 Korrelaatio

Spearmanin korrelaatiokertoimen itseisarvo on suurempi kuin Pearsonin korrelaatiokertoimen, joten sitä käytetään asunnon vuokrahinnan ja naapuruston numeerisesti arvioidun turvallisuuden tason välisessä tarkastelussa (Taulukko 1). Spearmanin korrelaatiokertoimen arvo on lähellä nollaa ja p-arvo $> 0,05$, joten tutkimushypoteesi H_1 ei toteudu ja tutkimushypoteesi H_0 toteutuu (Taulukko 1). Asunnon vuokrahinnan ja naapuruston numeerisesti arvioidun turvallisuuden tason välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta. Tätä tulosta voidaan havainnollistaa sirontakuvion avulla, josta huomataan että havaintopisteet eivät muodosta nousevaa tai laskevaa trendiä, vaan ne muodostavat pääasiassa melko tasaisesti jakautuneen klusterin (Kuva 4).

Taulukko 1. Asunnon vuokrahinnan ja naapuruston numeerisesti arvioidun turvallisuuden tason korrelaatiokertoimet ja tilastollista merkitsevyyttä kuvaavat arvot

Muuttujapari	Pearson	p-arvo	Spearman	p-arvo
Vuokrahinta-Turvallisuuden taso	-0,006	0,476	-0,058	0,2815

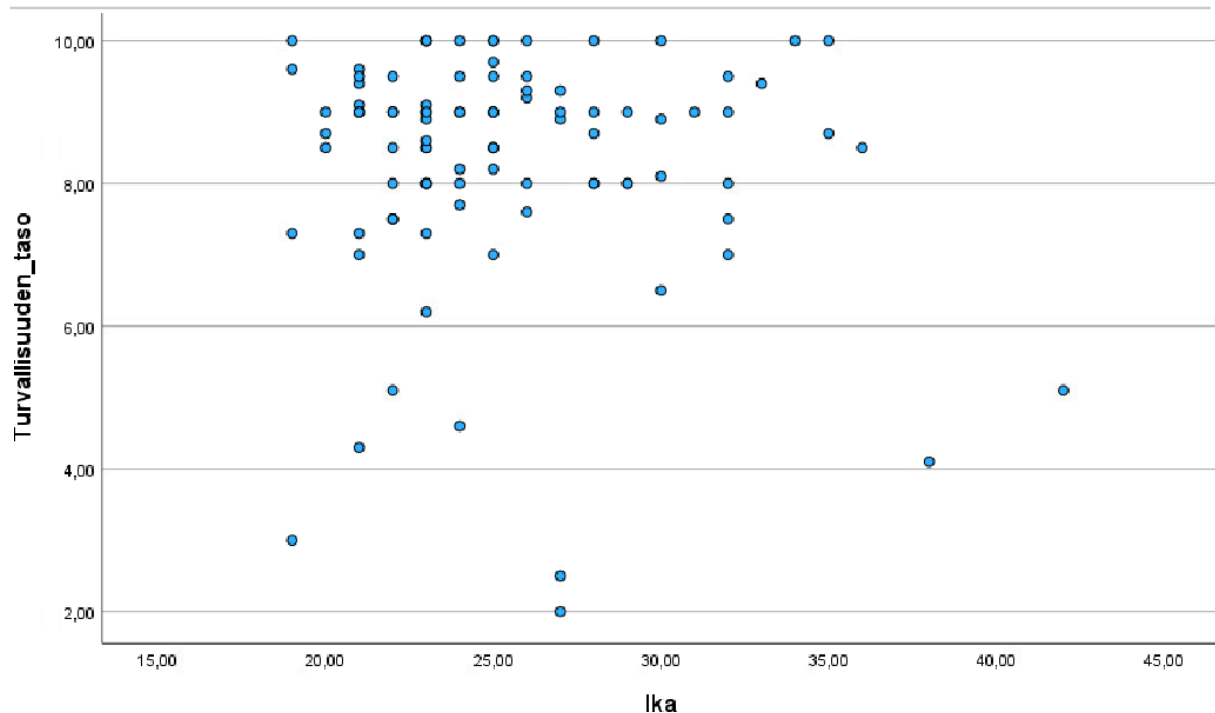

Kuva 4. Sirontakuviokuva muuttujapari vuokrahinta-turvallisuuden taso. X-akselilla näkyy kohteen vuokrahinta euroina ja Y-akselilla numeerisesti arvioitu turvallisuuden taso naapurustossa. Nolla kuvaa täydellistä turvattomuutta ja kymmenen täydellistä turvallisuutta

Pearsonin korrelaatiokertoimen itseisarvo on suurempi kuin Spearmanin korrelaatiokertoimen, joten sitä käytetään opiskelijan iän ja naapuruston numeerisesti arvioidun turvallisuuden tason välisessä tarkastelussa (Taulukko 2). Pearsonin korrelaatiokertoimen arvo on lähellä nollaa ja p-arvo $> 0,05$, joten tutkimushypoteesi H_1 ei toteudu ja tutkimushypoteesi H_0 toteutuu (Taulukko 2). Opiskelijan iän ja naapuruston numeerisesti arvioidun turvallisuuden tason välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta. Tätä tulosta voidaan havainnollistaa sirontakuvion avulla, josta huomataan että havaintopisteet eivät muodosta nousevaa tai laskevaa trendiä, vaan ne muodostavat pääasiassa melko tasaisesti jakautuneen klusterin (Kuva 5).

Taulukko 2. Opiskelijan iän ja naapuruston numeerisesti arvioidun turvallisuuden tason korrelaatiokertoimet ja tilastollista merkitsevyyttä kuvaavat arvot

Muuttujapari	Pearson	p-arvo	Spearman	p-arvo
Ikä- Turvallisuuden taso	-0,076	0,2255	0,019	0,4265

Kuva 5. Sirontakuviomuuttujaparista ikä-turvallisuuden taso, X-akselilla näkyy opiskelijan ikä vuosina ja Y-akselilla numeerisesti arvioitu turvallisuuden taso naapurustossa. Nolla kuvaa täydellistä turvattomuutta ja kymmenen täydellistä turvallisuutta

4.2 Ristiintaulukointi

Taulukosta havaitaan, että havaituissa prosentiosuuksissa esiintyy jonkin verran eroavaisuutta verrattuna odotettuihin prosentiosuuksiin (Taulukko 3). Esimerkiksi

täysin samaa mieltä -kohdassa havaitaan että odotettu prosenttiosuus on 43% kaikilta sukupuolilta mutta miesten havaittu prosenttiosuus on 60%, muunsukupuolisten 50% ja naisten 38,7% (Taulukko 3). Osittain samaa mieltä -kohdassa puolestaan kaikkien sukupuolten odotettu prosenttiosuus on 44% mutta naisten havaittu prosenttiosuus on 49,3%, muunsukupuolisten 30% ja miesten 26,7%. Kuitenkin kaikkien standardoitujen jäännösten arvot jäävät välille +2 ja -2, joten huomattavaa poikkeamaa riippumattomuudesta ei esiinny (Taulukko 3). Tämä kertoo siitä että muuttujien välillä ei esiinny riippuvuutta. Tilastolliset testit varmistavat tämän tuloksen. Koska yli 20% odotetuista frekvensseistä on < 5, ei tarkastella Khiin neliö -testiä vaan Fisherin tarkkaa testiä (Taulukko 4). Fisherin tarkan testin tilastollinen merkitsevyysarvo on > 0,05, joten tutkimushypoteesi H_1 ei toteudu ja tutkimushypoteesi H_0 toteutuu (Taulukko 4). Sukupuolen ja naapurustossa koetun turvallisuuden tunteen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta.

Taulukko 3. Ristiintaulukointi muuttujaparin "Sukupuoli" ja "Koen että naapurustossani on turvallista" välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy havaintojen todelliset ja odotetut määrät, todellisten havaintojen prosenttiosuudet ja standardoidun normaalijakauman mukaisesti muunnetut jäännökset. Täysin eri mieltä ei ollut kukaan vastaajista, joten kyseistä kategoriaa ei tarkastella taulukossa

		Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Yhteensä
Nainen	Määrä	29	37	4	5	75
	Odotettu määrä	32,3	33,0	3,8	6,0	75,0
	Prosenttiosuus %	38,7	49,3	5,3	6,7	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	-1,5	1,9	0,3	-0,9	
Mies	Määrä	9	4	1	1	15
	Odotettu määrä	6,5	6,6	0,8	1,2	15,0
	Prosenttiosuus %	60,0	26,7	6,7	6,7	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	1,4	-1,5	0,3	-0,2	
Muu	Määrä	5	3	0	2	10
	Odotettu määrä	4,3	4,4	0,5	0,8	10,0
	Prosenttiosuus %	50,0	30,0	0,0	20,0	100,0

	Muunnettu standardoitu jäännös	0,5	-0,9	-0,8	1,5	
Yhteensä	Määrä	43	44	5	8	100
	Odotettu määrä	43,0	44,0	5,0	8,0	100,0
	Prosenttiosuus %	43,0	44,0	5,0	8,0	100,0

Taulukko 4. Ristiintaulukointi muuttujaparin "Sukupuoli" ja "Koen että naapurustossani on turvallista" välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy testin tulos ja testin tilastollista merkitsevyyttä kuvaavat arvot

Muuttujapari	Pearson Khiin neliö	p-arvo	Fisher-Freeman-Halton tarkka testi	p-arvo
Sukupuoli-Koettu turvattomuuden tunne	6,004	0,2115	5,993	0,1685

Taulukosta havaitaan, että havaituissa prosenttiosuuksissa ei esiinny juurikaan eroavaisuutta verrattuna odotettuihin prosenttiosuuksiin (Taulukko 5). Kaikkien standardoitujen jäännösten arvot jäävät välille +2 ja -2, joten huomattavaa poikkeamaa riippumattomuudesta ei esiinny (Taulukko 5). Tämä kertoo siitä että muuttujien välillä ei esiinny riippuvuutta. Tilastolliset testit varmistavat tämän tuloksen. Koska yli 20% odotetuista frekvensseistä on < 5, ei tarkastella Khiin neliö -testiä vaan Fisherin tarkkaa testiä (Taulukko 6). Fisherin tarkan testin tilastollinen merkitsevyysarvo on > 0,05, joten tutkimushypoteesi H_1 ei toteudu ja tutkimushypoteesi H_0 toteutuu (Taulukko 6). Siviilisäädyn ja naapurustossa koetun turvattomuuden tunteen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta.

Taulukko 5. Ristiintaulukointi muuttujaparin "Siviilisäätty" ja "Koen että naapurustossani on turvallista" välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy havaintojen todelliset ja odotetut määrät, todellisten havaintojen prosenttiosuudet ja standardoidun normaalijakauman mukaisesti muunnetut jäännökset. Täysin eri mieltä ei ollut kukaan vastaajista, joten kyseistä kategoriala ei tarkastella taulukossa

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Yhteensä
Parisuhteessa					
Määrä	19	21	2	5	47
Odotettu määrä	20,2	20,7	2,3	3,8	47,0
Prosenttiosuus	40,4	44,7	4,3	10,6	100,0

	us %					
	Muunnettu standardoitu jäännös	-0,5	0,1	-0,3	0,9	
Sinkku	Määrä	24	23	3	3	53
	Odotettu määrä	22,8	23,3	2,7	4,2	53,0
	Prosenttiosuus %	45,3	43,4	5,7	5,7	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	0,5	-0,1	0,3	-0,9	
Yhteensä	Määrä	43	44	5	8	100
	Odotettu määrä	43,0	44,0	5,0	8,0	100,0
	Prosenttiosuus	43,0	44,0	5,0	8,0	100,0

Taulukko 6. Ristiintaulukointi muuttujaparin "Siviilisääty" ja "Koen että naapurustossani on turvallista" välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy testin tulos ja testin tilastollista merkitsevyyttä kuvaavat arvot

Muuttujapari	Pearson Khiin neliö	p-arvo	Fisher-Freeman-Halton tarkka testi	p-arvo
Siviilisääty-Koettu turvattomuuden tunne	1,016	0,4025	1,104	0,4075

Taulukosta havaitaan, että havaituissa prosenttiosuuksissa esiintyy jonkin verran eroavaisuutta verrattuna odotettuihin prosenttiosuuksiin (Taulukko 7). Esimerkiksi täysin samaa mieltä -kohdassa havaitaan että odotettu prosenttiosuus on 43% kaikilta asuntoonmuutopaikoilta, mutta maaseudun havaittu prosenttiosuus on 33,3 %, muun Turun 35,7% ja toisen kaupungin 51,1% (Taulukko 7). Osittain samaa mieltä -kohdassa puolestaan kaikkien asuntoonmuuttopaikkojen odotettu prosenttiosuus on 44% mutta toisen kaupungin havaittu prosenttiosuus on 34%, muun Turun 50% ja maaseudun 55,6%. Kuitenkin kaikkien standardoitujen jäännösten arvot jäävät välille +2 ja -2, joten huomattavaa poikkeamaa riippumattomuudesta ei esiinny (Taulukko 7). Tämä kertoo siitä että muuttujien välillä ei esiinny riippuvuutta. Tilastolliset testit varmistavat tämän tuloksen. Koska yli 20% odotetuista frekvensseistä on < 5, ei tarkastella Khiin neliö -testiä vaan Fisherin tarkkaa testiä (Taulukko 8). Fisherin tarkan testin tilastollinen merkitsevyysarvo on > 0,05, joten tutkimushypoteesi H_1 ei toteudu ja tutkimushypoteesi H_0 toteutuu (Taulukko 8). Asuntoonmuutopaikan ja naapurustossa koetun turvattomuuden tunteen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta.

Taulukko 7. Ristiintaulukointi muuttujaparin “Muutin TYS:n asuntoon” ja “Koen että naapurustossani on turvallista” välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy havaintojen todelliset ja odotetut määrät, todellisten havaintojen prosenttiosuudet ja standardoidun normaalijakauman mukaisesti muunnetut jäännökset. Täysin eri mieltä ei ollut kukaan vastaajista, joten kyseistä kategoriaa ei tarkastella taulukossa

		Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Yhteensä
Maaseudulta	Määrä	6	10	1	1	18
	Odotettu määrä	7,7	7,9	0,9	1,4	18,0
	Prosenttiosuus %	33,3	55,6	5,6	5,6	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	-0,9	1,1	0,1	-0,4	
Muualta Turusta	Määrä	10	14	1	3	28
	Odotettu määrä	12,0	12,3	1,4	2,2	28,0
	Prosenttiosuus	35,7	50	3,6	10,7	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	-0,9	0,8	-0,4	0,6	
Toisesta kaupungista	Määrä	24	16	3	4	47
	Odotettu määrä	20,2	20,7	2,3	3,8	47,0
	Prosenttiosuus	51,1	34,0	6,4	8,5	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	1,5	-1,9	0,6	0,2	
Toisesta maasta	Määrä	3	4	0	0	7
	Odotettu määrä	3,0	3,1	0,4	0,6	7,0
	Prosenttiosuus	42,9	57,1	0,0	0,0	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	0,0	0,7	-0,6	-0,8	

Yhteensä	Määrä	43	44	5	8	100
	Odotettu määrä	43,0	44,0	5,0	8,0	100,0
	Prosenttiosuus	43,0	44,0	5,0	8,0	100,0

Taulukko 8. Ristiintaulukointi muuttujaparin “Muutin TYS:n asuntoon” ja “Koen että naapurustossani on turvallista” välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy testin tulos ja testin tilastollista merkitsevyyttä kuvaavat arvot

Muuttujapari	Pearson Khiin neliö	p-arvo	Fisher-Freeman-Halton tarkka testi	p-arvo
Mistä muutin-Koettu turvattomuuden tunne	5,18	0,42	4,88	0,4275

Taulukosta havaitaan, että havaituissa prosenttiosuuksissa esiintyy jonkin verran eroavaisuutta verrattuna odotettuihin prosenttiosuuksiin (Taulukko 9). Esimerkiksi täysin samaa mieltä -kohdassa havaitaan että odotettu prosenttiosuus on 43% kaikilta asunnon sijainneilta, mutta Yo-kylä idän havaittu prosenttiosuus on 36,4 %, muiden kohteiden 45,5% ja Yo-kylä lännen + lähikohteiden 47,1% (Taulukko 9). Osittain eri mieltä kohdassa kaikkien sijaintien odotettu prosenttiosuus on 8%, mutta muiden kohteiden havaittu prosenttiosuus on 3%, Yo-kylä idän 9,1% ja Yo-kylä lännen + lähikohteiden 11,8%. Kuitenkin kaikkien standardoitujen jäännösten arvot jäävät välille +2 ja -2, joten huomattavaa poikkeamaa riippumattomuudesta ei esiinny (Taulukko 9). Tämä kertoo siitä että muuttujien välillä ei esiinny riippuvuutta. Tilastolliset testit varmistavat tämän tuloksen. Koska yli 20% odotetuista frekvensseistä on < 5, ei tarkastella Khiin neliö -testiä vaan Fisherin tarkkaa testiä (Taulukko 10). Fisherin tarkan testin tilastollinen merkitsevyysarvo on > 0,05, joten tutkimushypoteesi H_1 ei toteudu ja tutkimushypoteesi H_0 toteutuu (Taulukko 10). Asunnon sijainnin ja naapurustossa koetun turvattomuuden tunteen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta.

Taulukko 9. Ristiintaulukointi muuttujaparin “Asun TYS:n kohteessa” ja “Koen että naapurustossani on turvallista” välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy havaintojen todelliset ja odotetut määrät, todellisten havaintojen prosenttiosuudet ja standardoidun normaalijakauman mukaisesti muunnetut jäännökset. Kohteet Yo-kylä länsi, Tyysijä, Aitiopaikka, Nummenranta ja Ikituuri on yhdistetty kategoriaksi “Yo-kylä länsi + lähikohteet” ja jäljelle jääneet TYS:n kohteet on yhdistetty kategoriaksi “Muut kohteet”. Täysin eri mieltä ei ollut kukaan vastaajista, joten kyseistä kategoriata ei tarkastella taulukossa

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Yhteensä
--	---------------------	-----------------------	--------------------------	---------------------	----------

Muut kohteet	Määrä	15,0	15,0	2,0	1,0	33,0
	Odotettu määrä	14,2	14,5	1,7	2,6	33,0
	Prosenttiosuus	45,5	45,5	6,1	3,0	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	0,3	0,2	0,3	-1,3	
Yo-kylä itä	Määrä	12	15	3	3	33
	Odotettu määrä	14,2	14,5	1,7	2,6	33,0
	Prosenttiosuus	36,4	45,5	9,1	9,1	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	-0,9	0,2	1,3	0,3	
Yo-kylä länsi + lähikohteet	Määrä	16	14	0	4	34
	Odotettu määrä	14,6	15,0	1,7	2,7	34,0
	Prosenttiosuus	47,1	41,2	0,0	11,8	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	0,6	-0,4	-1,6	1,0	
Yhteensä	Määrä	43	44	5	8	100
	Odotettu määrä	43,0	44,0	5,0	8,0	100,0
	Prosenttiosuus	43,0	44,0	5,0	8,0	100,0

Taulukko 10. Ristiintaulukointi muuttujaparin “Asun TYS:n kohteessa” ja “Koen että naapurustossani on turvallista” välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy testin tulos ja testin tilastollista merkitsevyyttä kuvaavat arvot

Muuttujapari	Pearson Khiin neliö	p-arvo	Fisher-Freeman-H alton tarkka testi	p-arvo
Sijainti-Koettu turvattomuuden tunne	5,157	0,2735	5,223	0,261

Taulukosta havaitaan, että havaituissa prosenttiosuuksissa esiintyy jonkin verran eroavaisuutta verrattuna odotettuihin prosenttiosuuksiin (Taulukko 11). Esimerkiksi täysin samaa mieltä -kohdassa havaitaan että odotettu prosenttiosuus on 19,1%

kaikilta asunnon sijainneilta, mutta Yo-kylä idän havaittu prosenttiosuus on 6,3 %, muiden kohteiden 33,3% ja Yo-kylä lännen + lähikohteiden 18,8% (Taulukko 11). Osittain eri mieltä kohdassa kaikkien sijaintien odotettu prosenttiosuus on 7,4%, mutta muiden kohteiden havaittu prosenttiosuus on 3,3%, Yo-kylä idän 37,5% ja Yo-kylä lännen + lähikohteiden 9,4% (Taulukko 11). Kaikkien standardoitujen jäännösten arvot eivät jää välille +2 ja -2, joten huomattavaa poikkeamaa riippumattomuudesta esiintyy (Taulukko 11). Tämä kertoo siitä että muuttujien välillä esiintyy riippuvuutta. Tilastolliset testit varmistavat tämän tuloksen. Koska yli 20% odotetuista frekvensseistä on < 5, ei tarkastella Khiin neliö -testiä vaan Fisherin tarkkaa testiä (Taulukko 12). Fisherin tarkan testin tilastollinen merkitsevyysarvo on < 0,05, joten tutkimushypoteesi H_0 ei toteudu ja tutkimushypoteesi H_1 toteutuu (Taulukko 12). Asunnon sijainnin ja naapuruston koetun maineen välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta.

Taulukko 11. Ristiintaulukointi muuttujaparin “Asun TYS:n kohteessa” ja “Koen että naapurustollani on hyvä maine” välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy havaintojen todelliset ja odotetut määrät, todellisten havaintojen prosenttiosuudet ja standardoidun normaalijakauman mukaisesti muunnetut jäännökset. Kohteet Yo-kylä länsi, Tyysija, Aitiopaikka, Nummenranta ja Ikituuri on yhdistetty kategoriaksi “Yo-kylä länsi + lähikohteet” ja jäljelle jääneet TYS:n kohteet on yhdistetty kategoriaksi “Muut kohteet”

		Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä	Yhteensä
Muut kohteet	Määrä	10	15	4	1	0	30
	Odotettu määrä	5,7	12,4	4,5	5,1	2,2	30,0
	Prosenttiosuus	33,3	50,0	13,3	3,3	0,0	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	2,4	1,1	-0,3	-2,4	-1,9	
Yo-kylä itä	Määrä	2	13	2	12	3	32
	Odotettu määrä	6,1	13,3	4,8	5,4	2,4	32,0
	Prosenttiosuus	6,3	40,6	6,3	37,5	9,4	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	-2,3	-0,1	-1,7	3,8	0,5	
Yo-kylä länsi + lähikohteet	Määrä	6	11	8	3	4	32

	Odotettu määrä	6,1	13,3	4,8	5,4	2,4	32,0
	Prosenttiosuus	18,8	34,4	25,0	9,4	12,5	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	-0,1	-1,0	2,0	-1,4	1,3	
Yhteensä	Määrä	18	39	14	16	7	94
	Odotettu määrä	18,0	39,0	14,0	16,0	7,0	94,0
	Prosenttiosuus	19,1	41,5	14,9	17,0	7,4	100,0

Taulukko 12. Ristiintaulukointi muuttujaparin “Asun TYS:n kohteessa” ja “Koen että naapurustollani on hyvä maine” välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy testin tulos ja testin tilastollista merkitsevyyttä kuvaavat arvot

Muuttujapari	Pearson Khiin neliö	p-arvo	Fisher-Freeman-H alton tarkka testi	p-arvo
Asunnon sijainti-Koen että naapurustollani on hyvä maine	26,481	< 0,001	25,003	< 0,001

Taulukosta havaitaan, että havaituissa prosenttiosuuksissa esiintyy jonkin verran eroavaisuutta verrattuna odotettuihin prosenttiosuuksiin (Taulukko 13). Esimerkiksi täysin samaa mieltä -kohdassa havaitaan että odotettu prosenttiosuus on 7,4% kaikilta asunnon sijainneilta, mutta Yo-kylä idän havaittu prosenttiosuus on 3,2 %, muiden kohteiden 9,4% ja Yo-kylä lännen + lähikohteiden 9,4% (Taulukko 13). Täysin eri mieltä kohdassa kaikkien sijaintien odotettu prosenttiosuus on 34,7%, mutta muiden kohteiden havaittu prosenttiosuus on 31,3%, Yo-kylä lännen + lähikohteiden 28,1% ja Yo-kylä idän 45,2%. Kuitenkin kaikkien standardoitujen jäännösten arvot jäävät välille +2 ja -2, joten huomattavaa poikkeamaa riippumattomuudesta ei esiinny (Taulukko 13). Tämä kertoo siitä että muuttujien välillä ei esiinny riippuvuutta. Tilastolliset testit varmistavat tämän tuloksen. Koska yli 20% odotetuista frekvensseistä on < 5, ei tarkastella Khiin neliö -testiä vaan Fisherin tarkkaa testiä (Taulukko 14). Fisherin tarkan testin tilastollinen merkitsevyyсарvo on > 0,05, joten tutkimushypoteesi H_1 ei toteudu ja tutkimushypoteesi H_0 toteutuu (Taulukko 14). Asunnon sijainnin ja naapuruston maineen vaikutuksen sinne muuttamiseen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta.

Taulukko 13. Ristiintaulukointi muuttujaparin “Asun TYS:n kohteessa” ja “Naapurustoni maine vaikutti päätökseeni muuttaa sinne” välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy havaintojen todelliset ja odotetut määrät, todellisten havaintojen prosenttiosuudet ja

standardoidun normaalijakauman mukaisesti muunnetut jäännökset. Kohteet Yo-kylä länsi, Tyysisjärvi, Aitiopaikka, Nummenranta ja Ikituuri on yhdistetty kategoriaksi "Yo-kylä länsi + lähikohteet" ja jäljelle jääneet TYS:n kohteet on yhdistetty kategoriaksi "Muut kohteet"

		Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä	Yhteensä
Muut kohteet	Määrä	3	6	6	7	10	32
	Odotettu määrä	2,4	4,4	8,1	6,1	11,1	32,0
	Prosenttiosuus	9,4	18,8	18,8	21,9	31,3	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	0,5	1,0	-1,0	0,5	-0,5	
Yo-kylä itä	Määrä	1	4	6	6	14	31
	Odotettu määrä	2,3	4,2	7,8	5,9	10,8	31,0
	Prosenttiosuus	3,2	12,9	19,4	19,4	45,2	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	-1,1	-0,2	-0,9	0,1	1,5	
Yo-kylä länsi + lähikohteet	Määrä	3	3	12	5	9	32
	Odotettu määrä	2,4	4,4	8,1	6,1	11,1	32,0
	Prosenttiosuus	9,4	9,4	37,5	15,6	28,1	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	0,5	-0,9	2,0	-0,6	-1,0	
Yhteensä	Määrä	7	13	24	18	33	95
	Odotettu määrä	7,0	13,0	24,0	18,0	33,0	95,0
	Prosenttiosuus	7,4	13,7	25,3	18,9	34,7	100,0

Taulukko 14. Ristiintaulukointi muuttujaparin "Asun TYS:n kohteessa" ja "Naapurustoni maine vaikutti päätökseeni muuttaa sinne" välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy testin tulos ja testin tilastollista merkitsevyyttä kuvaavat arvot

Muuttujapari	Pearson Khiin neliö	p-arvo	Fisher-Freeman-H alton tarkka testi	p-arvo
Asunnon sijainti-Naapurusto ni maine vaikutti päätökseeni muuttaa sinne	6,801	0,2885	6,563	0,2985

Taulukosta havaitaan, että havaituissa prosenttiosuuksissa esiintyy jonkin verran eroavaisuutta verrattuna odotettuihin prosenttiosuuksiin (Taulukko 15). Esimerkiksi En koe turvattomuuden tunnetta -kohdassa odotettu prosenttiosuus kaikilta sukupuolilta on 26,7%, mutta naisten havaittu prosenttiosuus on 21,3%, muunsukupuolisten 30% ja miesten 50% (Taulukko 15). Kerran tai pari kertaa viikossa -kohdassa odotettu prosenttiosuus kaikilta sukupuolilta on 14,9%, mutta naisten havaittu prosenttiosuus on 10,7%, miesten 18,8% ja muunsukupuolisten 40% (Taulukko 15). Kaikkien standardoitujen jäännösten arvot eivät jää välille +2 ja -2, joten huomattavaa poikkeamaa riippumattomuudesta esiintyy (Taulukko 15). Tämä kertoo siitä että muuttujien välillä esiintyy riippuvuutta. Tilastolliset testit varmistavat tämän tuloksen. Koska yli 20% odotetuista frekvensseistä on < 5 , ei tarkastella Khiin neliö -testiä vaan Fisherin tarkkaa testiä (Taulukko 16). Fisherin tarkan testin tilastollinen merkitsevyysarvo on $< 0,05$, joten tutkimushypoteesi H_0 ei toteudu ja tutkimushypoteesi H_1 toteutuu (Taulukko 16). Sukupuolen ja turvattomuuden tunteen ajallisen toistuvuuden välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta.

Taulukko 15. Ristiintaulukointi muuttujaparin "Sukupuoli" ja "Miten usein koen turvattomuuden tunnetta" välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy havaintojen todelliset ja odotetut määrät, todellisten havaintojen prosenttiosuudet ja standardoidun normaalijakauman mukaisesti muunnetut jäännökset

		Kerran tai Kerran tai pari			Joitakin kertoja vuodessa	Har- vemmin	En koe turvatto- muuden tunnetta	Yhteensä
		Päivittäin	viikossa	kuukau- dessa				
Nainen	Määrä	1	8	21	19	10	16	75
	Odotettu määrä	2,2	11,1	17,1	17,1	7,4	20,0	75,0
	Prosenttio suus	1,3	10,7	28,0	25,3	13,3	21,3	100,0
	Muunnett u stando itu jäännös	-1,6	-2,0	2,1	1,0	2,0	-2,1	

Mies	Määrä	1	3	0	4	0	8	16
	Odotettu määrä	0,5	2,4	3,6	3,6	1,6	4,3	16,0
	Prosenttiosuus	6,3	18,8	0,0	25,0	0,0	50,0	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	0,8	0,5	-2,4	0,2	-1,4	2,3	
Muu	Määrä	1	4	2	0	0	3	10
	Odotettu määrä	0,3	1,5	2,3	2,3	1,0	2,7	10,0
	Prosenttiosuus	10,0	40,0	20,0	0,0	0,0	30,0	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	1,4	2,4	-0,2	-1,8	-1,1	0,2	
Yhteensä	Määrä	3	15	23	23	10	27	101
	Odotettu määrä	3,0	15,0	23,0	23,0	10,0	27,0	101,0
	Prosenttiosuus	3,0	14,9	22,8	22,8	9,9	26,7	100,0

Taulukko 16. Ristiintaulukointi muuttujaparin "Sukupuoli" ja "Miten usein koen turvattomuuden tunnetta" välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy testin tulos ja testin tilastollista merkitsevyyttä kuvaavat arvot

Muuttujapari	Pearson Khiin neliö	p-arvo	Fisher-Freeman-Halton tarkka testi	p-arvo
Sukupuoli-Miten usein koen turvattomuuden tunnetta	22,897	0,0065	22,682	0,0015

Taulukosta havaitaan, että havaituissa prosenttiosuuksissa esiintyy jonkin verran eroavaisuutta verrattuna odotettuihin prosenttiosuuksiin (Taulukko 17). Esimerkiksi Kerran tai pari kertaa viikossa -kohdassa odotettu prosenttiosuus kaikilta ikäluokilta on 14,9%, mutta enintään 20 -vuotiaiden havaittu prosenttiosuus on 42,9%, 21-25 -vuotiaiden 10,3%, 26-30 -vuotiaiden 13,6% ja yli 30 -vuotiaiden 21,4% (Taulukko 17). Kerran tai pari kertaa kuukaudessa -kohdassa odotettu prosenttiosuus kaikilta ikäluokilta on 22,8%, mutta enintään 20 -vuotiaiden havaittu prosenttiosuus on 14,3%, 21-25 -vuotiaiden 29,3%, 26-30 -vuotiaiden 18,2% ja yli 30 -vuotiaiden 7,1%

(Taulukko 17). Kaikkien standardoitujen jäännösten arvot eivät jää välille +2 ja -2, joten huomattavaa poikkeamaa riippumattomuudesta esiintyy (Taulukko 17). Tämä kertoo siitä että muuttujien välillä esiintyy riippuvuutta. Tilastolliset testit eivät kuitenkaan tue tätä tulosta. Koska yli 20% odotetuista frekvensseistä on < 5, ei tarkastella Khiin neliö -testiä vaan Fisherin tarkkaa testiä (Taulukko 18). Fisherin tarkan testin tilastollinen merkitsevyysarvo on > 0,05, joten tutkimushypoteesi H_0 toteutuu ja tutkimushypoteesi H_1 ei toteudu (Taulukko 18). Iän ja turvattomuuden tunteen ajallisen toistuvuuden välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta.

Taulukko 17. Ristiintaulukointi muuttujaparin "Ikä" ja "Miten usein koen turvattomuuden tunnetta" välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy havaintojen todelliset ja odotetut määrät, todellisten havaintojen prosentiosuudet ja standardoidun normaalijakauman mukaisesti muunnetut jäännökset. Vastaajan iästä on muodostettu kategorinen muuttuja, jonka kategoriat ovat "enintään 20 -vuotias", "21-25 -vuotias", "26-30 -vuotias" ja yli "30 -vuotias"

		Päivittäin	Kerran tai pari kertaa viikossa	Kerran tai pari kertaa kuukaudessa	Joitakin kertoja vuodessa	Harvemmin	En koe turvattomuuden tunnetta	Yhteensä
Enintään 20-vuotias								
Määrä		0	3	1	1	0	2	7
Odotettu määrä		0,2	1,0	1,6	1,6	0,7	1,9	7,0
Prosenttiosuus %		0,0	42,9	14,3	14,3	0,0	28,6	100,0
Muunnettu standardoitu jäännös		-0,5	2,2	-0,6	-0,6	-0,9	0,1	
21-25-vuotias								
Määrä		1	6	17	15	5	14	58
Odotettu määrä		1,7	8,6	13,2	13,2	5,7	15,1	58,0
Prosenttiosuus		1,7	10,3	29,3	25,9	8,6	24,1	100,0
Muunnettu standardoitu jäännös		-0,9	-1,5	1,8	0,9	-0,5	-0,7	
26-30-vuotias								
Määrä		1	3	4	4	4	6	22

	Odotettu määrä	0,7	3,3	5,0	5,0	2,2	5,9	22,0
	Prosenttiosuus	4,5	13,6	18,2	18,2	18,2	27,3	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	0,5	-0,2	-0,6	-0,6	1,5	0,1	
Yli 30-vuotia s	Määrä	1	3	1	3	1	5	14
	Odotettu määrä	0,4	2,1	3,2	3,2	1,4	3,7	14,0
	Prosenttiosuus	7,1	21,4	7,1	21,4	7,1	35,7	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	1,0	0,7	-1,5	-0,1	-0,4	0,8	
Yhteensä	Määrä	3	15	23	23	10	27	101
	Odotettu määrä	3,0	15,0	23,0	23,0	10,0	27,0	101,0
	Prosenttiosuus	3,0	14,9	22,8	22,8	9,9	26,7	100,0

Taulukko 18. Ristiintaulukointi muuttujaparin “Ikä” ja “Miten usein koen turvattomuuden tunnetta” välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy testin tulos ja testin tilastollista merkitsevyyttä kuvaavat arvot

Muuttujapari	Pearson Khiin neliö	p-arvo	Fisher-Freeman-H alton tarkka testi	p-arvo
Ikä-Miten usein koen turvattomuuden tunnetta	13,130	0,296	12,605	0,292

Taulukosta havaitaan, että havaituissa prosenttiosuuksissa esiintyy jonkin verran eroavaisuutta verrattuna odotettuihin prosenttiosuuksiin (Taulukko 19). Esimerkiksi Täysin eri mieltä -kohdassa odotettu prosenttiosuus kaikilta sukupuolilta on 8,4%, mutta miesten havaittu prosenttiosuus on 14,3%, muunsukupuolisten 33,3% ja naisten 4,2% (Taulukko 19). Täysin samaa mieltä -kohdassa odotettu prosenttiosuus kaikilta sukupuolilta on 18,9%, mutta miesten havaittu prosenttiosuus on 21,4%, muunsukupuolisten 0%. ja naisten 20,8% (Taulukko 19). Kaikkien standardoitujen

jäännösten arvot eivät jää välille +2 ja -2, joten huomattavaa poikkeamaa riippumattomuudesta esiintyy (Taulukko 19). Tämä kertoo siitä että muuttujien välillä esiintyy riippuvuutta. Tilastolliset testit eivät kuitenkaan tue tätä tulosta. Koska yli 20% odotetuista frekvensseistä on < 5, ei tarkastella Khiin neliö -testiä vaan Fisherin tarkkaa testiä (Taulukko 20). Fisherin tarkan testin tilastollinen merkitsevyysarvo on > 0,05, joten tutkimushypoteesi H_0 toteutuu ja tutkimushypoteesi H_1 ei toteudu (Taulukko 20). Sukupuolen ja käsityksen valvonnan tai vartioinnin lisäämisen vaikutuksesta naapurustossa koettuun turvallisuuden tunteeseen välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta.

Taulukko 19. Ristiintaulukointi muuttujaparin "Sukupuoli" ja "Koen että naapurustoni turvallisuuden tunnetta voi lisätä valvontaa tai vartiointia lisäämällä" välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy havaintojen todelliset ja odotetut määrät, todellisten havaintojen prosenttiosuudet ja standardoidun normaalijakauman mukaisesti muunnetut jäännökset

		Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä	Yhteensä
Mies	Määrä	3	2	3	4	2	14
	Odotettu määrä	2,7	3,5	4,0	2,7	1,2	14,0
	Prosenttiosuus	21,4	14,3	21,4	28,6	14,3	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	0,3	-1,0	-0,6	1,0	0,9	
Muu	Määrä	0	2	2	2	3	9
	Odotettu määrä	1,7	2,3	2,6	1,7	0,8	9,0
	Prosenttiosuus	0,0	22,2	22,2	22,2	33,3	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	-1,5	-0,2	-0,4	0,3	2,8	
Nainen	Määrä	15	20	22	13	3	72
	Odotettu määrä	13,6	18,2	20,5	13,6	6,1	72,0
	Prosenttiosuus	20,8	27,8	30,6	16,7	4,2	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	0,8	1,0	0,8	-1,0	-2,6	
Yhteensä	Määrä	18	24	27	18	8	95
	Odotettu	18,0	24,0	27,0	18,0	8,0	95,0

määrä						
Prosentiosuus						
uus	18,9	25,3	28,4	18,9	8,4	100,0

Taulukko 20. Ristiintaulukointi muuttujaparin "Sukupuoli" ja "Koen että naapurustoni turvallisuuden tunnetta voi lisätä valvontaa tai vartiointia lisäämällä" välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy testin tulos ja testin tilastollista merkitsevyyttä kuvaavat arvot

Muuttujapari	Pearson Khiin neliö	p-arvo	Fisher-Freeman-H alton tarkka testi	p-arvo
Sukupuoli-Valvonnan tai vartiointin lisääminen	12,930	0,0545	11,151	0,066

Taulukosta havaitaan, että havaituissa prosenttiosuuksissa esiintyy jonkin verran eroavaisuutta verrattuna odotettuihin prosenttiosuuksiin (Taulukko 21). Esimerkiksi Täysin samaa mieltä -kohdassa odotettu prosenttiosuus kaikilta ikäluokilta on 18,9%, mutta enintään 20 -vuotiaiden havaittu prosenttiosuus on 0%, 21-25 -vuotiaiden 10,9%, 26-30 -vuotiaiden 42,9% ja yli 30 -vuotiaiden 25% (Taulukko 21). Osittain eri mieltä -kohdassa odotettu prosenttiosuus kaikilta ikäluokilta on 18,9%, mutta enintään 20 -vuotiaiden havaittu prosenttiosuus on 71,4%, 21-25 -vuotiaiden 25,5%. 26-30 -vuotiaiden 4% ja yli 30 -vuotiaiden 8,3% (Taulukko 21). Kaikkien standardoitujen jäännösten arvot eivät jää välille +2 ja -2, joten huomattavaa poikkeamaa riippumattomuudesta esiintyy (Taulukko 21). Tämä kertoo siitä että muuttujien välillä esiintyy riippuvuutta. Tilastolliset testit varmistavat tämän tuloksen. Koska yli 20% odotetuista frekvensseistä on < 5 , ei tarkastella Khiin neliö -testiä vaan Fisherin tarkkaa testiä (Taulukko 22). Fisherin tarkan testin tilastollinen merkitsevyysarvo on $< 0,05$, joten tutkimushypoteesi H_0 ei toteudu ja tutkimushypoteesi H_1 toteutuu (Taulukko 22). Iän ja käsityksen valvonnan tai vartiointin lisäämisen vaikutuksesta naapurustossa koettuun turvallisuuden tunteeseen välillä on tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta.

Taulukko 21. Ristiintaulukointi muuttujaparin "Ikä" ja "Koen että naapurustoni turvallisuuden tunnetta voi lisätä valvontaa tai vartiointia lisäämällä" välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy havaintojen todelliset ja odotetut määrät, todellisten havaintojen prosenttiosuudet ja standardoidun normaalijakauman mukaisesti muunnetut jäännökset. Vastaajan iästä on muodostettu kategorinen muuttuja, jonka kategoriat ovat "enintään 20 -vuotias", "21-25 -vuotias", "26-30 -vuotias" ja yli "30 -vuotias"

		Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä	Yhteensä
Enintään 20-vuotias	Määrä	0	1	1	5	0	7

	Odotettu määrä	1,3	1,8	2,0	1,3	0,6	7,0
	Prosenttiosuus %	0,0	14,3	14,3	71,4	0,0	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	-1,3	-0,7	-0,9	3,7	-0,8	
21-25-vuotias	Määrä	6	14	19	11	5	55
	Odotettu määrä	10,4	13,9	15,6	10,4	4,6	55,0
	Prosenttiosuus	10,9	25,5	34,5	25,5	9,1	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	-2,3	0,1	1,6	0,3	0,3	
26-30-vuotias	Määrä	9	5	4	1	2	21
	Odotettu määrä	4,0	5,3	6,0	4,0	1,8	21,0
	Prosenttiosuus	42,9	23,8	19,0	4,8	9,5	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	3,2	-0,2	-1,1	-1,9	0,2	
Yli 30-vuotias	Määrä	3	4	3	1	1	12
	Odotettu määrä	2,3	3,0	3,4	2,3	1,0	12,0
	Prosenttiosuus	25,0	33,3	25,0	8,3	8,3	100,0
	Muunnettu standardoitu jäännös	0,6	0,7	-0,3	-1	0,0	
Yhteensä	Määrä	18	24	27	18	8	95
	Odotettu määrä	18,0	24,0	27,0	18,0	8,0	95,0
	Prosenttiosuus	18,9	25,3	28,4	18,9	8,4	100,0

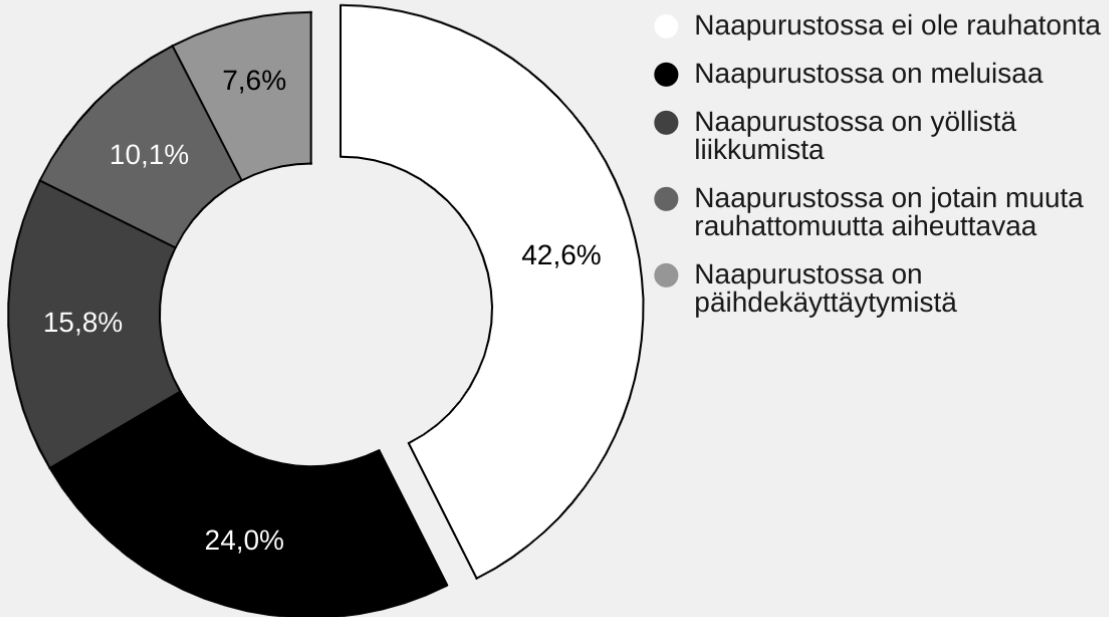
Taulukko 22. Ristiintaulukointi muuttujaparin "Ikä" ja "Koen että naapurustoni turvallisuuden tunnetta voi lisätä valvontaa tai vartiointia lisäämällä" välisestä riippuvuudesta. Taulukossa näkyy testin tulos ja testin tilastollista merkitsevyyttä kuvaavat arvot

Muuttujapari	Pearson Khiin neliö	p-arvo	Fisher-Freeman-H alton tarkka testi	p-arvo
Ikä-Valvonnan tai vartioinnin lisääminen	26,149	0,005	20,070	0,014

4.3 Visuaalinen tulkinta

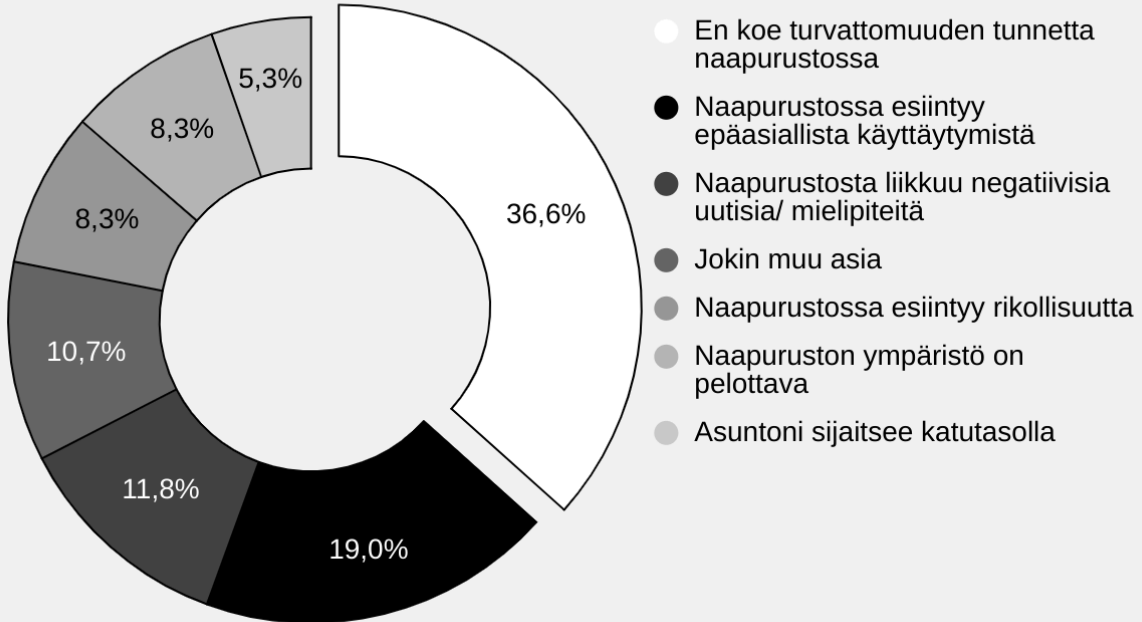
42,6% vastaajista koki että heidän kotinaapurustossaan on rauhallista ja 57,4% vastaajista puolestaan koki rauhattomuutta jossain muodossa heidän kotinaapurustossaan (Kuva 6). Meluisuus koettiin suurimmaksi rauhattomuutta aiheuttavaksi tekijäksi ja yöllinen liikkuminen toiseksi suurimmaksi tekijäksi (Kuva 6). 36,6% vastaajista koki että heidän kotinaapurustossaan on turvallista ja 63,4% vastaajista koki turvattomuuden tunnetta jossain muodossa heidän kotinaapurustossaan (Kuva 7). Kotinaapurustossa esiintyvä epäasiallinen käyttäytyminen nähtiin selkeästi suurimmaksi turvattomuuden tunnetta aiheuttavaksi tekijäksi (Kuva 7). Naapurustosta liikkuvat negatiiviset uutiset ja mielipiteet nähtiin toiseksi suurimmaksi turvattomuuden tunnetta aiheuttavaksi tekijäksi (Kuva 7). Naapurustossa esiintyvä rikollisuus koettiin vasta kolmanneksi suurimmaksi turvattomuuden tunnetta aiheuttavaksi tekijäksi (Kuva 7). Suurempi osa vastaajista koki että heidän kotinaapurustossaan on rauhallista kuin turvallista (Kuva 6 & 7). Koetun turvattomuuden tunteen esiintyvyydessä on toistuvuutta eri kyselyn kysymyksissä, mikä tekee saadusta tuloksesta luotettavamman. Eroavaisuutta on kysymysten 19, 20 ja 22 vastauksissa suurimmillaan vain 3%. (Kuva 7-9). Vastaajat kokivat eniten turvattomuuden tunnetta kotinaapuruston lähinaapurustossa, toiseksi ja kolmanneksi eniten asuinrakennuksen piha-alueella ja pysäköintialueella ja sen jälkeen rappukäytävässä ja omassa asunnossa (Kuva 8). Turvattomuuden tunnetta koetaan selkeästi eniten pimeällä ja yöllä, jonkin verran illalla ja muulloin ei juuri lainkaan (Kuva 9).

Kokemaani rauhattomuuden tunteeseen vaikuttaa

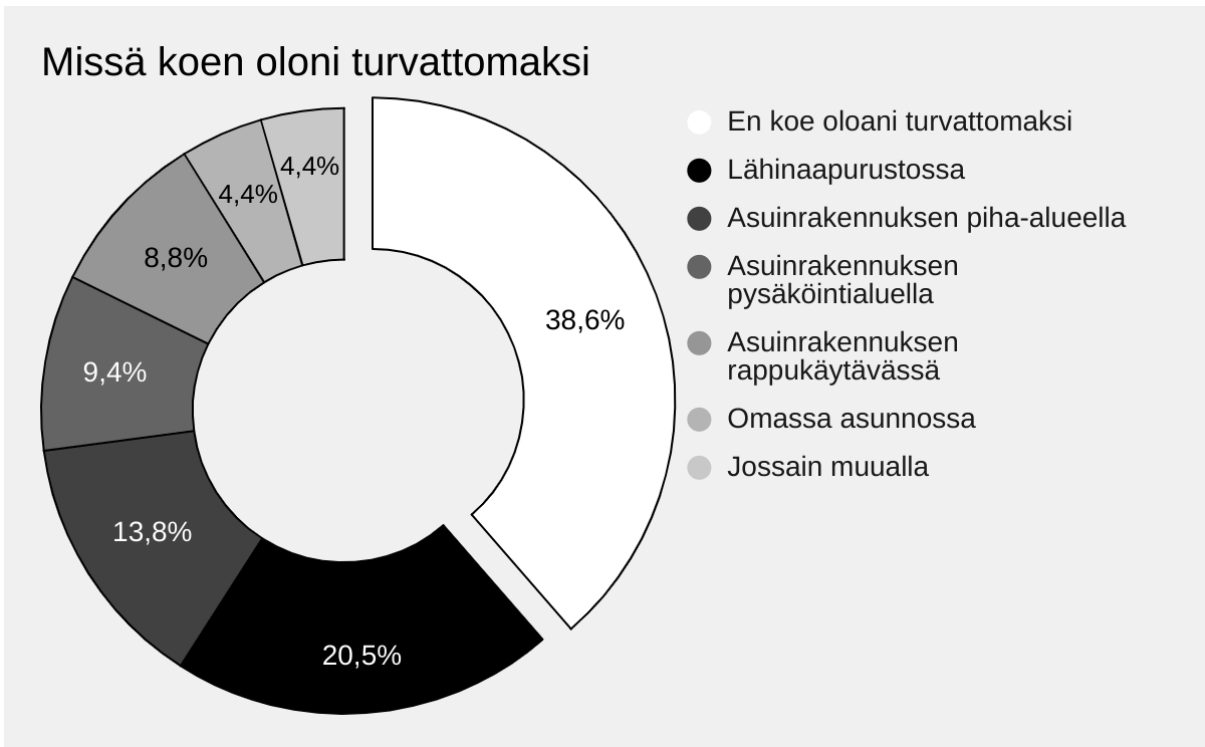

Kuva 6. Ympyrädiagrammi naapuruston rauhattomuuden kokemisesta teoreettisilla vastaajamäärillä toteutettuna (Liite 2)

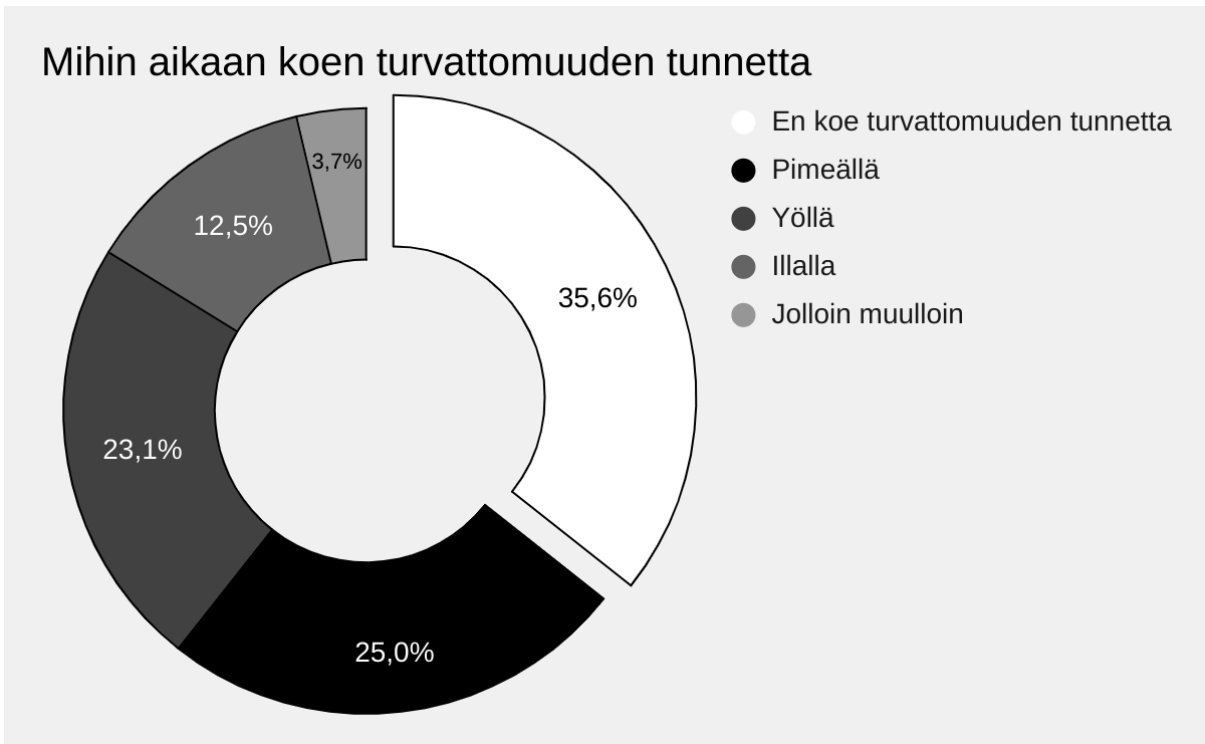
Kokemaani turvattomuuden tunteeseen vaikuttaa

Kuva 7. Ympyrädiagrammi koetun turvattomuuden tunteen syistä teoreettisilla vastaajamäärillä toteutettuna (Liite 3)

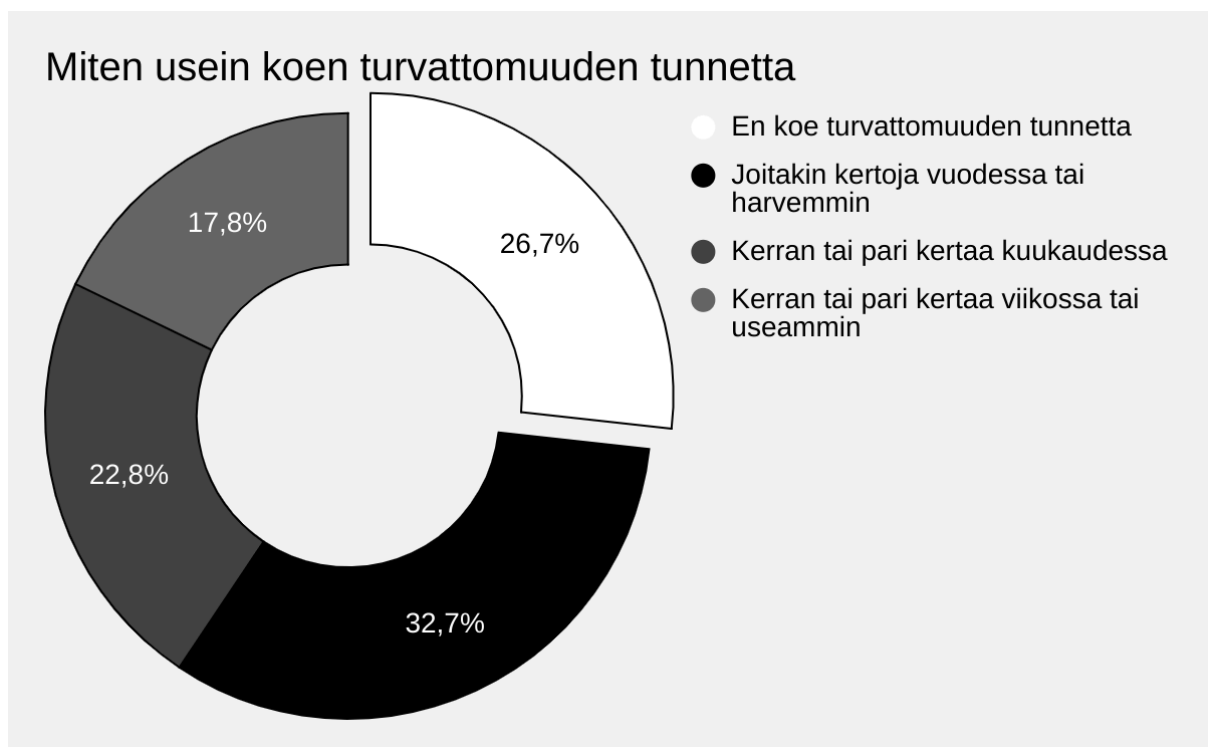
Kuva 8. Ympyrädiagrammi koetun turvattomuuden tunteen sijainnista teoreettisilla vastaajamäärillä toteutettuna (Liite 4)

Kuva 9. Ympyrädiagrammi koetun turvattomuuden tunteen ajankohdasta teoreettisilla vastaajamäärillä toteutettuna (Liite 5)

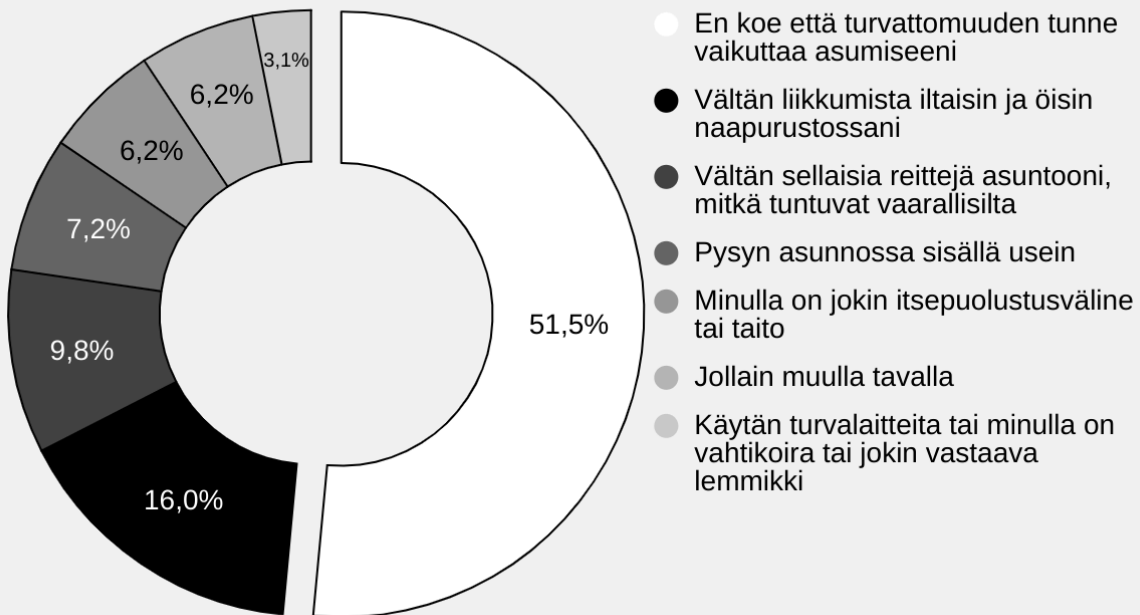
26,7% vastaajista ilmoitti että he eivät koe turvattomuuden tunnetta ollenkaan ja 73,3% vastaajista ilmoitti että he kokevat turvattomuuden tunnetta edes joskus (Kuva

10). Kuitenkin suurin osa vastaajista koki turvattomuuden tunnetta vain muutamia kertoja vuodessa tai pari kertaa kuukaudessa (Kuva 10). Pienin osa vastaajista koki turvattomuuden tunnetta viikoittain tai useammin (Kuva 10). Vähän yli puolet vastaajista koki että turvattomuuden tunne ei vaikuta mitenkään heidän asumiseensa (Kuva 11). Vaarallisena pidettyjen olosuhteiden välttely muodostaa selkeästi suurimman osuuden niistä vastaajista, jotka kokivat että turvattomuuden tunne vaikuttaa heidän asumiseensa (Kuva 11). Vastaajat välttelevät esimerkiksi vaarallisia reittejä, pimeällä liikkumista tai yleisesti asunnosta poistumista (Kuva 11). Aktiiviset varautumiskeinot, kuten itsepuolustusvälineen tai -taidon omaaminen ja turvalaitteiden tai vahtieläinten käyttäminen on harvinaisempaa vastaajien keskuudessa (Kuva 11). 23,8% vastaajista vastasi, että heidän käsitykseensä naapuruston maineesta eivät vaikuta muiden mielipiteet tai näkemykset (Kuva 12). 76,2% eli noin kolme neljästä vastaajasta koki, että muiden näkemykset vaikuttavat heidän käsitykseensä naapuruston maineesta (Kuva 12). Lähipiirin ja muiden asukkaiden mielipiteillä koettiin olevan suurin vaikutus ja median vaikutuksen koettiin olevan kolmanneksi tärkein (Kuva 12).

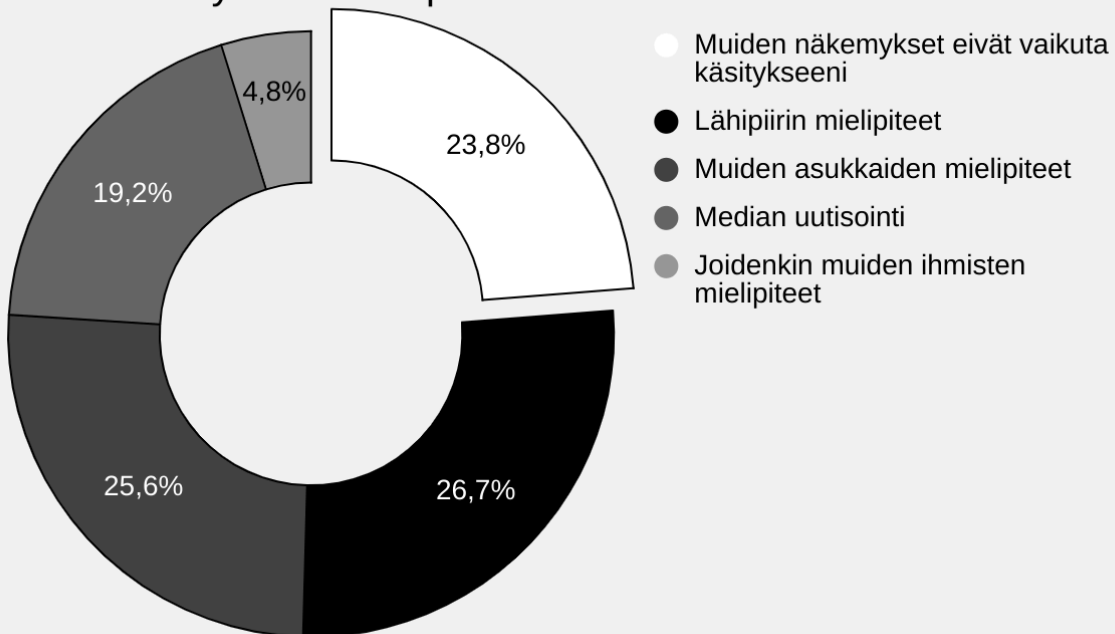
Kuva 10. Ympyrädiagrammi koetun turvattomuuden tunteen toistuvuudesta todellisilla vastaajamäärillä toteutettuna (Liite 6)

Miten kokemani turvattomuuden tunne vaikuttaa asumiseeni

Kuva 11. Ympyrädiagrammi koetun turvattomuuden tunteen seurauksista teoreettisilla vastaajamäärillä toteutettuna (Liite 7)

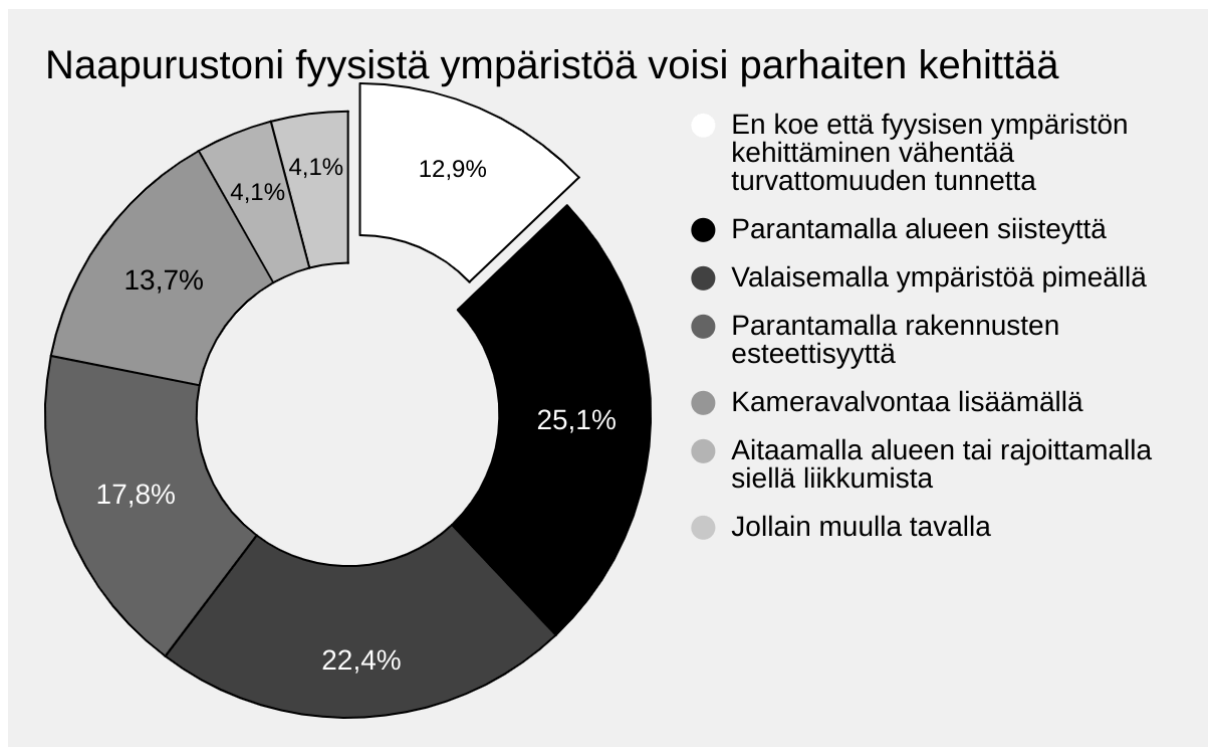
Minun käsitykseeni naapuruston maineesta vaikuttaa

Kuva 12. Ympyrädiagrammi naapuruston maineeseen liittyvän käsityksen muodostumisesta teoreettisilla vastaajamäärillä toteutettuna (Liite 8)

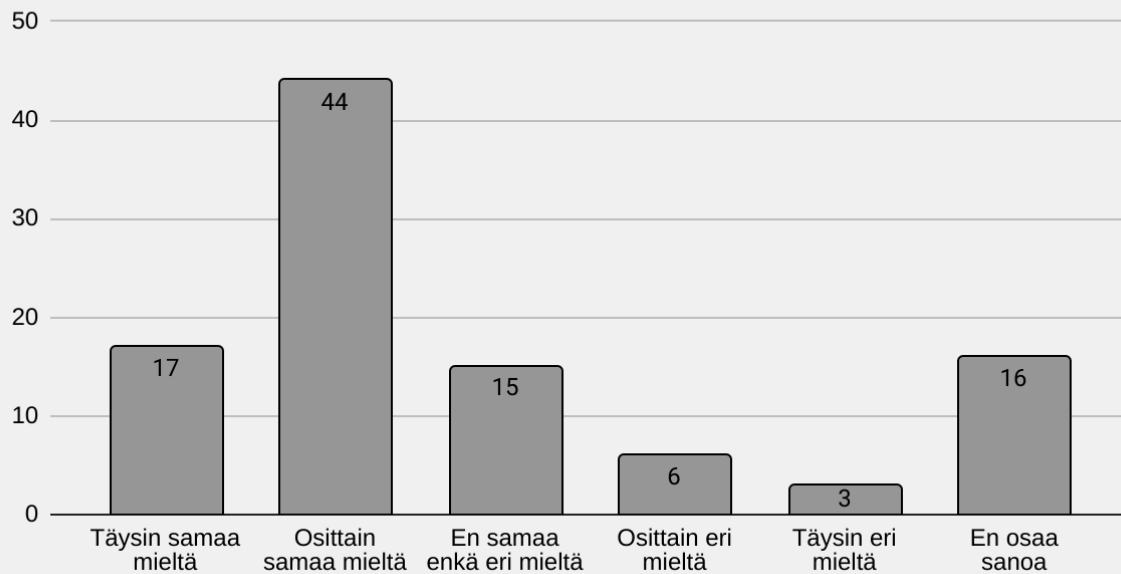
87,1% vastaajista koki että kotinaapuruston turvallisuuden tunnetta voi kehittää naapuruston fyysistä ympäristöä kehittämällä (Kuva 13). 12,9% vastaajista koki että

fyysisen ympäristön kehittämällä ei voida parantaa naapuruston turvallisuuden tunnetta (Kuva 13). Suurin mahdollisuus fyysisen ympäristön kehittämälle nähtiin ympäristön siisteyden parantamisessa (Kuva 13). Melkein yhtä tärkeänä asiana nähtiin valaistuksen parantamista pimeällä ja kolmanneksi tärkeimpänä asiana nähtiin rakennusten esteettisyyden parantaminen (Kuva 13). Vähemmän suosittuja keinoja olivat kameravalvonnan lisääminen ja liikkumisen rajoittaminen asuinalueella (Kuva 13). 61 vastaajaa oli täysin tai osittain samaa mieltä siitä, että he voivat omalla toiminnallaan lisätä turvallisuuden tunnetta heidän naapurustossaan (Kuva 14). Vain yhdeksän vastaajaa oli täysin tai osittain eri mieltä siitä, että he voivat omalla toiminnallaan lisätä turvallisuuden tunnetta heidän naapurustossaan (Kuva 14). 73 vastaajaa oli täysin tai osittain samaa mieltä siitä, että yhteisöllisyyden tunnetta lisäämällä voi lisätä turvallisuuden tunnetta heidän naapurustossaan (Kuva 15). Vain yhdeksän vastaajaa oli osittain eri mieltä siitä, että yhteisöllisyyden tunnetta lisäämällä voi lisätä turvallisuuden tunnetta heidän naapurustossaan (Kuva 15).

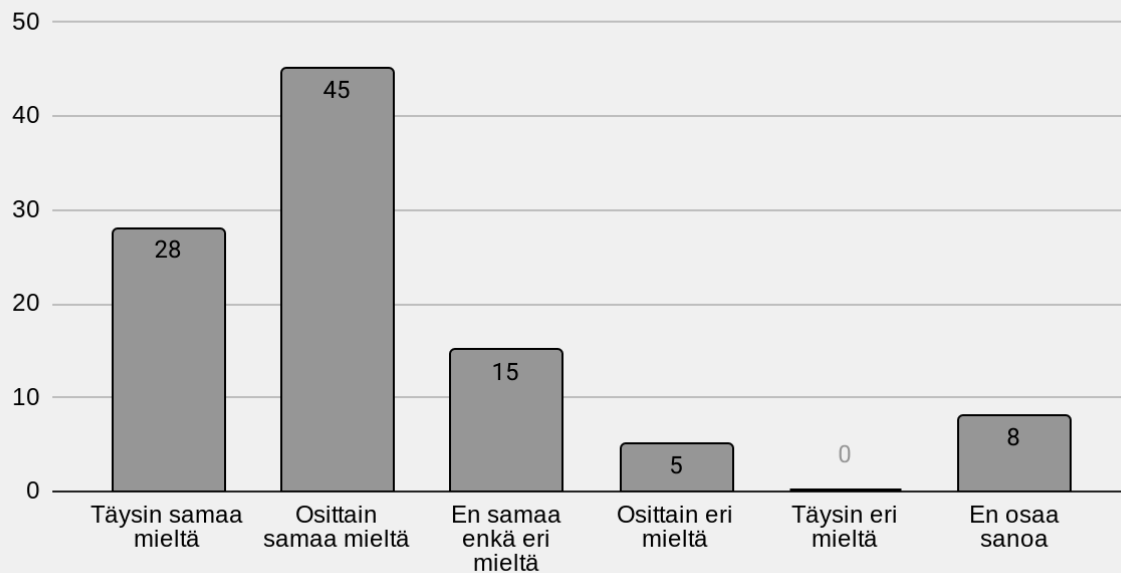
Kuva 13. Ympyrädiagrammi naapuruston fyysisen ympäristön kehittämistä teoreettisilla vastaajamäärillä toteutettuna (Liite 9)

Koen että naapurustoni turvallisuuden tunnetta voi lisätä omalla toiminnallani

Kuva 14. Pylväsdiagrammi vastaajan omien tekojen vaikutuksesta naapuruston turvallisuuden tunteeseen todellisilla vastaajamäärillä toteutettuna

Koen että naapurustoni turvallisuuden tunnetta voi lisätä asuinalueen yhteisöllisyyttä lisäämällä

Kuva 15. Pylväsdiagrammi asuinalueen yhteisöllisyyden lisäämisestä todellisilla vastaajamäärillä toteutettuna

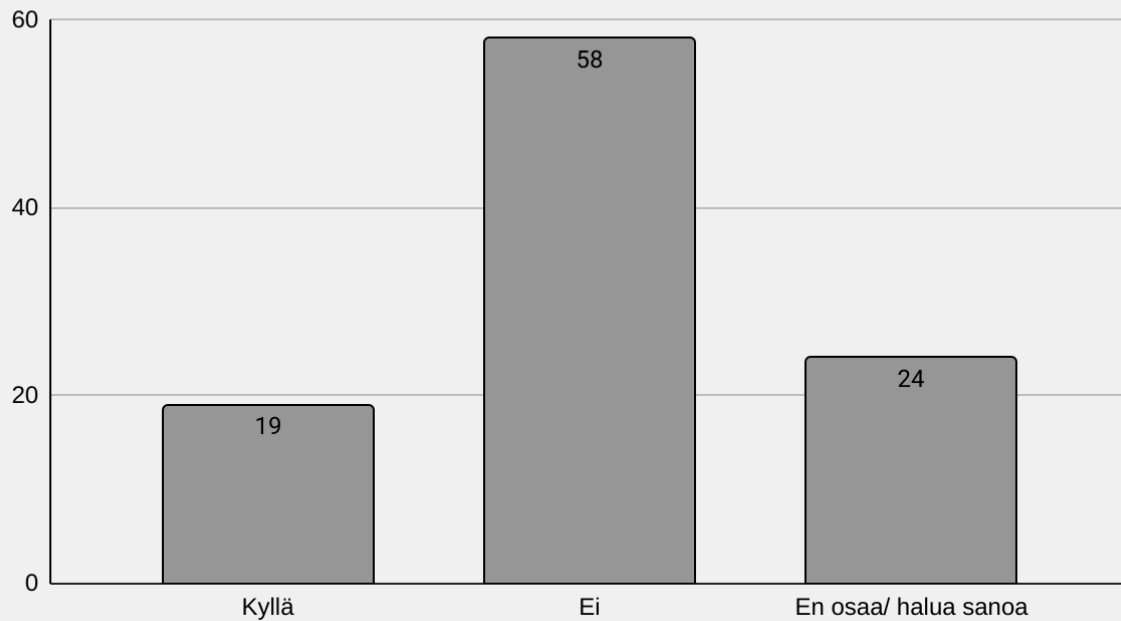
Vain neljä vastaajaa yhteensä 101:stä vastaajasta on joutunut rikoksen tai rikoksella uhkailun uhriksi heidän kotinaapurustossaan (Kuva 16). Kuusi vastaajaa ei osannut

tai halunnut kommentoida asiaa ja 91 vastaajaa ei ollut joutunut rikoksen tai rikoksella uhkailun uhriksi heidän kotinaapurustossaan (Kuva 16). 19 vastaajaa kuitenkin ilmoitti pelkäävän joutuvansa rikoksen uhriksi tulevaisuudessa (Kuva 17). Rikoksen uhriksi joutumisen pelko on siis suurempaa kuin rikoksen uhriksi joutumisen todennäköisyys. Lisäksi 24 vastaajaa ei osannut tai ei halunnut kommentoida asiaa (Kuva 17). 58 vastaajaa vastasi että he eivät pelkää joutuvansa rikoksen uhriksi tulevaisuudessa (Kuva 17). Niiltä 19:ta jotka vastasivat pelkäävän joutuvansa rikoksen uhriksi tulevaisuudessa kysyttiin, kokevatko että esimerkiksi heidän ikänsä tai sukupuolensa vaikuttaa heidän todennäköisyyteensä joutua rikoksen uhriksi. Suurin osa vastasi että heidän sukupuolensa lisää heidän riskiään joutua rikoksen uhriksi (Kuva 18). Ikä nähtiin toiseksi tärkeimmäksi tekijäksi ja jäljelle jäänyt osuus koostuu useista eri asioista, kuten etnisyydestä, äidinkielestä, seksuaalisesta suuntautumisesta tai pienestä fyysisestä koosta (Kuva 18).

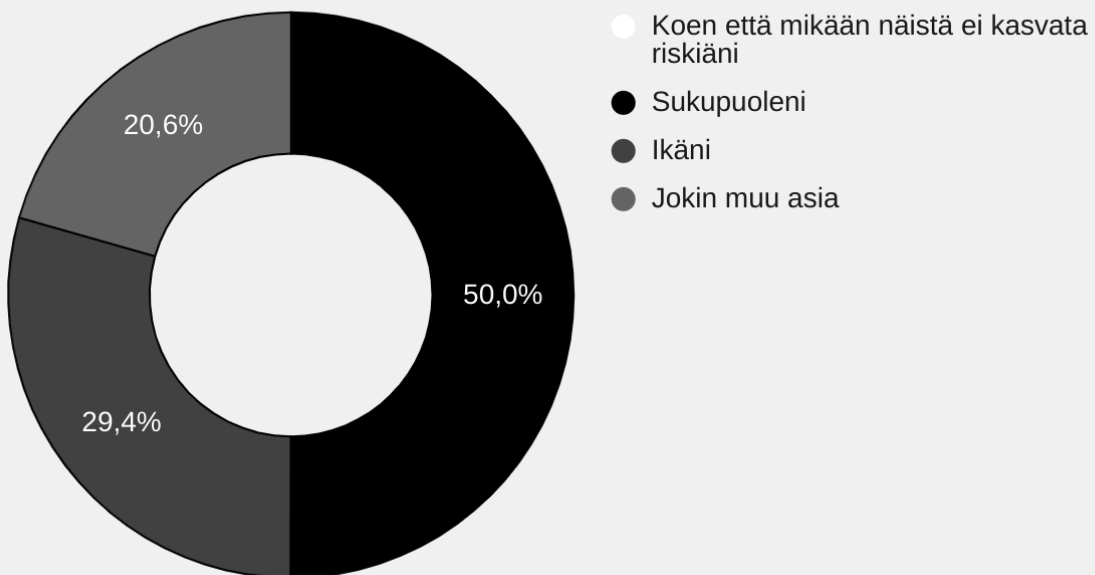
Kuva 16. Pylväsdiagrammi rikoksen kokemisesta todellisilla vastaajamäärillä toteutettuna

Pelkään että voin tulevaisuudessa joutua rikoksen uhriksi

Kuva 17. Pylväsdiagrammi rikollisuuden pelosta todellisilla vastaajamäärillä toteutettuna

Koen että jokin seuraavista asioista kasvattaa riskiäni joutua rikoksen uhriksi

Kuva 18. Ympyrädiagrammi rikoksen uhriksi joutumisen riskiä kasvattavien tekijöiden kokemisesta (Liite 10)

5 Keskustelu

5.1 Kyselykysymysten avoimet vastaukset

Kysymyksen 24 “Mikä on aiheuttanut muutoksen turvattomuuden tunteessa” avoimia vastauksia:

Turvattomuuden tunne on parantunut (12 vastausta):

“Olen tottunut ympäristööni ja alkanut hyväksyä ympäristöni monimuotoisuutta.” Tämän tapaisia vastauksia oli yhteensä neljä.

“Ihmisille juttelu ja sen huomaaminen, että jokainen on tosi mukava ja ollaan periaatteessa samassa jamassa kun asutaan täällä.” Tämän tapaisia vastauksia oli yhteensä kaksi.

“Muutin Yo-kylä Idästä Aitiopaikkaan.” Tämän tapaisia vastauksia oli yhteensä kaksi.

Turvattomuuden tunne on huonontunut (11 vastausta):

“Rikokset, kuten autojen rikkomiset.” Tämän tapaisia vastauksia oli yhteensä neljä.

“Some weird gatherings of people that make me feel uneasy.” Tämän tapaisia vastauksia oli yhteensä kolme.

“Jodelissa pyörinyt keskustelu siitä, kuinka joku oli pyrkinyt sisälle asuntoon.” Tämän tapaisia vastauksia oli yhteensä kaksi.

Avointen vastausten perusteella turvattomuuden tunteessa ei ole tapahtunut juurikaan muutosta kuluneen vuoden aikana. Suurin osa vastaajista vastasi, että muutosta ei ole tapahtunut ja melkein identtiset määrät vastasivat turvattomuuden tunteen joko huonontuneen tai parantuneen. Asuinalueeseen tottuminen ja asuinalueen ihmisiin tutustuminen olivat eniten mainittuja asioita, jotka liitettiin turvattomuuden tunteen paranemiseen. Tämä havainto ei ole yllättävää, koska aikaisemmissa tutkimuksissa joillain henkilöillä koetun kotoisuuden tunteen on havaittu vaikuttavan myös koettuun turvallisuuden tunteeseen (Johansson & Haandrikman 2023). Lisäksi asuinalueen yhteisöllisyyden on joissain tutkimuksissa havaittu vaikuttavan asukkaiden kokemaan turvallisuuden tunteeseen (Srivarathan ym. 2022). Rikosten esiintyminen, epäasiallinen käyttäytyminen ja negatiivinen uutisointi olivat eniten mainittuja asioita, jotka liitettiin turvallisuuden tunteen heikkenemiseen. Näiden asioiden vaikutus turvattomuuden tunteen lisääntymiseen

ei ole myöskään yllättävää, vaan esimerkiksi rikollisuuden kokemisen ja median uutisoinnin vaikutus turvattomuuden tunteeseen on hyvin tunnettu asia (Koskela 2009; Altheide 2013).

Kysymyksen 49 ”Vapaa sana naapuruston turvallisuuden tunteen lisäämisestä tai muista turvallisuuden tunteeseen vaikuttavista asioista, joita ei kyselyssä ole nostettu esiin.” avoimia vastauksia (32 vastausta):

”Minua henkilökohtaisesti harmittaa TYS:n huono maine. Olen viihtynyt täällä todella hyvin, ja yleensä huonoin maine tulee ulkopuolisten ihmisten puheesta. Suomi on verrattain todella turvallinen maa asuinalueiden suhteen. Syy, miksi vastasin aikaisemmin esim. että tunnen välillä turvattomuutta yöllä liikkuessi, johtuu siitä, että olen nainen ja kuljen yksin, totta kai täytyy järkevissä määrin tarkkailla ympäristöä ja omaa turvallisuutta. Mutta se on TYS:stä erillinen ongelma, että naisena minun täytyy, missä tahansa, olla varuillaan öisin. Se on todellinen ongelma, mutta TYS ei ole siitä vastuussa.” Tämän tapaisia vastauksia oli yhteensä viisi.

”Rappukäytävän ovia pidetään täällä jatkuvasti sääntöjen vastaisesti auki.” Tämän tapaisia vastauksia oli yhteensä neljä.

”Kameravalvonnalla, liikkumisen rajoittamisella ja poliisin läsnäolon lisäämisellä kokisin olevan turvallisuuden tunnetta vähentäviä vaikutuksia.” Tämän tapaisia vastauksia oli yhteensä kolme.

”Ehkä naapureiden moikkaaminen vähentäisi turvattomuuden tunnetta. Yleensä rappukäytävässä ohikulkevat eivät katso päinkään.” Tämän tapaisia vastauksia oli yhteensä kaksi.

”Roskiksia on aivan liian vähän erityisesti rannassa kulkevalla ulkoilureitillä ja viime aikoina talon roskikset ovat pursuileet eikä kukaan siivoa ympäriinsä lojuvia roskia, itsekin on vähän kurja koittaa estää koira koskemasta roskiin ja samalla itse niitä siivota roskapönttöihin jotka ovat jo aivan täynnä.” Tämän tapaisia vastauksia oli yhteensä kaksi.

”Asuntokohteessamme on valvontakamerat, en ole asunut tässä kohteessa vielä silloin, kun valvontakameroita ei ollut. Valvontakamerat on lisätty, koska laitapuolenkulkijat tekivät sen verran paljon murtoja. Valvontakamerat vaikuttavat ehdottomasti positiivisesti turvallisuuden tunteeseen.”

Avoimissa vastauksissa nostettiin eniten esille koetun turvattomuuden tunteen irrallisuus asuinalueesta. Esimerkiksi asuinalueetta saatettiin kehua turvallisena paikkana, mutta samaan aikaan mainittiin yleisesti pelko liikkua yksin yöllä. Tämä on mielenkiintoinen havainto, joka osoittaa että ainakin tällä tutkimusalueella

naapuruston makrotason spatiaalisilla ja sosiaalisilla ominaisuuksilla on vähemmän merkitystä turvallisuuden tunteeseen kuin muilla tekijöillä. Aikaisemmissa tutkimuksissa asuinalueen ominaisuuksien on kuitenkin havaittu vaikuttavat ihmisten kokemaan turvattomuuden tunteeseen (Valente ym. 2019). Rappukäytävän ovien lukkoja kritisoitiin myös jonkin verran samoin kuin asukkaiden taipumusta pitää asuinrakennuksen ulko-ovea sääntöjen vastaisesti auki jopa koko yön ajan. TYS on uudistanut sen asuntokohteiden lukitusta ja vuonna 2022 uusittu sähköinen lukitusjärjestelmä on ollut 72%:ssa säätiön kohteista (TYS Vastuullisuusraportti 2022). Kameravalvonnan lisääminen oli yksi eniten mielipiteitä jakaneista asioista tässä kyselyssä ja monet kommentoivat vielä ”vapaa sana” -osiossa joko sen puolesta tai sitä vastaan. Kameravalvonnan lisäämisen on aikaisemmissa tutkimuksissa havaittu ainakin joissain tapauksissa huonontavan koettua turvattomuuden tunnetta, joten tämä tulos ei ole yllättävä (Tanner-Smith ym. 2018). Naapureiden tervehtiminen nostettiin esille turvattomuuden tunnetta lisäävänä tekijänä ja roskainen asuinympäristö sitä vähentävänä tekijänä. Mikrotasolla esimerkiksi rakennusten lukkojen tai roskisten ympäristön siisteyden koettiin vaikuttavan turvattomuuden tunteeseen. Tämä saattaa olla osoitus siitä, että naapuruston tasolla yliopisto-opiskelijat kokevat asuinalueensa turvallisiksi paikoiksi ja suurimmat puutteellisuudet esiintyvät mikrotasolla. Loput vastauksista olivat toistuvuudeltaan kertaluonteisia ja ne liittyivät esimerkiksi valaistuksen lisäämiseen ja vähentämiseen.

5.2 Muut tulokset suhteessa aikaisempaan tietoon

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää mitä ominaispiirteitä yliopisto-opiskelijoiden kokemaan turvattomuuden tunteeseen liittyy, minkälaista alueellista vaihtelua turvattomuuden tunteen kokemisessa esiintyy ja mitä voitaisiin tehdä, jotta turvallisuuden tunnetta voitaisiin parantaa opiskelijoiden asuinalueilla. Tulosten perusteella selvisi, että yliopisto-opiskelijoiden kokema turvattomuuden tunne on melko vähäistä. Opiskelijoiden kotinaapuruston turvallisuuden tunteesta annettu numeerinen keskiarvo oli noin 8,3/10 (Kuva 4). Likertin asteikolla yhteensä 87 opiskelijaa 101:stä opiskelijasta ilmoitti kokevansa että heidän asuinalueellaan on turvallista valitsemalla joko vaihtoehdon täysin samaa mieltä tai vaihtoehdon osittain samaa mieltä. Noin 42,6% vastaajista valitsi vaihtoehdon täysin samaa mieltä ja 43,6% vaihtoehdon osittain samaa mieltä (Taulukko 3). TYS:n oman asiakastytyväisyystutkimuksen tulokset asuntojen kunnosta ja laatutasosta olivat vuonna 2022 4,09/5,0 (TYS Vastuullisuusraportti 2022). Tässä tutkimuksessa saatu tulos yliopisto-opiskelijoiden kokemasta asuinalueen turvallisuuden tunteesta on linjassa tämän asukastytyväisyystutkimuksen tuloksen kanssa.

Koetun turvattomuuden tunteen esiintyvyydessä näkyi kuitenkin jonkin verran vaihtelua riippuen siitä minkälaisella kysymyksellä asiaa tarkasteltiin. Kysymyksissä jotka kysyivät pelkästään asuinalueen turvallisuuden tunteesta joko numeerisesti tai

kategorisesti, suurempi osa vastaajista ilmaisi positiivisia kokemuksia asuinalueen turvallisuudesta. Kysymyksissä jotka avasivat aihetta tarjoamalla esimerkiksi vaihtoehtoja tekijöistä, jotka voivat lisätä turvattomuuden tunnetta, suurempi osa vastaajista ilmaisi negatiivisia kokemuksia asuinalueen turvallisuuden tunteesta tai turvattomuuden tunteesta yleisesti. Esimerkiksi kysyttäessä miten usein henkilö kokee turvattomuuden tunnetta vain 26,7% vastaajista kertoi että he eivät koe turvattomuuden tunnetta ollenkaan (Kuva 10). 73,3% vastaajista kertoi että he ovat kokeneet turvattomuuden tunnetta ja näistä vastaajista yli puolet kokee sitä vähintään kerran tai pari kertaa kuukaudessa (Kuva 10). Lisäksi kysyttäessä miten henkilöiden kokema turvattomuuden tunne vaikuttaa heidän asumiseensa vain 51,5% vastaajista kertoi että turvattomuuden tunne ei vaikuta heidän asumiseensa (Kuva 11). Tämä saattaa olla seurausta siitä, että kysyttäessä pelkästään turvattomuuden tunteesta vastaajat esimerkiksi eivät välttämättä huomaa mainita tai muista kaikkia heidän kokemiaan asioita, mutta tarjottaessa tarkempia vaihtoehtoja näitä kokemuksia ja mielipiteitä nousee esiin.

Tätä ongelmaa voi esiintyä kyselytutkimuksissa ja se liittyy myös osittain itse kyselykysymysten muotoiluun ja vastaajan käsitykseen kysymyksessä esitetystä aiheesta (Arvey & Cavanaugh 1995). Esimerkiksi miten vastaaja on käsittänyt väitteen "Koen että naapurustossani on turvallista"? Jos vastaajalle on esimerkiksi sattunut yksi turvattomuuden tunnetta aiheuttanut kokemus hänen asuinalueellaan, niin määrittääkö hän asuinalueensa turvallisuuden hyväksi koska tämän kaltaisia kokemuksia oli vain yksi vai huonoksi koska tämän kaltaisia kokemuksia ylipäätään tapahtui? Jos väite olisi ollut "Koen että naapurustossani on turvatonta" olisiko vastausjakauma ollut samanlainen, mutta käänteinen negatiivisten ja positiivisten vastausten osalta? Tai jos samat henkilöt olisivat vastanneet samaan kyselyyn seuraavana päivänä, niin olisivatko he valinneet samat vaihtoehdot? Myös vastaajien käsitys koetun turvattomuuden tunteen merkittävydestä eri kysymyksissä saattaa vaihdella, mikä saattaa selittää sitä miksi kysyttäessä miten usein henkilö kokee turvattomuuden tunnetta, vain 26,7% vastaajista kertoi, että he eivät koe turvattomuuden tunnetta ollenkaan (Kuva 10). Ne henkilöt jotka kertoivat kokevansa turvattomuuden tunnetta joitakin kertoja vuodessa tai harvemmin saattoivat esimerkiksi muissa kysymyksissä valita vaihtoehdon että he eivät koe turvattomuuden tunnetta, koska he eivät näissä kysymyksissä nähneet sitä tarpeeksi merkittävänä asiana. Myös tätä ongelmaa voi esiintyä kyselytutkimuksissa (Arvey & Cavanaugh 1995). Tätä aihetta täytyy tutkia vielä lisää esimerkiksi uusien kyselyjen tai muiden aineistonkeruutapojen avulla, jotta näitä tuloksia voitaisiin paremmin tulkita tässä kontekstissa.

Tutkittaessa erilaisten tekijöiden vaikutusta yliopisto-opiskelijoiden kokemaan turvallisuuden tunteeseen TYS:n eri kohteissa selvisi useita erilaisia asioita. Esimerkiksi opiskelijan iän, sukupuolen, siviilisäädyn tai se paikan josta he ovat muuttaneet TYS:n asuntoon ja asuinalueen koetun turvallisuuden tunteen välillä ei ole huomattavaa poikkeamaa muuttajien välisestä riippumattomuudesta (Taulukot 2,

4, 6 & 8). Eri-ikäisten, eri sukupuolten, eri siviilisäätyihin kuuluvien ja eri alueilta TYS:n asuntoon muuttaneiden opiskelijoiden vastauksissa asuinalueen koetusta turvallisuuden tunteesta ei esiintynyt tilastollisesti merkitsevää näihin kategorioihin perustuvaa eroavaisuutta. Tätä tulosta saattaa osittain selittää se, että analysoidut vastaukset olivat esimerkiksi sukupuolijakauman osalta melko vinoutuneita ja vastaajista 75 oli naisia, 15 miehiä ja 10 muunsukupuolisia (Taulukko 3). Tämä vinouma saattaa heijastaa naisten suurempaa kiinnostusta turvattomuuden tunnetta tai internetissä toteutettavia kyselytutkimuksia kohtaan. Tulos saattaa myös osittain selittyä naisten suuremmalla osuudella kaikista Turun yliopiston opiskelijoista (Turun Yliopisto 2023). Naisten on aikaisemmissa tutkimuksissa havaittu kokevan miehiä enemmän turvattomuuden tunnetta (Karimi & Emami 2022). Tästä syystä ei olisi mahdotonta ajatella, että naisia kiinnostaisi enemmän osallistua turvattomuuden tunnetta käsittelevään tutkimukseen. Tätä asiaa ei voida kuitenkaan varmuudella sanoa tämän tutkimuksen perusteella, vaan sitä täytyy tutkia lisää.

Ristiintaulukoinnilla tutkittiin myös eri sukupuolten ja erilaisten ikäluokkien kokemaa ajallista vaihtelua turvattomuuden tunteen esiintyvyydessä, mitä ei oltu kysymyksenasettelussa linkitetty vastaajan asuinalueeseen. Ristiintaulukoinnin tuloksissa selvisi, että iän ja turvattomuuden tunteen ajallisen toistuvuuden välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta, mutta sukupuolen ja turvattomuuden tunteen ajallisen toistuvuuden välillä sitä on (Taulukot 16 & 18). Sukupuolen ja naapuruston koetun turvallisuuden tunteen välillä ei kuitenkaan ollut tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta (Taulukko 4). Vastaajat ovat voineet tulkita tämän kysymyksen niin, että se käsittelee asuinalueesta irrallista turvattomuuden tunnetta. Saatu tulos voi heijastaa sitä että yliopisto-opiskelijat näkevät sukupuolesta riippumatta asuinalueensa turvallisuuden tason samalla tavalla ainakin tällä tutkimusalueella ja ainakin makrotasolla. Sukupuolittuneita eroja on kuitenkin aikaisemmin havaittu siinä, miten paljon miehet ja naiset kokevat turvattomuuden tunnetta tietynlaisissa paikoissa (Solymosi ym. 2015). Asuinalueesta riippumattoman turvallisuuden tunteen ajallisen toistuvuuden he puolestaan saattavat kokea eri tavalla sukupuolesta riippuvaisella tavalla. Miesten keskuudessa oli selvästi yleisempää valita vaihtoehto “en koe turvattomuuden tunnetta”, muunsukupuolisten keskuudessa oli selvästi yleisempää valita vaihtoehto “kerran tai pari kertaa viikossa” ja naisten keskuudessa oli selvästi yleisempää valita vaihtoehto “kerran tai pari kertaa kuukaudessa” (Taulukko 15). Tämän tuloksen perusteella vaikuttaisi siltä, että muunsukupuoliset kokevat turvattomuuden tunnetta muita sukupuolia useammin, naiset eivät koe sitä erittäin usein tai harvoin, vaan jotain siltä väliltä ja suurempi osuus miehistä ei koe turvattomuuden tunnetta ollenkaan. (Taulukko 15). Korrelaatiotestien ja ristiintaulukoinnin tuloksia ei kuitenkaan voida tulkita niin, että muuttajien välinen tilastollisesti merkitsevä riippuvuus tarkoittaisi automaattisesti että niiden välillä olisi syy-seuraus -suhteita (Heikkilä 2014). Se on mahdollista että syy-seuraus -suhteita esiintyy, mutta saatu riippuvuus voi myös esimerkiksi selittyä jonkin kolmannen muuttujan avulla, joka vaikuttaa molempiin muuttujiin (Heikkilä 2014).

Avoimissa kysymyksissä saadut vastaukset kuitenkin tukevat yliopisto-opiskelijoiden sukupuolen ja turvallisuuden tunteen välisen kausaalisuhteen esiintymistä ja useat henkilöt kertoivat että he joutuvat sukupuolensa takia olemaan yleisesti varovaisempia, mutta se ongelma ei liity heidän asuinalueeseensa. Sitä havaintoa, että sukupuolella on jotain vaikutusta turvattomuuden tunteen kokemiseen, tukee myös saatu tulos väitteeseen: “Koen että jokin seuraavista asioista kasvattaa riskiäni joutua rikoksen uhriksi”. Suurin osa vastaajista koki, että erityisesti heidän sukupuolensa ja ikänsä vaikuttaa heidän riskiinsä joutua rikoksen uhriksi (Kuva 18). Aikaisemmissa tutkimuksissa miesten ja naisten välisiä tilastollisia eroavaisuuksia on selvitetty turvattomuuden tunteen kokemisen osalta. Näissä tutkimuksissa saadut tulokset ovat kuitenkin olleet vaihtelevia (Risova & Poczosova 2023). Tietyissä kategorioissa miehet ovat esimerkiksi voineet pelätä naisia enemmän, kuten negatiivisiin asioihin assosioitavissa paikoissa ja toisissa naiset ovat voineet pelätä miehiä enemmän, kuten ihmisiin liittyvissä uhkissa (Risova & Poczosova 2023). Olisi jatkossa mielenkiintoista selvittää esimerkiksi onko miehillä naisia suurempi taipumus kiinnittää huomiota paikkoihin ja paikkojen merkityksiin ja naisilla puolestaan näissä paikoissa liikkuviin ihmisiin. Lisäksi turvattomuuden tunteen alueellisuuden kokemista voisi koko naapuruston sijaan tutkia pienemmällä tasolla, kuten keskittymällä enemmän pistemäisiin pelon paikkoihin ja pelkotapahtumiin (Solymosi ym. 2015).

Rikollisuuden pelon on havaittu aikaisemmissa tutkimuksissa olevan usein yleisempää kuin rikollisuuden esiintyvyyden (Johansson & Haandrikman 2023). Myös tässä tutkimuksessa havaittiin, että vastaajien keskuudessa rikollisuuden pelko on yleisempää kuin rikoksen uhriksi joutuminen (Kuvat 16 & 17). Tämä tulos ei ole yllättävä ja se vahvistaa aikaisemmin tehtyjä havaintoja siitä, että rikollisuuden pelkoon vaikuttavat myös muut asiat kuin rikollisuuden todellinen esiintyvyys (Koskela 2009). Yleistä turvattomuuden tunnetta koetaan eniten yöllä ja illalla ja myös pimeään aikaan (Kuva 9). Turvattomuuden tunnetta ei koeta juuri ollenkaan esimerkiksi aamuisin, päivisin tai valoisan aikaan (Kuva 9). Tämä tulos ei ole yllättävä ja se tukee aikaisempia havaintoja siitä, että turvattomuuden tunne on aikaan ja ympäristön fyysisiin ominaisuuksiin sidonnainen asia (Koskela 2009). Yleisen turvattomuuden tunteen esiintyvyyden toistuvuudesta voidaan havaita, että se on turvattomuuden tunteen kokemisen ajallisen esiintyvyyden ja vastaajamäärien osalta käänteinen ilmiö (Kuva 10). Käytännössä mitä useammin turvattomuuden tunnetta on siis koettu, niin sitä pienempiä vastaajamäärät ovat olleet ja päinvastoin (Kuva 10). Tämä on normatiivisesti ajateltuna positiivinen havainto. Se että vaihtoehtoa “Kerran tai pari kertaa viikossa tai useammin” on valittu, kertoo kuitenkin myös siitä että myös kehitettäviä ongelma-alueita on vielä.

Yliopisto-opiskelijat kokivat, että naapuruston rauhattomuuteen vaikuttaa eniten meluisuus ja yöllinen liikehdintä asuinalueella (Kuva 6). Tähän saattaa vaikuttaa esimerkiksi opiskelijaelämään kuuluva yöllinen aktiivisuus ja erilaisiin tapahtumiin

meneminen ja niistä saapuminen yöaikaan (Garcia-Carpintero ym. 2022). Meluisuuden yleisyyttä saattaa myös selittää yleisesti kaupunkiasumiseen liitettävät asiat, kuten jatkuvat rakennustyöt, suuri ihmismäärä ja runsas liikennöinti ja rakennusten ohuet seinät. Naapurustossa esiintyvä epäasiallinen käyttäytyminen, asuinalueesta liikkuvat negatiiviset uutiset ja mielipiteet ja asuinalueella esiintyvä rikollisuus vaikuttivat eniten opiskelijoiden naapurustossa koettuun turvattomuuden tunteeseen (Kuva 7). Tämä on osoitus siitä, että asuinalueen spatiaalisia ominaisuuksia suuremmiksi pelon lähteiksi nousivat asuinalueen sosiaalisen ympäristön ominaisuudet, eli ne henkilöt jotka liikkuvat kyseisessä tilassa tai esimerkiksi osallistuvat tilasta muodostuvien mielikuvien luomiseen uutisoinnin avulla. Asuinalueen pelottava ympäristö ja asuinrakennuksen sijaitseminen katutasolla olivat seuraavaksi suurimmat yhtenäiset kategoriat (Kuva 7). Nämä havainnot tukevat aikaisempaa tietoa siitä, että koettuun turvattomuuden tunteeseen vaikuttavat myös monet muut asiat rikollisuuden esiintymisen lisäksi (Valente ym. 2019). Tämä tulos on myös osoitus siitä, miten paljon esimerkiksi media ja viestintä pystyvät vaikuttamaan niiden sisältöä tarkasteleviin henkilöihin. Vain 23,8% vastaajista koki, että muiden mielipiteet eivät vaikuta heidän käsitykseensä asuinalueen maineesta (Kuva 12). Suurempi osa opiskelijoista kuitenkin koki, että heidän lähipiirinsä ja muiden asukkaiden mielipiteet vaikuttivat heidän käsitykseensä asuinalueen maineesta enemmän kuin median uutisointi tai muiden henkilöiden mielipiteet (Kuva 12).

Asuinalueella koettuun turvattomuuden tunteeseen vaikutti myös vastaajien etäisyys heidän asunnostaan. Vain harvat kokivat turvattomuuden tunnetta omassa kodissaan tai asuinrakennuksen rappukäytävässä, mutta etäisyyden kasvaessa asuinrakennuksen piha-alueelle ja pysäköintialueelle myös turvattomuuden tunnetta kokeneiden määrä kasvoi (Kuva 8). Eniten turvattomuuden tunnetta koettiin oman naapuruston lähinaapurustossa (Kuva 8). Tämä on mielenkiintoinen havainto ja se saattaa liittyä siihen, että mitä kotoisammaksi tai tutummaksi jokin paikka nähdään, niin myös sitä turvallisemmaksi se koetaan. Kotoisuuden tunteen ja paikkoihin muodostettujen tunnesiteiden on huomattu aikaisemmin vaikuttavan siihen miten turvallisiksi ihmiset kokevat olonsa jossain tietyssä paikassa (Johansson & Haandrikman 2023). Kotoisuuden tunteen merkityksestä turvattomuuden tunteen kokemiseen on kuitenkin vaihtelevaa näyttöä (Johansson & Haandrikman 2023). Noin puolet vastaajista koki, että heidän kokemansa turvattomuuden tunne vaikuttaa heidän asumiseensa jotekin (Kuva 11). Suurimmalla osalla turvattomuuden tunne vaikutti asumiseen jollain välttelyyn liittyvällä tavalla, kuten välttelemällä pimeällä liikkumista asunnon ulkopuolella, vaarallisena pidettyjä reittejä välttelemällä tai yleisesti pysymällä asunnossa sisällä useammin. (Kuva 11). Vastaajia, jotka käyttivät esimerkiksi jotain itsepuolustusvälineitä tai turvalaitteita oli huomattavasti vähemmän (Kuva 11). Tämä tulos saattaa liittyä siihen, että suurin osan vastaajista oli naisia ja naisten on aikaisemmin havaittu olevan miehiä taipuvaisempia välttelevään kuin konfrontaationaaliseen reaktioon turvattomuuden tunteen kokemisen seurauksena (Marlies ym. 2022). Koska yksityisiä turvapalveluita ei käytetty ollenkaan ja myös

turvallitteiden käyttö oli vähäistä saattaa myös liittyä siihen, että opiskelijoilla ei yksinkertaisesti ole tarvittavia taloudellisia resursseja niiden käyttämiseen (YLE 2018).

Tässä tutkimuksessa oli myös tarkoitus selvittää minkälaisia eroja yliopisto-opiskelijoiden kokemassa turvallisuuden tunteessa esiintyy eri TYS:n kohteissa. Kyselytutkimukseen vastasi kuitenkin suhteellisen pieni osuus verrattuna siihen kuinka paljon opiskelijoita yhteensä asuu TYS:n eri kohteissa. Tämä johti siihen, että kaikkia kohteita ei voitu tarkastella yksittäin, vaan asuntokohteista täytyi muodostaa useita kohteita sisältäviä kategorioita. Esimerkiksi se että Ylioppilaskylä-Länsi on yhdistetty samaan kategoriaan sen lähikohteiden, kuten Ikituurin kanssa, saattaa vaikuttaa jonkin verran siihen minkälaisia tuloksia tässä tutkimuksessa saatiin. Asunnon vuokrahinnan ja asuinalueen numeerisesti arvioidun turvallisuuden tason välistä suhdetta pystyttiin kuitenkin tarkastelemaan ilman tätä kategorisointia. Tuloksissa selvisi, että asunnon vuokrahinnan ja asuinalueen koetun turvallisuuden tason välillä ei ole tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta (Taulukko 1). Tämä tulos kertoo siitä, että yliopisto-opiskelijoiden kokemaan turvallisuuden tunteeseen ei liity taloudellista segregatiota, jossa suurempaa vuokrahintaa maksavat saisivat turvallisuuden tunteen osalta paremman asumiskokemuksen. Asunnon sijainnin ja naapurustossa koetun turvallisuuden tunteen välillä ei myöskään ollut tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta (Taulukko 9). Nämä tulokset yhdistettyinä asuinalueen turvallisuuden tasosta kertovaan numeeriseen keskiarvoon kertovat siitä, että opiskelijat kokevat yleisesti ottaen heidän asuinalueensa melko laadukkaiksi, eikä merkittävää vaihtelua eri kohteiden turvallisuuden tasossa esiinny. Asunnon sijainnin ja asunnon koetun maineen välillä puolestaan oli tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta (Taulukko 11) Selkeästi suurempi osuus Yo-kylä Idässä asuvista opiskelijoista koki, että heidän asuinalueellaan on huono maine ja pienempi osuus koki että sillä on hyvä maine verrattuna muihin TYS:n kohteisiin (Taulukko 11). Yo-kylä Lännen ja sen lähikohteiden maineen kokemisessa ei esiintynyt suurta poikkeamaa odotetusta tilanteesta (Taulukko 11). Tämä havainto Yo-kylä Lännen tilanteesta saattaa kuitenkin osittain selittyä asuntokohteiden kategorisointitavalla.

Koska asunnon sijainnin ja turvallisuuden tunteen välillä ei kuitenkaan ollut riippuvuussuhdetta, se kertoo siitä, että esimerkiksi Yo-kylä Idän maine on huonompi kuin siellä asuvien opiskelijoiden todellisuudessa kokema tilanne. Tämä on osoitus siitä, että erilaisten alueiden maine muodostuu usein muiden kuin siellä asuvien ihmisten näkemyksistä, eivätkä nämä näkemykset aina heijasta todellista tilannetta (Zelner 2015). Tätä myös tukee havainto siitä, että suuri osa asukkaiden käsityksestä naapuruston maineesta muodostuu osittain muiden asukkaiden mielipiteiden kautta, mikä ei ole mahdollista, jos ei asu kyseisellä asuinalueella (Kuva 12). Asunnon sijainnin ja asuinalueen maineen vaikutuksen asuntoonmuutospäätökseen välistä suhdetta tutkittiin myös eikä niidenkään välillä ollut tilastollisesti merkitsevää riippuvuutta (Taulukko 13). Asuinalueen maine vaikutti muutenkin melko vähän opiskelijoiden päätökseen muuttaa heidän

asuntokohteeseensa, mikä saattaa kertoa siitä, että opiskelijoilla on muita prioriteetteja asunnon hankkimisen suhteen, kuten asunnon hinta, kohteen sijainti tai ylipäätään se, että saa opiskelija-asunnon. Saattaa olla, että opiskelijoilla ei ole yksinkertaisesti varaa ottaa asuinalueen mainetta huomioon muuttopäätöstä tehtäessä (YLE 2018).

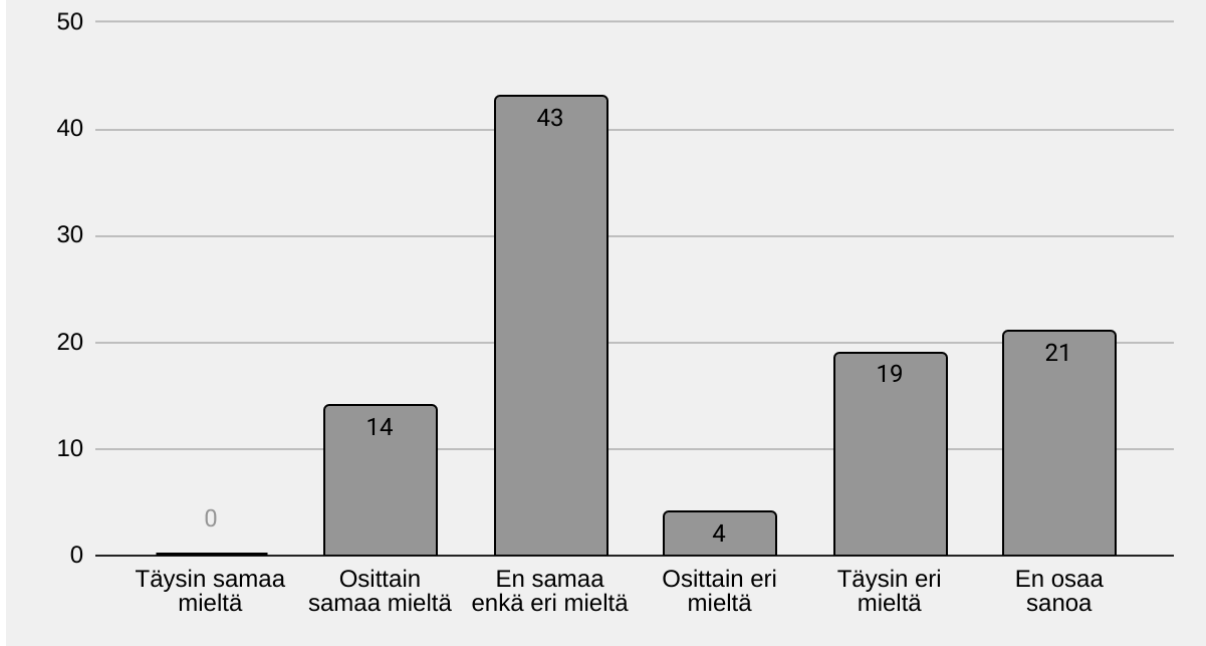
Suuri osa yliopisto-opiskelijoista koki, että heidän kotinaapurustonsa turvallisuuden tunnetta voi lisätä heidän omalla toiminnallaan, asuinalueen yhteisöllisyyttä lisäämällä ja asuinalueen fyysistä ympäristöä kehittämällä (Kuvat 13-15). Kameravalvonnan ja vartioinnin lisäämisen osalta opiskelijoiden mielipiteet olivat jakautuneemman, mutta vähän suurempi osa oli kuitenkin sitä mieltä, että valvontaa ja vartiointia lisäämällä voitaisiin lisätä naapuruston turvallisuuden tunnetta (Taulukko 19). Asuinalueen fyysisen ympäristön kehittäminen ja asuinalueen yhteisöllisyyden lisääminen nähtiin ainakin näistä vaihtoehdoista parhaina tapoina parantaa asuinalueen turvallisuuden tunnetta (Kuvat 13 & 15). Tiiviiseen opiskelijayhteisöön kuulumisen on havaittu vähentävän opiskelijoiden kokemia pelon ja stressin tunteita (Vaterlaus 2022). Ei ole siis yllättävä tulos, että opiskelijat kokevat yhteisöllisyyden tunteen vaikuttavan positiivisesti turvallisuuden tunteeseen. TYS:n on listannut yhdeksi sen tavoitteista lisätä opiskelijoiden kokemaa yhteisöllisyyden tunnetta esimerkiksi yhteisiä oleskelutiloja kehittämällä (TYS Vastuullisuusraportti 2022). TYS ei ole erityisesti listannut tätä turvallisuuden tunnetta lisäävänä toimenpiteenä, mutta tässä tutkimuksessa saatujen tulosten perusteella näillä toimilla saattaa olla myös turvallisuuden tunnetta lisääviä vaikutuksia. Kysyttäessä tarkemmin, mitkä fyysisen ympäristön kehittämisen toimet nähdään tärkeimpinä, niin esille nostettiin erityisesti asuinalueen siisteyden, valaistuksen ja asuinrakennusten esteettisyyden parantamisen (Kuva 13). Kameravalvonnan lisääminen ja liikkumisen kontrolloiminen asuinalueella olivat vähemmän suosittuja vaihtoehtoja kehittää asuinalueen fyysistä ympäristöä (Kuva 13). Asuinalueen spatiaalisen ympäristön ominaisuuksien, erityisesti alueen siisteyden ja valaistuksen on havaittu vaikuttavan ihmisten kokemaan turvallisuuden tunteeseen (Valente ym. 2019). Valvonnan ja kontrollin lisäämisen on puolestaan aikaisemmin havaittu jopa lisäävän koettua turvattomuuden tunnetta (Koskela 2009). Ei ole siis yllättävää, että spatiaalisen ympäristön siisteyden parantamisen nähtiin tärkeämpänä asiana kuin valvonnan tai vartioinnin lisääminen. TYS kuitenkin seuraa esimerkiksi ilkevän määrää sen asuntokohteissa ja se on myös valmis tarvittaessa lisäämään vartioinnin määrää (TYS Vastuullisuusraportti 2022).

Koska sukupuoli ja ikä ovat tässä tutkimuksessa saatujen tulosten perusteella olleet tärkeitä asioita turvallisuuden tunteen kokemiseen liittyvissä asioissa, niin valvonnan ja vartioinnin lisäämisestä tehtiin myös ristiintaulukointeja yliopisto-opiskelijoiden sukupuolen ja iän osalta (Taulukot 19 ja 21). Tämän tavoitteena oli selvittää liittykö halukkuuteen lisätä valvontaa tai vartiointia asuinalueella sukupuolittuneita tai ikäjakautuneita eroavaisuuksia. Sukupuolen osalta tilastollisesti merkitseviä eroavaisuuksia ei esiintynyt, mutta erilaisten ikäluokkien osalta tilastollisesti

merkitseviä eroavaisuuksia esiintyi. Enintään 20 -vuotiaat olivat selvästi muita ikäryhmiä useammin valinneet vaihtoehdon “osittain eri mieltä”, 21-25 -vuotiaat olivat valinneet selvästi vähemmän vaihtoehtoa “täysin samaa mieltä” ja 26-30 -vuotiaat olivat valinneet enemmän vaihtoehtoa “täysin samaa mieltä” (Taulukko 21). Yli 30 -vuotiaiden osalta merkittäviä poikkeamia odotetuista arvoista ei havaittu (Taulukko 21). Korrelaation perusteella ei tässäkään kohdassa pystytä toteamaan kausaliteettia, mutta tämän tuloksen perusteella vaikuttaisi siltä, että nuoremmat opiskelijat vastustavat vanhempia opiskelijoita enemmän kameravalvonnan tai vartiointin lisäämistä. 26-30 -vuotiaat opiskelijat puolestaan ovat suotuisampia ajatukselle kameravalvonnan tai vartiointin lisäämiselle. Aikaisemmissa tutkimuksissa erilaisten luotujen ikäkategorioiden, kuten nuorten, aikuisten ja vanhusten välillä on havaittu eroavaisuuksia esimerkiksi sen suhteen miten suostuvaisia tai kuuliaisia sääntöjen noudattamisen osalta nämä luokat ovat (Chan ym. 2012). Esimerkiksi murrosikäisten on havaittu olevan vähemmän suostuvaisia ja kuuliaisia sääntöjen noudattamisen osalta kuin aikuisten tai vanhusten (Chan ym. 2012). Tämä tulos saattaa olla osoitus nuorempien opiskelijoiden negatiivisemmista näkemyksistä valvontaa tai vartiointia kohtaan. Opiskelijoiden iän on ainakin tietyissä konteksteissa aikaisemmin havaittu vaikuttavan opiskelijoiden kokemaan turvallisuuden tunteeseen (Marlies ym. 2022). On siis mahdollista, että opiskelijoiden ikä vaikuttaa myös heidän suhtautumiseensa valvonnan tai vartiointin lisäämistä kohtaan, mutta tästä asiasta täytyy kuitenkin tehdä lisää tutkimuksia ennen kuin sitä pystytään varmuudella sanomaan.

Kyselykysymys 50 toimi eräänlaisena eettisyysmittarina tälle tutkimukselle ja sen tarkoituksena oli selvittää miten vastaajien kokema turvallisuuden tunne muuttui tähän kyselyyn vastaamisen seurauksena (Liite 1). Eli lisääkö vai vähentääkö tähän kyselytutkimukseen vastaaminen vastaajien koettua turvallisuuden tunnetta. Lisäksi sen tarkoituksena oli toimia palautteena kyselyyn. Tämän selvittäminen ei varsinaisesti kuulu tähän tutkimukseen rajattuun aiheeseen, mutta se on avoimuuden vuoksi silti sisällytetty tähän työhön ja siitä saatu tulos tähän pohdinta-osioon. Suurin osa vastaajista ei kokenut, että tämä kyselytutkimus vaikutti heidän kokemaansa turvallisuuden tunteeseen tai he eivät osanneet kommentoida asiaa (Kuva 19). Valitettavasti hiukan suurempi osa koki, että tämä kyselytutkimus lisäsi heidän kokemaansa turvallisuuden tunnetta verrattuna siihen kuinka moni koki, että se vähensi sitä (Kuva 19). Turvallisuuden tunteesta keskustelemisen on aikaisemmin havaittu voivan olla joko vapauttavaa tai vanhoja traumoja esiin nostavaa ja ahdistavaa (Koskela 2009). Vaikuttaa siltä, että tässä tutkimuksessa hiukan suurempi osa koki turvallisuuden tunteesta keskustelemisen enemmän ahdistavana kuin vapauttavana asiana, mikä on harmi.

Tämä kysely vähensi kokemaani turvattomuuden tunnetta

Kuva 19. Pylväsdiagrammi kyselyn vaikutuksesta koettuun turvattomuuden tunteeseen todellisilla vastaajamäärillä toteutettuna

6 Johtopäätökset

- Yliopisto-opiskelijoiden kokema rikollisuuden pelko on yleisempää kuin rikoksen uhriksi joutuminen
- Rikoksen uhriksi joutumisen pelkoon vaikuttaa erityisesti henkilön sukupuoli ja ikä
- Yliopisto-opiskelijat kokevat, että Yo-kylä Idän maine on huonompi kuin muiden TYS:n asuntokohteiden
- Todellinen koettu turvallisuuden tunne Yo-kylä Idässä on kuitenkin parempi kuin sen maineen perusteella voisi olettaa, eikä suuria poikkeamia eri kohteiden koetussa turvattomuuden tunteen tasossa esiintynyt
- Yleisesti ottaen yliopisto-opiskelijat kokevat melko vähän turvattomuuden tunnetta TYS:n kohteissa
- Yliopisto-opiskelijoiden sukupuolen ja turvattomuuden tunteen ajallisen esiintyvyyden välillä esiintyy riippuvuutta
- Yliopisto-opiskelijat kokivat eniten turvattomuuden tunnetta öisin tai pimeällä, joitakin kertoja vuodessa tai harvemmin, kaukana omasta asunnosta ja siihen vaikutti eniten naapurustossa esiintyvä häiriökäyttäytyminen
- Yliopisto-opiskelijat reagoivat koettuun turvattomuuden tunteeseen yleisimmin välttelemällä liikkumista heidän naapurustossaan iltaisin tai öisin

- Suuri osa yliopisto-opiskelijoista koki, että heidän omalla toiminnallaan, asuinalueen yhteisöllisyyttä lisäämällä ja asuinalueen fyysistä ympäristöä kehittämällä voidaan vähentää koettua turvattomuuden tunnetta
- Kameravalvonnan ja vartioinnin lisäämisen vaikutuksista turvattomuuden tunteen kokemiseen opiskelijoiden mielipiteet olivat jakautuneempia
- Yliopisto-opiskelijoiden iän ja heidän suhtautumisensa valvonnan tai vartioinnin lisäämiseen turvallisuuden tunnetta lisäävänä keinona välillä esiintyy riippuvuutta

Kiitokset

Kiitokset perheenjäsenille ja sukulaisille jatkuvasta kannustuksesta ja tuesta!

Kiitokset ohjaajille hyvistä neuvoista ja palautteesta!

Kiitokset Tuomas Tauriaiselle ja Sami Väisäselle kyselyn testaamisesta!

Kiitokset kavereille siitä, että heidän kanssaan sai välillä unohdettua tämän työn tekemisen ja siihen liittyvän stressin!

Kiitokset itselleni siitä, että jaksoin tehdä tämän prosessin loppuun asti!

Lähteet

- Allik, M. & A. Kearns (2017). "There goes the fear": Feelings of safety at home and in the neighborhood: The role of personal, social and service factors. *Journal of community psychology* 45: 4, 543-563.
- Altheide, D. L. (2013). Media logic, social control and fear. *Communication theory* 23: 3, 223-238.
- Arvey, R. D. & M. A. Cavanaugh (1995). Using surveys to assess the prevalence of sexual harassment: Some methodological problems. *Journal of social issues*. 51: 1, 39-52.
- Ausmees, L., M. Talts, J. Allik, U. Vainik, T. T. Sikka, T. Nikopensius, T. Esko & A. Realo (2022). Taking risks to feel excitement: Detailed personality profile and genetic associations. *European journal of personality*. 36: 6, 965-990.
- Blanchard, R. J., C. Blanchard, G. Griebel & D. Nutt (2008). Introduction to the handbook of fear and anxiety. *Teoksessa* Blanchard, R. J. (toim.): *Handbook of anxiety and fear*, 3-7. Academic Press, Oxford.
- Brands, J., T. Schwanen, I. van Aalst & I. van Liempt (2015). Fear of crime and night-time ambiguities in the night-time economy. *Urban studies*. 52: 3, 439-455.
- Broll, R. (2014). "Criminals are inside our homes": Intimate partner violence and fear of crime. *Canadian journal of criminology and criminal justice*. 56: 1, 1-21.
- Brosschot, J. F., B. Verkuil & J. F. Thayer (2016). The default response to uncertainty and the importance of perceived safety in anxiety and stress: An evolution-theoretical perspective. *Journal of anxiety disorders*. 41: 1, 22-34.
- Buonanno, P., D. Montolio & J. M. Raya-Vilchez (2013). Housing prices and crime perception. *Empirical economics*. 45: 1, 305-321.

- CASIS (2019). Understanding terrorism through the fear of death. *The journal of intelligence, conflict and warfare*. 2: 2, 122-128.
- Chan, W., R. R. McCrae, F. De Fruyt, L. Jussim, C. E. Löckenhoff, M. De Bolle, P. T. Costa, A. R. Sutin, A. Realo, J. Allik, K. Nakazato, Y. Shimonaka, M. Hrebickova, S. Graf, M. Yik, M. Brunner-Sciara, N. L. De Figueora, V. Schmidt, C. Ahn, H. Ann, M. E. Aquilar-Vafaie, J. Siuta, B. Szmigielska, T. R. Cain, J. T. Crawford, K. A. Mastor, J-P. Rolland, F. Nansubuga, D. R. Miramontez, V. Benet-Martinez, J. Rossier, D. Bratkol. Marusic, J. Halberstadt, M. Yamaguchi, G. Knezevic, T. A. Martin, M. Gheorghiu, P. B. Smith, C. Barbaranelli, L. Wang, J. Shakespeare-Finch, M. P. Lima, W. Klinkosz, A. Sekowski, L. Alcalay, F. Simonetti, T. V. Avdeyeva, V. S. Pramila, A. Terracciano ja L. King (2012). Stereotypes of age differences in personality traits: Universal and accurate? *Journal of personality and social psychology*. 103: 6, 1050-1066.
- Cleobury, L. & K. Tapper (2014). Reasons for eating “unhealthy” snacks in overweight and obese males and females. *Journal of human nutrition and dietetics*. 27: 4, 333-341.
- Curtis, J. W. (2012). Integrating sketch maps with GIS to explore fear of crime in the urban environment: A review of the past and prospects for the future. *Geography and geographic information science*. 39: 4, 175-186.
- Daigle, L. E., K. Hancock, T. C. Chafin & A. Azimi (2022). U.S. and Canadian college students’ fear of crime: A comparative investigation of fear of crime and its correlates. *Journal of interpersonal violence* 37: 15-16.
- De Donder, L., D. Verte & E. Messelis (2005). Fear of crime and elderly people: Key factors that determine fear of crime among elderly people in West Flanders. *Aging international*. 30: 4, 363-376.
- Garcia-Carpintero, M. A., R. De Diego-Cordero, L. Pavon-Benitez & L. Tarrino-Concejero (2022). “Fear of walking home alone”: Urban spaces of fear in youth nightlife. *The European journal of women’s studies*. 29: 1, 39-53.
- Eduskunta (2022). Seksuaalirikoksia koskevan rikoslain 20 luvun kokonaisuudistus. 26.2.2024 <https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/kirjasto/aineistot/kotimainen_oikeus/LATI/Sivut/seksuaalirikoksia-koskevan-rikoslain-20-luvun-kokonaisuudistus.aspx>
- England, M. R. & S. Simon (2010). Scary cities: Urban geographies of fear, difference and belonging. *Social and cultural geography*. 11: 3, 201-207.
- Fierke, K. M. & N. Mackay (2023). The safety paradox: Unknown knowns, ungrieved grief and collective agreements to not know. *International relations*. 14: 4, 1-1.
- Foster, D. & J. Warren (2022). The NIMBY problem. *Journal of theoretical politics*. 34: 1, 145-172.
- Foster, S., B. Giles-Corti & M. Knuiman (2010). Neighbourhood design and fear of crime: A social-ecological examination of the correlates of residents’ fear in new suburban housing developments. *Health and place* 16: 6, 1156-1165.
- George, J. F., R. Chen, L. Yuan & C-H. Huang. (2021). Intent to purchase IoT home security devices: Fear vs privacy. *Plos one*. 16: 9, 1-14.
- Google Earth (2022). Pohjakartta. 25.3.2024. <<https://earth.google.com/web/@60.45273835,22.24568508,15.49921632a,14800.23296262d,35y,0h,0t,0r/data=MikKJwolCiExTzFLaTBGTI9LaVRKV05md2U0N1BaVENITERhc21wQTcgAToDCgEw>>
- Heikkilä, T. (2014). Muuttujien väliset riippuvuudet - esimerkkejä. Teoksessa Heikkilä, T. (toim.): *Tilastollinen tutkimus*, 1-41. 9th ed. Edita, Helsinki. <<http://tilastollinentutkimus.fi/spss.html>>
- Heu, L. C., M. van Zomeren & N. Hansen. Lonely alone or lonely together? A cultural-psychological examination of individualism-collectivism and loneliness in five European countries. *Personality and social psychology bulletin*. 45: 5, 780-793.
- Hsu, H. Y., B. E. Vasquez & D. Mcdowall (2020). A deadlier post- 9/11 terrorism landscape for the USA abroad: a quasi-experimental study of backlash effects of terrorism prevention. *Journal of experimental criminology*. 16: 4, 607-623.

- Hu, X., T. Casey & M. Griffin (2020). You can have your cake and eat it too: Embracing paradox of safety as source of progress in safety science. *Safety science*. 130: 1, 1-9.
- Jackson, J., K. Posch, T. R. Oliveira, B. Bradford, S. M. Mendes, A. L. Natal & A. Zanetic (2022). Fear and legitimacy in Sao Paulo, Brazil: Police-citizen relations in high violence, high fear city. *Law and society review*. 56: 1, 122-145.
- Johansson, S. & K. Haandrikman (2023). Gendered fear of crime in the urban context: A comparative multilevel study of women's and men's fear of crime. *Journal of urban affairs*. 45: 7, 1238-1264.
- Juska, A. & C. Woolfson (2012). Policing political protest in Lithuania. *Crime, law and social change* 57: 4, 403-424.
- Karimi, N. & A. Emami (2022). Women's fear of crime in residential open spaces: A structural equation model. *Journal of housing and the built environment*. 37: 2, 723-746.
- Kortas, F., A. Grigoriev & G. Piccillo (2022). Exploring multi-scale variability in hotspot mapping: A case study on housing prices and crime occurrences in Heerlen. *Cities*. 128: 1, 1-16.
- Koskela, H. (2009). *Pelkkokierre*. 2. p. 397 s. Gaudeamus, Tallinna.
- KvantiMOTV (2004). Ristiintaulukointi. 9.4.2024.
<<https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/ristiintaulukointi/ristiintaulukointi.html>>
- Lee, D. R. & C. M. Hilinski-Rosick (2012). The role of lifestyle and personal characteristics on fear of victimization among university students. *American journal of criminal justice*. 37: 4, 647-668.
- Lonsdorf, T. B., M. M. Menz, M. Andreatta, M. A. Fullana, A. Golkar, J. Haaker, I. Heitland, A. Hermann, M. Kuhn, O. Kruse, S. Meir Drexler, A. Meulders, F. Nees, A. Pittig, J. Richter, S. Römer, Y. Shiban, A. Schmitz, B. Straube, B. Vervliet, J. Wendt, J. M. P. Baas & C. J. Merz (2017). Don't fear "fear conditioning": Methodological considerations for the design and analysis of studies on human fear acquisition, extinction and return of fear. *Neuroscience and biobehavioral reviews*. 77: 1, 247-285.
- Löfstrand, C. H., B. Loftus & I. Loader (2016). Doing "dirty work": Stigma and esteem in the private security industry. *European journal of criminology*. 13: 3, 297-409.
- Marlies, S., W. Hardyns, G. Reniers & K. Ponnet (2022). Unraveling college students' fear of crime: The role of perceived social disorder and physical disorder on campus. *British journal of educational studies*. 70: 1, 65-85.
- Mehat, K. & C. P. Corpe (2018). Evolution of complex, discreet nutrient sensing pathways. *Current opinion in clinical nutrition and metabolic care*. 21: 4, 289-293.
- Meyer, D. & E. J. Denise (2014). Sexual orientation and fear at night: Gender differences among sexual minorities and heterosexuals. *Journal of homosexuality* 61: 4, 453-470.
- Minton, A. (2018) The paradox of safety and fear: Security in public space. *Architectural design*, 88: 3, 84-91.
- Morahan-Martin, J. & P. Schumacher (2003). Loneliness and social uses of the internet. *Computers in human behavior*. 19: 1, 659-671.
- Mueller, J., K. Turner & G. Lipson (2021). Emotional response to terrorism before and after the Pulse nightclub shooting. *Journal of aggression, maltreatment & trauma* 30: 10, 1261-1274.
- Murray, S. L., J. K. McNulty, J. Xia, V. M. Lamarque, M. D. Seery, D. E. Ward, D. W. Griffin, L. L. Hicks, H. Y. Jung, C. W. Leach (2023). Pursuing safety in social connection regulates the risk-regulation, social safety and behavioral immune systems. *Journal of personality and social psychology*. 125: 3, 519-547.
- Mushtaha, E., A. A. Hussien, M. Arar, S. A. Salleh, A. Mohammad, W. Masoud, Z. Ahmed & H. Almubyedh (2022). Artificial lighting systems and the perception of safety in underpass tunnels. *Tunneling and underground space technology*. 122: 1, 1-15.
- Nalla, M. K., S. R. Maxwell & C. M. Mamayek (2017). Legitimacy of private police in developed, emerging and transitional economies. *European journal of crime, criminal law and criminal justice*. 25: 1, 76-100.

- Nykänen, M. & H. Samola (2020). Affective spaces in European literature and other narrative media. *Teoksessa* Kaukiainen, K. (toim.): *Narratives of fear and safety*, 11-35. Tampere University Press, Tampere, Finland.
- Oikeusministeriö (2023). Uusi seksuaalirikoslaki. 26.2.2024.
<<https://oikeusministerio.fi/seksuaalirikoslaki>>
- Pain, R. (2009). Globalized fear? Towards an emotional geopolitics. *Progress in human geography* 33: 4, 466-486.
- Pan, Y., A. Olsson & A. Golkar (2020). Social safety learning: Shared safety abolishes the recovery of learned threat. *Behavior research and therapy*. 135: 1, 1-10.
- Panek, J., I. Ivan & L. Mackova (2019). Comparing resident's fear of crime with recorded crime data -case study of Ostrava, Czech Republic. *ISPRS international journal of geo-information*. 8: 9, 1-15.
- Pope, J. C. (2008). Fear of crime and housing prices: Household reactions to sex offenders registries. *Journal of urban economics*. 64: 3, 601-614.
- Risova, K. & V. Poczsova (2023). Gender differences in unsafety perception and precautionary behavior among adolescents: Case study of a small peripheral town in Slovakia. *Moravian geographical reports*. 31: 2, 95-105.
- Ruijsbroek, A., M. Droomers, P. P. Groenewegen, W. Hardyns & K. Stronks (2015). Social safety, self-rated general health and physical activity: Changes in area crime, area safety feelings and the role of social cohesion. *Health and place*, 31: 1, 39-45.
- Ruijsbroek, A., M. Droomers, P. P. Groenewegen, W. Hardyns & K. Stronks (2016). The interplay between neighborhood characteristics: The health impact of changes in social cohesion, disorder and unsafety feelings. *Health and place*. 39: 1, 1-8.
- Russell, G. & S. Lightman (2019). The human stress response. *Nature reviews. Endocrinology*. 15: 9, 525-534.
- Schuilenburg, M., D. Garland & G. Hall (2015). *The securitization of society: Crime, risk and social order*. 1. p. 334 s. NYU Press, New York.
- Scorgie, F., D. Baron, J. Stadler, E. Venables, H. Brahmhatt, K. Mmari & S. Delany-Moretlwe (2017). From fear to resilience: adolescents' experience of violence in inner-city Johannesburg, South Africa. *BMC public health*. 17: 3, 51-64.
- Shi, L. (2021). A neglected population: Media consumption, perceived risk and fear of crime among international students. *Journal of interpersonal violence*. 36: 5-6, 2482-2505.
- So-Hyun, P., K. Jun-Hyung, C. Yee-Myung & S. Han-Lim (2013). Design elements to improve pleasantness, vitality, safety and complexity of the pedestrian environment: Evidence from a Korean-neighborhood walkability case study. *International journal of urban sciences*. 17: 1, 142-160.
- Solymsi, R., K. Bowers & T. Fujiyama (2015). Mapping fear of crime as a context-dependent everyday experience that varies in space and time. *Legal and criminological psychology*. 20: 2, 193-211.
- Srivarathan, A., M. Kristiansen, T. S. H. Jorgensen & R. Lund (2022). The association between social integration and neighborhood dissatisfaction and unsafety: a cross-sectional survey study among social housing residents in Denmark. *Archives of public health*. 80: 1, 1-190.
- Stemplowska, Z. (2021). The Rhodes Statue: Honor, Shame and responsibility. *The political quarterly*. 92: 4, 629-637.
- Suomi, J. (2024) Kahden kategorisen muuttujan välinen riippuvuus: ristiintaulukointi, khiin neliö -testi ja Goodman-Kruskalin gamma-kerroin. Harjoitusmoniste. Turun yliopiston maantieteen laitos, Turku.
- Tanner-Smith, E. E., B. W. Fisher, L. A. Addington & J. H. Gardella (2018). Adding security, but subtracting safety? Exploring schools' use of multiple visible security measures. *American journal of criminal justice*. 43: 1, 102-119.
- Tilastokeskus (2022). Rikos- ja pakkokeinotilasto: Tietoon tulleet rikokset ja niiden selvittäminen rikosryhmittäin tekokunnan ja ilmoitusvuoden mukaan, 1980-2022. 26.2.2024.

- <https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__rpk/statfin_rpk_pxt_13ex.px/table/tableViewLayout1/>
- Turun Yliopisto (2023) Opiskelijamäärien tilastot. 24.4.2024.
<<https://www.utu.fi/fi/opiskelutilastot/opiskelijamaarat>>
- TYS 1 (2024). Markkinointihaku. 27.3.2024.
<<https://tys-markkinointihaku.etampuuri.fi/Default.aspx>>
- TYS 2 (2024). Miten haen TYS-asuntoon. 27.3.2024.
<<https://tys.fi/miten-haen>>
- TYS Vastuullisuusraportti (2022). Turun Ylioppilaskyläsäätiön vuosi- ja vastuullisuusraportti 2022
19.4.2024. <https://tys.fi/wp-content/uploads/2023/05/TYS_Vastuullisuusraportti_2022.pdf>
- TYT (2024). Asuminen. 3.1.2024. <<https://www.tyy.fi/fi/jasenille/asuminen>>
- Valente, R. & L. Crescenzi-Lanna (2019). Cross-cultural nuances of the sources and consequences of subjective feelings of unsafety: A qualitative analysis in four cities. *International journal of comparative sociology*. 60: 5, 324-341.
- Valente, R. & L. Crescenzi-Lanna (2022). Feeling unsafe as a source of psychological distress in early adolescence. *Social science and medicine*. 60: 5, 324-341.
- Valente, R., S. V. Vertegas & J. G. Olmos (2019). A structural equation model estimation of the role of social vulnerability as a predictor of people's feelings of unsafety. *Social indicators research* 143: 2, 433-449.
- Valtioneuvosto (2022). Seksuaalirikoslain uudistus tulee voimaan ensi vuoden alussa. 26.2.2024.
<<https://valtioneuvosto.fi/-/1410853/seksuaalirikoslain-uudistus-tulee-voimaan-ensi-vuoden-alussa>>
- Van Lidth De Jeude, M., O. Schutte & F. Quesada (2016). The vicious circle of social segregation and spatial fragmentation in Costa Rica's greater metropolitan area. *Habitat international*. 54: 1, 65-73.
- Vaterlaus, J. M. (2022). College students loneliness and the reopening of campuses during the Covid-19 pandemic. *Family and consumer sciences research journal*. 50: 3, 205-215.
- Venäläinen, S., S. Aaltonen & A. Phoenix (2023). Making sense of sexual harassment over time: Young women's and nonbinary people's accounts in 2000 and 2021. *Nordic journal of women's studies*. 31: 1, 367-380.
- Visser, M., M. Scholte & P. Scheepers (2013). Fear of crime and feelings of unsafety in European countries: Macro and micro explanations in cross-national perspective. *Sociological quarterly* 54: 2, 278-301.
- Wikipedia (2024). Turun Ylioppilaskylä. 27.3.2024.
<https://fi.wikipedia.org/wiki/Turun_ylioppilaskyla%C3%A4>
- YLE (2018). Kysely: Opiskelijalla jää elämiseen keskimäärin 15 euroa päivässä, mikä alittaa kaksi eri köyhyysrajaa. 22.2.2024. <<https://yle.fi/a/3-10042535>>
- Zelner, S. (2015). The perpetuation of neighborhood reputation: An interactionist approach: The perpetuation of neighborhood reputation. *Symbolic interaction*. 38: 4, 575-593.

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake

Yliopisto-opiskelijoiden kokema turvattomuuden tunne TYS:n asunnoissa

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Hyvä vastaanottaja,

Yhteiskunnan ja arjen turvallisuuskysymykset ovat viime aikoina olleet useasti esillä ja huoli turvallisuuden lisääntymisestä on kasvanut. Tämän kyselytutkimuksen tarkoituksena on selvittää Turun yliopiston opiskelijoiden kokemia turvallisuuden tunnetta Turun Ylioppilaskyläsäätiön (TYS) asunnoissa ja niiden ympäristössä.

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää minkälaiset asiat vaikuttavat opiskelijoiden kokemaan turvallisuuden tunteeseen, minkälaista alueellista vaihtelua turvallisuuden tunteessa esiintyy ja miten turvallisuuden tunnetta voisi vähentää TYS:n asunnoissa ja niiden ympäristössä.

Kyselytutkimus on osa yhden opiskelijan pro gradu- opinnäytetyötä Turun yliopistossa ja sen tuloksia käytetään kyseisessä opinnäytetyössä ja myöhemmin mahdollisesti myös muissa opinnäytetyöissä.

Kyselyyn voi vastata jokainen TYS:n asunnoissa asuva yliopisto-opiskelija. Jos samassa taloudessa asuu useita henkilöitä, niin kaikki henkilöt voivat vastata kyselyyn erikseen. Suurin osa kyselyn kysymyksistä on monivalintakysymyksiä ja siihen vastaamisessa kestää noin 15-20 minuuttia.

Saadut vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja tulokset esitetään niin, ettei yksittäistä vastaajaa voida vastausten perusteella tunnistaa. Toivomme että vastaukset saadaan 29.02.2024 mennessä. Jokainen saatu vastaus on tärkeä!

Kiittäen,

Jimi Lapila

1. Ikä (vuosina)? *

2. Sukupuoli? *

- Mies
- Nainen
- Muu

3. Siviilisääty? *

- Parisuhteessa
- Sinkku

4. Etnisyys? *

5. Äidinkieli? *

- Suomi
- Ruotsi

- Englanti
- Muu

6. Olen vaihto-opiskelija? *

- Kyllä
- Ei

7. Muutin TYS:n asuntoon? *

- Maaseudulta
- Muualta Turusta
- Toisesta kaupungista
- Toisesta maasta

8. Asun TYS:n kohteessa? *

- Aitiopaikka
- Auranhelmi
- Auringonnousu
- Haliskylä
- Ikituuri
- Iltakajo
- Ispuri
- Kiertotähti
- Kotivalo
- Kuunsilta
- Nummenranta
- Pilvilinna
- Tavasti
- Tyyssija
- Yo-kylä Itä
- Yo-kylä Länsi
- Yo-talot

9. Tämä on ensimmäinen oma asunto? *

- Kyllä
- Ei

10. Olen asunut asunnossa yli vuoden? *

- Kyllä
- Ei

11. Minun lisäksi asunnossa asuu (voit valita useita)? *

- Seurustelukumppani/ puoliso
- Alaikäisiä lapsia
- Sukulaisia
- Kavereita
- Muita henkilöitä
- Lemmikkieläimiä
- Asun yksin

12. Asunnon vuokrahinta (euroa/kuukausi, liikuta osoitinta)? *

0-1500

Seuraavissa kysymyksissä käytetty sana "naapurusto" tarkoittaa oman asunnon, asuinrakennuksen, taloyhtiön pihan ja niitä ympäröivien rakennusten, teiden ja viheralueiden muodostamaa kokonaisuutta.

13. Koen että naapurustossani on rauhallista? *

- Täysin samaa mieltä
- Osittain samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

14. Kokemaani rauhattomuuden tunteeseen vaikuttaa (voit valita useita)? *

- Naapurustossa on meluisaa
- Naapurustossa on päihdekäyttäytymistä
- Naapurustossa on yöllistä liikkumista

- Naapurustossa on jotain muuta rauhattomuutta aiheuttavaa. Mitä?
- Naapurustossa ei ole rauhatonta

15. Koen oloni kotoisaksi naapurustossani *

- Täysin samaa mieltä
- Osittain samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

16. Kokemaani kotoisuuden tunteeseen vaikuttaa (voit valita useita)? *

- Tunnen naapurustossani liikkuvia ihmisiä
- Naapurustossa kommunikoidaan erilaisista tapahtumista
- Koen kuuluvani joukkoon naapurustossani
- Naapurustossa on miellyttävä ympäristö
- Jokin muu asia. Mikä?
- En koe oloani kotoisaksi naapurustossani

17. Koen että naapurustossani on turvallista? *

- Täysin samaa mieltä
- Osittain samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

18. Numeerinen arvio naapurustoni turvallisuudesta (liikuta osoitinta)? *

Täysin turvaton

Täysin turvallinen

0-10

19. Missä koen oloni turvattomaksi (voit valita useita)? *

- Omassa asunnossa
- Asuinrakennuksen rappukäytävässä
- Asuinrakennuksen piha-alueella
- Asuinrakennuksen pysäköintialueella
- Lähinaapurustossa
- Jossain muualla. Missä?
- En koe oloani turvattomaksi

20. Mihin aikaan koen turvattomuuden tunnetta (voit valita useita)? *

- Aamulla
- Päivällä
- Illalla
- Yöllä
- Valoisalla
- Pimeällä
- Jolloin muulloin. Milloin?
- En koe turvattomuuden tunnetta

21. Miten usein koen turvattomuuden tunnetta? *

- Päivittäin
- Kerran tai pari kertaa viikossa
- Kerran tai pari kertaa kuukaudessa
- Joitakin kertoja vuodessa
- Harvemmin
- En koe turvattomuuden tunnetta

22. Kokemaani turvattomuuden tunteeseen vaikuttaa (voit valita useita)? *

- Naapurustossa esiintyy rikollisuutta
- Naapurustossa esiintyy epäasiallista käyttäytymistä
- Naapuruston ympäristö on pelottava
- Asuntoni sijaitsee katutasolla
- Naapurustosta liikkuu negatiivisia uutisia/ mielipiteitä
- Jokin muu asia. Mikä?
- En koe turvattomuuden tunnetta naapurustossa

23. Miten kokemaani turvattomuuden tunne on muuttunut viimeisen vuoden aikana? *

- Turvattomuuden tunne on parantunut paljon
- Turvattomuuden tunne on parantunut vähän
- Turvattomuuden tunne on pysynyt ennallaan
- Turvattomuuden tunne on huonontunut vähän
- Turvattomuuden tunne on huonontunut paljon
- En osaa sanoa

24. Mikä on aiheuttanut muutoksen turvattomuuden tunteessa? *

25. Miten kokemani turvattomuuden tunne vaikuttaa asumiseeni (voit valita useita)? *

- Pysyn asunnossa sisällä usein
- Vältän sellaisia reittejä asuntooni, jotka tuntuvat vaarallisilta
- Vältän liikkumista iltaisin ja öisin naapurustossani
- Käytän yksityisiä turvapalveluita
- Käytän turvalaitteita, kuten hälyttimiä tai kameroita
- Minulla on vahtikoira tai jokin vastaava lemmikki
- Minulla on jokin itsepuolustusväline tai taito
- Jollain muulla tavalla. Millä?
- En koe että turvattomuuden tunne vaikuttaa asumiseeni

26. Olen joutunut rikoksen tai rikoksella uhkailun kohteeksi naapurustossani? *

- Kyllä
- Ei
- En osaa/ halua sanoa

27. Mikä rikos on ollut kyseessä (voit kertoa monesta)? *

28. Missä rikos on tapahtunut (voit valita useita)? *

- Omassa asunnossa
- Asuinrakennuksen rappukäytävässä
- Asuinrakennuksen piha-alueella
- Asuinrakennuksen pysäköintialueella
- Lähinaapurustossa
- Jossain muualla. Missä?

29. Onko rikos tapahtunut viimeisen vuoden aikana? *

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

30. Rikoksen uhriksi joutuminen vaikuttaa asumiseeni? *

- Täysin samaa mieltä
- Osittain samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

31. Miten paljon rikoksen uhriksi joutuminen vaikuttaa asumiseeni? *

- Paljon
- Melko paljon
- Jonkin verran
- Melko vähän
- Vähän
- Ei vaikuta lainkaan
- En osaa sanoa

32. Miten rikoksen uhriksi joutuminen vaikuttaa asumiseeni (voit valita useita)? *

- Pysyn asunnossa sisällä usein
- Vältän sellaisia reittejä asuntooni, jotka tuntuvat vaarallisilta
- Vältän liikkumista iltaisin ja öisin naapurustossani
- Käytän yksityisiä turvapalveluita
- Käytän turvalaitteita, kuten hälyttimiä tai kameroita
- Minulla on vahtikoira tai jokin vastaava lemmikki
- Minulla on jokin itsepuolustusväline tai taito
- Jollain muulla tavalla. Millä?
- En koe että rikoksen uhriksi joutuminen vaikuttaa asumiseeni

33. Pelkään että voin tulevaisuudessa joutua rikoksen uhriksi? *

- Kyllä
- Ei
- En osaa/ halua sanoa

34. Minkä rikoksen uhriksi joutumista pelkää (voit kertoa monesta)? *

35. Missä pelkään joutuvani rikoksen uhriksi? *

- Omassa asunnossa
- Asuinrakennuksen rappukäytävässä
- Asuinrakennuksen piha-alueella
- Asuinrakennuksen pysäköintialueella
- Lähinaapurustossa
- Jossain muualla. Missä?

36. Koen että jokin seuraavista asioista voi kasvattaa rikoksen uhriksi joutumisen riskiä (voit valita useita)? *

- Ikäni
- Sukupuoleni
- Siviilisäätyni
- Etnisyyteni
- Äidinkieleni
- Jokin muu asia. Mikä?
- Koen että mikään näistä ei kasvata riskiäni

37. Pelko rikoksen uhriksi joutumisesta vaikuttaa asumiseeni? *

- Täysin samaa mieltä
- Osittain samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

38. Miten paljon pelko rikoksen uhriksi joutumisesta vaikuttaa asumiseeni? *

- Paljon
- Melko paljon
- Jonkin verran
- Melko vähän
- Vähän
- Ei vaikuta lainkaan
- En osaa sanoa

39. Miten pelko rikoksen uhriksi joutumisesta vaikuttaa asumiseeni (voit valita useita)? *

- Pysyn asunnossa sisällä usein
- Vältän sellaisia reittejä asuntooni, jotka tuntuvat vaarallisilta
- Vältän liikkumista iltaisin ja öisin naapurustossani
- Käytän yksityisiä turvapalveluita
- Käytän turvalaitteita, kuten hälyttimiä tai kameroita
- Minulla on vahtikoira tai jokin vastaava lemmikki
- Minulla on jokin itsepuolustusväline tai taito
- Jollain muulla tavalla. Millä?
- En koe että pelko rikoksen uhriksi joutumisesta vaikuttaa asumiseeni

40. Koen että naapurustollani on hyvä maine? *

- Täysin samaa mieltä
- Osittain samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

41. Minun käsitykseeni naapuruston maineesta vaikuttaa (voit valita useita)? *

- Median uutisointi
- Lähipiirin mielipiteet
- Muiden asukkaiden mielipiteet
- Joidenkin muiden ihmisten mielipiteet. Kenen?
- Muiden näkemykset eivät vaikuta käsitykseeni

42. Naapurustoni maine vaikutti päätökseen muuttaa sinne? *

- Täysin samaa mieltä
- Osittain samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

43. Kuka on mielestäni vastuussa naapurustoni turvallisuuden tunteesta (voit valita useita)?

*

- Minä
- Naapurit
- Turun ylioppilaskyläsäätiö (TYS)
- Turun kaupunki
- Poliisi
- Joku muu. Kuka?

44. Koen että naapurustoni turvallisuuden tunnetta voi lisätä omalla toiminnallani? *

- Täysin samaa mieltä
- Osittain samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

45. Koen että naapurustoni turvallisuuden tunnetta voi lisätä asuinalueen yhteisöllisyyttä lisäämällä? *

- Täysin samaa mieltä
- Osittain samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

46. Koen että naapurustoni turvallisuuden tunnetta voi lisätä valvontaa tai vartiointia lisäämällä? *

- Täysin samaa mieltä
- Osittain samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

47. Koen että naapurustoni turvallisuuden tunnetta voi lisätä kehittämällä sen fyysistä ympäristöä? *

- Täysin samaa mieltä

- Osittain samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

48. Naapurustoni fyysistä ympäristöä voisi parhaiten kehittää (voit valita useita)? *

- Valaisemalla ympäristöä pimeällä
- Kameravalvontaa lisäämällä
- Aitaamalla alueen tai muuten rajoittamalla siellä liikkumista
- Parantamalla alueen siisteyttä
- Parantamalla rakennusten esteettisyyttä
- Jollain muulla tavalla. Millä?
- En koe että fyysisen ympäristön kehittäminen vähentää turvattomuuden tunnetta

49. Vapaa sana naapuruston turvallisuuden tunteen lisäämisestä tai muista turvallisuuden tunteeseen vaikuttavista asioista, joita ei kyselyssä ole nostettu esiin.

50. Tämä kysely vähensi kokemaani turvattomuuden tunnetta? *

- Täysin samaa mieltä
- Osittain samaa mieltä
- En samaa enkä eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

Liite 2. Kysymyksen 14 "Kokemaani rauhattomuuden tunteeseen vaikuttaa" vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teoreettiset vastausmäärät	Todelliset vastausmäärät
Naapurustossa ei ole rauhatonta	43	43
Naapurustossa on meluisaa	24,21978022	38
Naapurustossa on yöllistä liikkumista	15,93406593	25
Naapurustossa on jotain muuta rauhattomuutta aiheuttavaa	10,1978022	16
Naapurustossa on päihdekäyttäytymistä	7,648351648	12

Liite 3. Kysymyksen 22 "Kokemaani turvattomuuden tunteeseen vaikuttaa" vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teoreettiset vastausmäärät	Todelliset vastausmäärät
En koe turvattomuuden tunnetta naapurustossa	37	37
Naapurustossa esiintyy epäasiallista käyttäytymistä	19,14018692	32
Naapurustosta liikkuu negatiivisia uutisia/ mielipiteitä	11,96261682	20
Jokin muu asia	10,76635514	18
Naapurustossa esiintyy rikollisuutta	8,373831776	14
Naapuruston ympäristö on pelottava	8,373831776	14
Asuntoni sijaitsee katutasolla	5,38317757	9

Liite 4. Kysymyksen 19 "Missä koen oloni turvattomaksi" vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teoreettiset vastausmäärät	Todelliset vastausmäärät
En koe oloani turvattomaksi	39	39
Lähinaapurustossa	20,66666667	37
Asuinrakennuksen piha-alueella	13,96396396	25
Asuinrakennuksen pysäköintialueella	9,495495495	17
Asuinrakennuksen rappukäytävässä	8,936936937	16
Omassa asunnossa	4,468468468	8
Jossain muualla	4,468468468	8

Liite 5. Kysymyksen 20 "Mihin aikaan koen turvattomuuden tunnetta" vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teoreettiset vastausmäärät	Todelliset vastausmäärät
En koe turvattomuuden tunnetta	36	36
Pimeällä	25,25179856	54
Yöllä	23,38129496	50
Illalla	12,62589928	27
Jolloin muulloin	3,741007194	8

Liite 6. Kysymyksen 21 "Miten usein koen turvattomuuden tunnetta" vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Todelliset vastausmäärät
En koe turvattomuuden tunnetta	27
Päivittäin	3
Kerran tai pari kertaa viikossa	15
Kerran tai pari kertaa kuukaudessa	23
Joitakin kertoja vuodessa	23
Harvemmin	10

Liite 7. Kysymyksen 25 "Miten kokemani turvattomuuden tunne vaikuttaa asumiseeni" vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teoreettiset vastausmäärät	Todelliset vastausmäärät
En koe että turvattomuuden tunne vaikuttaa asumiseeni	52	52
Vältän liikkumista iltaisin ja öisin naapurustossani	16,15957447	31
Vältän sellaisia reittejä asuntooni, mitkä tuntuvat vaarallisilta	9,904255319	19
Pysyn asunnossa sisällä usein	7,29787234	14
Minulla on jokin itsepuolustusväline tai taito	6,255319149	12
Jollain muulla tavalla	6,255319149	12
Käytän turvalaitteita tai minulla on vahtikoira tai jokin vastaava lemmikki	3,127659574	6

Liite 8. Kysymyksen 41 "Minun käsitykseeni naapuruston maineesta vaikuttaa" vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teoreettiset vastausmäärät	Todelliset vastausmäärät
Muiden näkemykset eivät vaikuta käsitykseeni	24	24
Lähipiirin mielipiteet	26,92307692	50
Muiden asukkaiden mielipiteet	25,84615385	48
Median uutisointi	19,38461538	36
Joidenkin muiden ihmisten mielipiteet	4,846153846	9

Liite 9. Kysymyksen 48 "Naapurustoni fyysistä ympäristöä voisi parhaiten kehittää" vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teoreettiset vastausmäärät	Todelliset vastausmäärät
En koe että fyysisen ympäristön kehittäminen vähentää turvattomuuden tunnetta	13	13
Parantamalla alueen siisteyttä	25,34031414	55
Valaisemalla ympäristöä pimeällä	22,57591623	49
Parantamalla rakennusten esteettisyyttä	17,96858639	39
Kameravalvontaa lisäämällä	13,82198953	30
Aitaamalla alueen tai rajoittamalla siellä liikkumista	4,146596859	9
Jollain muulla tavalla	4,146596859	9

Liite 10. Kysymyksen 36 "Koen että jokin seuraavista asioista voi kasvattaa rikoksen uhriksi joutumisen riskiä" vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Todelliset vastausmäärät
Koen että mikään näistä ei kasvata riskiäni	0
Ikäni	10
Sukupuoleni	17
Sivillisäätyni	1
Etnisyyteni	1
Äidinkieleni	1
Jokin muu asia. Mikä?	4